

**«Կոնվերս Բանկ» փակ
բաժնետիրական ընկերություն**

Ֆինանսական հաշվետվություններ

2025թ.-ի հունիսի 30-ին ավարտվող ժամանակաշրջանի
համար

Բովանդակություն

Ֆինանսական հաշվետվություններ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	1
Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	2
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն	3
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	4
Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն	5

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1. Ընդհանուր տեղեկատվություն	6
2. Պատրաստման հիմունքներ	7
3. Հաշվապահական հաշվառման էական մասեր	8
4. Սեզմենտների վերաբերյալ տեղեկատվություն	16
5. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	19
6. Առևտրային արժեթղթեր	19
7. Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	19
8. Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	20
9. Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր	20
10. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	20
11. Ներդրումային արժեթղթեր	27
12. Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	30
13. Ոչ նյութական ակտիվներ	31
14. Բռնագանձված ակտիվներ	32
15. Այլ ակտիվներ և պարտավորություններ	32
16. Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	33
17. Հետզնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	33
18. Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	34
19. Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	34
20. Այլ փոխառու միջոցներ	34
21. Հանձնառություններ և պայմանական պարտավորություններ	35
22. Հարկում	37
23. Սեփական կապիտալ	39
24. Չուտ տոկոսային եկամուտ	40
25. Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	40
26. Չուտ առևտրային եկամուտ	42
27. Այլ եկամուտ	42
28. Վարկային կորուստների գծով ծախս (հակադարձում)	43
29. Անձնակազմի գծով և այլ գործառնական ծախսեր	44
30. Ռիսկերի կառավարում	44
31. Իրական արժեքի չափում	59
32. Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծություն	62
33. Կապակցված կողմերի բացահայտումներ	64
34. Ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող պարտավորությունների փոփոխություններ	65
35. Կապիտալի համարժեքություն	65

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

առ 30 հունիսի 2025թ.

(հազար ՀՀ դրամ)

	Ծխթ.	30 հունիսի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	5	52,527,654	39,348,626
Առևտրային արժեթղթեր	6	455,747	943,498
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	7	38,785,932	41,333,795
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	8	5,638	2,586
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր	9	16,507,669	19,925,584
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	10	330,742,778	311,347,520
Ներդրումային արժեթղթեր	11		
- Բանկի կողմից պահվող		78,643,243	84,552,096
- Հետզնման պայմանագրերով գրավադրված		63,722,175	63,362,767
Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	12	10,624,248	11,080,084
Ոչ կյուբական ակտիվներ	13	868,122	888,076
Բռնագանձված ակտիվներ	14	688,759	528,917
Այլ ակտիվներ	15	3,313,064	2,893,341
		596,885,029	576,206,890
Ընդամենը ակտիվներ			
Պարտավորություններ			
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	16	3,118,111	665,754
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	8	103,527	67,655
Հետզնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	17	60,125,268	59,961,214
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	18	361,290,471	355,105,326
Ընթացիկ պարտավորություններ շահութահարկի գծով		1,301,130	1,809,534
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	19	26,775,628	24,169,745
Այլ փոխառու միջոցներ	20	43,457,602	37,308,665
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	34	1,742,524	1,813,892
Պայմանական պարտավորությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստներ	21	160,955	219,072
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	22	1,348,316	1,579,678
Այլ պարտավորություններ	15	4,241,326	4,194,173
		503,664,858	486,894,708
Ընդամենը պարտավորություններ			
Սեփական կապիտալ	23		
Կանոնադրական կապիտալ		19,947,633	19,947,633
Էմիսիոն եկամուտ		63,233	63,233
Գլխավոր պահուստ		8,848,182	8,848,182
Հիմնական միջոցների գծով վերագնահատման պահուստ		3,426,496	3,475,055
Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ		1,062,176	888,839
Չբաշխված շահույթ		59,872,451	56,089,240
		93,220,171	89,312,182
Ընդամենը սեփական կապիտալ			
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		596,885,029	576,206,890

Ստորագրվել և վավերացվել է Բանկի Տնօրինության կողմից 2025թ. հուլիսի 15-ին՝

Անդրանիկ Գրիգորյան

Գլխավոր գործադիր տնօրեն
Տնօրինության նախագահ

Դավիթ Ազատյան

Գլխավոր հաշվապահ

Կից ներկայացված ծանոթագրությունները հանդիսանում են սույն ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն**2025թ. հունիսի 30-ի դրությամբ***(հազար ՀՀ դրամ)*

	Ծնթգ.	01/04/25- 30/06/25	01/01/25- 30/06/25	01/04/24- 30/06/24	01/01/24- 30/06/24
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	24	13,032,824	25,622,059	10,872,086	21,835,534
Տոկոսային եկամուտ իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող վարկերի գծով և այլ տոկոսային եկամուտ	24	163,962	277,968	75,693	153,901
Տոկոսային ծախս	24	(5,926,235)	(11,609,678)	(4,775,488)	(9,564,979)
Չուտ տոկոսային եկամուտ	24	7,270,551	14,290,349	6,172,291	12,424,456
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	25	1,949,413	3,773,056	2,759,099	5,292,509
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախս	25	(1,233,423)	(2,426,113)	(1,780,657)	(3,583,411)
Չուտ ամուտային եկամուտ	26	1,707,876	3,350,885	2,057,365	3,602,949
Փոխարժեքային տարբերություններից զուտ (վնաս)/օգուտ		(123,786)	(253,231)	(296,052)	(727,077)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերից զուտ օգուտ		72,724	146,300	148,208	305,592
Այլ եկամուտ	27	250,567	467,439	222,177	439,986
Վարկային կորուստների գծով ծախս	28	65,111	128,493	15,509	278,461
Անձնակազմի գծով ծախսեր	29	(2,772,782)	(5,713,606)	(2,744,585)	(5,104,275)
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	12	(387,293)	(772,736)	(344,872)	(672,222)
Ոչ կյուբական ակտիվների ամորտիզացիա	13	(34,749)	(66,608)	(27,278)	(53,445)
Վարչական և այլ գործառնական ծախսեր	29	(1,563,171)	(2,895,414)	(1,317,994)	(2,477,861)
Արժեզրկման և պահուստների ձևավորման գծով (ծախսեր)/ հակադարձում		50,120	50,120		
Շահույթ մինչև շահութահարկ		5,251,158	10,078,934	4,863,211	9,725,662
Շահութահարկի գծով ծախս	22	(1,165,284)	(1,994,474)	(916,609)	(1,927,186)
Հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթ		4,085,874	8,084,460	3,946,602	7,798,476

Կից ներկայացված ծանոթագրությունները հանդիսանում են սույն ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն

2025թ. հունիսի 30-ի դրությամբ

(հազար ՀՀ դրամ)

	Շնթգ.	01/04/25- 30/06/25	01/01/25- 30/06/25	01/04/24- 30/06/24	01/01/24- 30/06/24
Հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթ		4,085,874	8,084,460	3,946,602	7,798,476
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք, որը չի վերադասակարգվում որպես շահույթ կամ վնաս					
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող բաժնային արժեթղթերի գծով օգուտ					
Շահութահարկի ազդեցություն					
2ուտ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք, որը չի վերադասակարգվում որպես շահույթ կամ վնաս					
2ուտ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք, որը վերադասակարգված է կամ կարող է հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս					
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի գծով չիրացված օգուտ		(432,443)	295,566	459,171	3,280,310
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի գծով իրացված օգուտ՝ վերադասակարգված շահույթ կամ վնաս		(72,724)	(146,300)	(148,208)	(305,592)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստի փոփոխություններ		28,604	62,120	12,052	12,243
Շահութահարկի ազդեցություն	22	85,782	(38,049)	(58,143)	(537,653)
2ուտ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք, որը վերադասակարգված է կամ կարող է հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս		(390,781)	173,337	264,872	2,449,308
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք՝ առանց հարկի		(390,781)	173,337	264,872	2,449,308
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք		3,695,093	8,257,797	4,211,474	10,247,784

Կից ներկայացված ծանոթագրությունները հանդիսանում են սույն ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

2025թ. հունիսի 30-ի դրությամբ

(հազար ՀՀ դրամ)

	Կանոնադրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Գլխավոր պահուստ	Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ	Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ	Չբաշխված շահույթ	Ընդամենը սեփական կապիտալ
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2024թ.	19,947,633	63,233	8,848,182	(1,368,416)	3,572,171	44,634,929	75,697,732
Հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթ						7,798,476	7,798,476
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք				2,449,308		-	2,449,308
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	2,449,308	-	7,798,476	10,247,784
Հայտարարված և վճարված շահաբաժիններ	-	-	-	-	-	(4,467,547)	(4,467,547)
Ընդամենը գործառնություններ սեփականատերերի հետ	-	-	-	-	-	(4,467,547)	(4,467,547)
Վերագնահատման պահուստի ամորտիզացիա	-	-	-	-	(48,559)	48,559	-
Մնացորդը առ 30 հունիսի 2024թ.	19,947,633	63,233	8,848,182	1,080,892	3,523,612	48,014,417	81,477,969
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2025թ.	19,947,633	63,233	8,848,182	888,839	3,475,055	56,089,240	89,312,182
Հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթ						8,084,460	8,084,460
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք				173,337		-	173,337
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	173,337	-	8,084,460	8,257,797
Հայտարարված և վճարված շահաբաժիններ	-	-	-	-	-	(4,349,808)	(4,349,808)
Ընդամենը գործառնություններ սեփականատերերի հետ	-	-	-	-	-	(4,349,808)	(4,349,808)
Վերագնահատման պահուստի ամորտիզացիա	-	-	-	-	(48,559)	48,559	-
Մնացորդը առ 30 հունիսի 2025թ.	19,947,633	63,233	8,848,182	1,062,176	3,426,496	59,872,451	93,220,171

Կից ներկայացված ծանոթագրությունները հանդիսանում են սույն ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն

2025թ. հունիսի 30-ի դրությամբ

(հազար ՀՀ դրամ)

	Ծնթգ.	01/01/2025- 30/06/2025	01/01/2024- 30/06/2024
Դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից			
Ստացված տոկոսներ		25,356,523	21,078,614
Վճարված տոկոսներ		(11,007,231)	(9,545,357)
Ստացված միջնորդավճարներ և այլ վճարներ		3,773,056	5,292,509
Վճարված միջնորդավճարներ և այլ վճարներ		(2,426,113)	(3,583,411)
Ստացված զուտ առևտրային եկամուտ		3,031,577	3,319,425
Ստացված այլ եկամուտ		382,859	434,134
Անձնակազմի գծով ծախսեր		(5,298,542)	(4,934,414)
Վարչական և այլ գործառնական ծախսեր		(3,212,981)	(2,251,755)
Դրամական հոսքերը գործառնական գործունեությունից՝ մինչև գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխությունները		10,599,148	9,809,745
<i>Գործառնական ակտիվների զուտ աճ/(նվազում)</i>			
Առևտրային արժեթղթեր		510,874	(5,388)
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ		4,021,682	(5,382,220)
Հակադարձ հետզմանն պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր		3,306,035	2,334,373
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ		(20,470,704)	(20,374,435)
Բռնագանձված ակտիվներ		186,923	172,718
Այլ ակտիվներ		(272,150)	(107,879)
Գործառնական պարտավորությունների զուտ աճ/(նվազում)			
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ		2,092,723	1,025,470
Հետզմանն պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր		174,616	30,038,299
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ		5,262,825	(6,940,918)
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ		331,007	297,978
Այլ պարտավորություններ		(42,421)	161,973
Գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ՝ մինչև շահութահարկի վճարումը		5,700,558	11,029,716
Վճարված շահութահարկ		(2,834,410)	(3,512,670)
Գործառնական գործունեությունից ստացված/ գործառնական գործունեության համար (օգտագործված) զուտ դրամական միջոցներ		2,866,148	7,517,046
Դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից			
Ներդրումային արժեթղթերի ձեռքբերում	11	(49,197,390)	(19,464,610)
Մուտքեր ներդրումային արժեթղթերի վաճառքից և մարումից	11	54,566,073	38,868,314
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում	12	(242,347)	(543,501)
Մուտքեր հիմնական միջոցների վաճառքից		-	20,581
Ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	13	(46,656)	(72,355)
Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ		5,079,680	18,808,429
Դրամական հոսքեր ֆինանսավորման գործունեությունից			
Բաժնետերերի վճարված շահաբաժիններ		(4,349,808)	(4,467,547)
Մուտքեր թողարկված պարտքային արժեթղթերից	34	6,906,961	8,855,989
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի մարում	34	(3,909,000)	(8,914,400)
Մուտքեր այլ փոխառու միջոցներից	34	8,565,285	2,642,559
Այլ փոխառու միջոցների մարում	34	(2,502,892)	(2,536,839)
Վարձակալության գծով պարտավորությունների մարում	34	(261,868)	(254,850)
Ֆինանսավորման գործունեության համար (օգտագործված) ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ		4,448,678	(4,675,088)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ/ (նվազում)		12,394,506	21,650,387
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեսկզբի դրությամբ		39,348,626	37,214,306
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը			
դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		782,848	(2,662,365)
Ակնկալվող պարտքային կորուստների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		1,674	(264)
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	5	52,527,654	56,202,064

Կից ներկայացված ծանոթագրությունները հանդիսանում են սույն ֆինանսական հաշվետվությունների
անբաժանելի մասը:

(հազար ՀՀ դրամ)

1. Ընդհանուր տեղեկատվություն

(ա) Հիմնական գործունեությունը

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ-ն (այսուհետ՝ «Բանկ») հիմնադրվել է 1994թ. որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն ՀՀ օրենսդրության համաձայն: Բանկը գործում է 1994թ. նոյեմբերի 28-ին ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից տրամադրված ընդհանուր բանկային գործունեության լիցենզիայի շրջանակում և իր գործունեությունն իրականացնում է N 57 արտոնագրային համարով:

Բանկը բնակչությանից ընդունում է ավանդներ, տրամադրում է վարկեր և իրականացնում է դրամական փոխանցումներ ՀՀ տարածքում և ՀՀ տարածքից դուրս, իրականացնում է արտարժույթի փոխանակման գործարքներ, ինչպես նաև մատուցում է այլ բանկային ծառայություններ իր հաճախորդ իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց:

Բանկի գլխամասային գրասենյակը գտնվում է Երևանում, իսկ 36 մասնաճյուղերը (2024թ-ին՝ 35)՝ Երևանում և տարբեր մարզերում: Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ՀՀ, Երևան 0010, Վ. Սարգսյան 26/1:

2025թ. հունիսի 30-ի դրությամբ Բանկն ուներ 914 աշխատակից (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 925):

2025թ. հունիսի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի դուստր ընկերություն:

2025թ. հունիսի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են՝

Բաժնետեր	2025թ. հունիսի 30-ի դրությամբ, %	2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, %
«Ըղվանտը Գլոբալ Ինվեստմենտ» ԷԼԷՍԻ	72.89	72.89
«ՀայՓոստ Թրասթ Մենեջմենթ» ԵՆԵՂՄԵՆԹ	22.11	22.11
Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածին	5.00	5.00
Ընդամենը	100.00	100.00

Բանկի վերջնական հսկող անձը արգենտինացի գործարար Մ. Էռնեսկյանն է:

Կապակցված կողմերի հետ գործարքների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված են Ծանոթագրություն 33-ում:

(բ) Հայաստանի գործարար միջավայրը

Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Համապատասխանաբար, Բանկի գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկան, որին բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն կարող են ունենալ տարբեր մեկնաբանություններ և ենթակա են հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական և ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար: Բացի այդ, շարունակական բնույթ կրող ռազմական հակամարտությունը Հայաստանի և Ադրբեջանի միջև, որի ավարտին Լեռնային Ղարաբաղի տարածքն անցավ Ադրբեջանի վերահսկողության ներքո 2023թ. սեպտեմբերին, և Ռուսաստանի Դաշնության և Ուկրաինայի միջև շարունակվող ռազմական հակամարտությունը մեծացրել է անորոշությունը գործարար միջավայրում: Հայաստանի և Ադրբեջանի միջև իրավիճակը շարունակում է լարված մնալ՝ երկրների միջև սահմանի սահմանազատման շուրջ շարունակվող տարածայնությունների պատճառով:

Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

(հազար ՀՀ դրամ)

2. Պատրաստման հիմունքներ

(ա) Համապատասխանության հավաստում

Ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված ՖՀՍՍ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների (ՖՀՍՍ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներ) համաձայն:

(բ) Չափման հիմունքներ

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի, որոնք ներկայացված են իրական արժեքով, և հողի ու շենքերի, որոնք ներկայացված են վերագնահատված արժեքով:

(գ) Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Բանկի ֆունկցիոնալ արժույթը ՀՀ դրամն է (դրամ), որը, լինելով Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը, արտացոլում է Բանկի գործունեության հիմքում ընկած իրադարձությունների և հանգամանքների տնտեսական ելությունը:

Դրամը նաև այս ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթն է: 2025թ. հունիսի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ի պաշտոնական փոխարժեքներն էին համապատասխանաբար 384.47 դրամ և 450.83 դրամ 1 ԱՄՆ դոլարի համար և 396.56 դրամ և 404.79 դրամ 1 եվրոյի համար:

Ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ:

(դ) Չհաստատման և դատողությունների օգտագործում

Այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը կատարել է դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն Բանկի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Չհաստատումները և հիմքում ընկած ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են, և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Դատողություններ

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում կատարված դատողությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնք նշանակալի ազդեցություն են ունեցել ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների վրա, ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրություններում:

- ▶ ֆինանսական ակտիվների դասակարգում. այն բիզնես մոդելի գնահատում, որի շրջանակում պահվում են ակտիվները, և գնահատում, արդյոք ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ – Ծանոթագրություն 3,
- ▶ չափանիշների սահմանում որոշելու համար, արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր, որոշելու համար ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման մեջ ապագայամետ տեղեկատվությունը ներառելու մեթոդաբանությունը և ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման համար օգտագործվող մոդելների ընտրություն – Ծանոթագրություն 30:

Ենթադրություններ և գնահատման անորոշություն

Ենթադրությունների և գնահատման անորոշության վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնց դեպքում առկա է նշանակալի ռիսկ, որ դրանք հաջորդ ֆինանսական տարվա ընթացքում կարող են հանգեցնել էական ճշգրտումների, ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրությունում:

- ▶ ֆինանսական գործիքների արժեզրկում. որոշել էլակետային տվյալներն ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման մոդելի համար, այդ թվում՝ վերականգնվող դրամական հոսքերը գնահատելու համար կիրառվող հիմնական ենթադրությունները և ապագայամետ տեղեկատվության ներառումը – Ծանոթագրություն 30:

(ե) Հաշվապահական հաշվառման էական մասերի փոփոխություններ

Բանկը վաղաժամ չի կիրառել հրապարակված, սակայն դեռևս ուժի մեջ չմտած որևէ նոր ստանդարտ, մեկնաբանություն կամ փոփոխություն այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս:

(հազար ՀՀ դրամ)

Որոշ փոփոխություններ և մեկնաբանություններ առաջին անգամ կիրառվում են 2024թ-ին, սակայն նշանակալի ազդեցություն չունեն Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների և հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վրա:

3. Հաշվապահական հաշվառման Էական մասեր

Ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հետևողականորեն կիրառվել է այս ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար:

(ա) Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ

Սկզբնական ճանաչում

Ճանաչման ամսաթիվ

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների բոլոր կանոնավոր կերպով գնումները ճանաչվում են առևտրի ամսաթվին, այսինքն՝ այն ամսաթվին, երբ Բանկը հանձնառություն է ստանձնում գնել ակտիվը կամ պարտավորությունը: Կանոնավոր կերպով գնումը կամ վաճառքը ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության գնումն է կամ վաճառքն է համաձայն պայմանագրի, որի դրույթները պահանջում են այդ ակտիվի և պարտավորության հանձնումը՝ տվյալ շուկայում սովորական կանոններով կամ ընդունված կարգով սահմանված ժամկետներում:

Սկզբնական չափում

Ֆինանսական գործիքների դասակարգումը սկզբնական ճանաչման պահին կախված է պայմանագրային պայմաններից և գործիքների կառավարման բիզնես մոդելից: Ֆինանսական գործիքները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով, և գործարքի հետ կապված ծախսումներն ավելացվում են այդ գումարին կամ նվազեցվում են դրանից, բացառությամբ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների չափման դասեր

Բանկն իր բոլոր ֆինանսական ակտիվները դասակարգում է ելնելով ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելից և ակտիվի պայմանագրային պայմաններից՝ դրանք չափելով.

- ▶ ամորտիզացված արժեքով,
- ▶ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով,
- ▶ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Բանկն իր ներդրումները դասակարգում և չափում է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով: Բանկը կարող է ֆինանսական գործիքները նախորոշել որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, եթե դա վերացնում կամ էապես նվազեցնում է չափման կամ ճանաչման անհետևողականությունը:

Ֆինանսական պարտավորությունները, բացի փոխառության հանձնառություններից և ֆինանսական երաշխավորությունների պայմանագրերից, չափվում են ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, եթե պահվում են առևտրական նպատակներով, ածանցյալ գործիքներ են կամ կիրառվում է իրական արժեքով նախորոշումը:

Պահանջներ բանկերի նկատմամբ, հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր, հաճախորդներին տրված վարկեր, ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

Բանկը բանկերի նկատմամբ պահանջները, հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքերը, հաճախորդներին տրված վարկերը և այլ ֆինանսական գործիքները չափում է ամորտիզացված արժեքով, եթե բավարարվում են հետևյալ երկու պայմանները՝

- ֆինանսական ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է պահել ակտիվը պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու համար և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Այդ պայմանների մանրամասները ներկայացված են ստորև:

Բիզնես մոդելի գնահատում

Բանկն իր բիզնես մոդելը սահմանում է այն մակարդակի վրա, որը լավագույնս արտացոլում է, թե ինչպես է այն կառավարում ֆինանսական ակտիվների խմբերն իր բիզնես նպատակներն իրագործելու համար:

(հազար ՀՀ դրամ)

Բանկի բիզնես մոդելը չի գնահատվում առանձին գործիքների հիմունքով, այլ գնահատում է բոլոր պորտֆելների մակարդակով և հիմնվում է այնպիսի դիտելի գործոնների վրա, ինչպիսիք են՝

- ▶ ինչպես է գնահատվում բիզնես մոդելի և դրա ներքո պահվող ֆինանսական ակտիվների կատարողականը և ինչպես է այդ տեղեկատվությունը հաղորդվում Բանկի ղեկավարությանը,
- ▶ բիզնես մոդելի (և այդ բիզնես մոդելի ներքո պահվող ֆինանսական ակտիվների) վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը,
- ▶ ինչպես են վարձատրվում բիզնեսի ղեկավարները (օրինակ՝ արդյոք վարձատրությունը հիմնված է կառավարվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի, թե՛ հավաքված դրամական հոսքերի վրա):
- ▶ վաճառքների ակնկալվող հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, որոնք նույնպես կարևոր գործոններ են Բանկի գնահատման համար:

Բիզնես մոդելի գնահատման հիմքում ընկած են ողջամտորեն ակնկալվող սցենարները՝ առանց հաշվի առնելու «վատագույն դեպք» կամ «սթրեսային դեպք» սցենարները: Եթե սկզբնական ճանաչումից հետո դրամական հոսքերն իրացվում են Բանկի սկզբնական ակնկալիքներից տարբերվող եղանակով, Բանկը չի փոխում այդ բիզնես մոդելում պահվող մնացած ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը, սակայն հետագայում հաշվի է առնում այդ տեղեկատվությունը նոր սկզբնավորված կամ նոր գնված ֆինանսական ակտիվները գնահատելիս:

Միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ հանդիսանալու գնահատում

Որպես դասակարգման գործընթացի երկրորդ քայլ, Բանկը գնահատում է ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները՝ պարզելու համար, թե արդյոք դրանք բավարարում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ հանդիսանալու չափանիշները:

Այս գնահատման նպատակով «մայր գումար» հասկացությունը սահմանվում է որպես ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին և կարող է փոխվել ֆինանսական ակտիվի ժամկետի ընթացքում (օրինակ, եթե կան մայր գումարի մարումներ կամ հավելավճարի/զեղչի ամորտիզացիա):

Վարկային պայմանագրում, սովորաբար, տոկոսի ամենանշանակալի տարրերն են փողի ժամանակային արժեքի համար հատուցումը և պարտքային ռիսկը: Միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ հանդիսանալու գնահատելու համար Բանկը կիրառում է դատողություններ և դիտարկում է համապատասխան գործոնները, օրինակ՝ արժույթը, որով արտահայտված է ֆինանսական ակտիվ, և ժամկետը, որի համար սահմանվում է տոկոսադրույքը:

Ի հակադրություն, պայմանագրային պայմանները, որոնց արդյունքում առաջանում է շատ աննշան ռիսկերին ենթարկվածություն կամ պայմանագրային դրամական հոսքերի փոփոխականություն, որոնք կապված չեն բազային վարկային պայմանագրի հետ, չեն առաջացնում պայմանագրային դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով տոկոսի վճարումներ են: Այդպիսի դեպքերում ֆինանսական ակտիվը պետք է չափվի իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ

Բանկը պարտքային գործիքները չափում է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե միաժամանակ բավարարվում են հետևյալ երկու պայմանները.

- ▶ Գործիքը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի ներքո, որի նպատակն իրագործվում է թե՛ պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքելու և թե՛ ֆինանսական ակտիվները վաճառելու միջոցով,
- ▶ Ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները բավարարում են միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ հանդիսանալու պահանջները:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքները հետագայում չափվում են իրական արժեքով՝ իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացող օգուտները և վնասները ճանաչելով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: Տոկոսային եկամուտը և փոխարժեքային տարբերություններից առաջացող օգուտը և կորուստը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում նույն կերպ, ինչպես ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների համար: Ապաճանաչման պահին, նախկինում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված կուտակային օգուտը կամ վնասը այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքից վերադասակարգվում է շահույթի կամ վնասի կազմ:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները չեն նվազեցնում այդ ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, որոնք շարունակվում են ներկայացվել իրական արժեքով: Փոխարենը, այն պահուստի չափով գումարը, որը կառաջանար, եթե ակտիվները չափվեին ամորտիզացված արժեքով, ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում որպես կուտակված արժեզրկում՝ շահույթում կամ վնասում համապատասխան ծախսագրմամբ: Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված կուտակված վնասն ակտիվի ապաճանաչումից հետո վերադասակարգվում է շահույթի և վնասի կազմ:

(հազար ՀՀ դրամ)

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող բաժնային գործիքներ

Սկզբնական ճանաչումից հետո Բանկը երբեմն որոշում է իր բաժնային ներդրումների մի մասը, առանց հետագա վերանայման հնարավորության, դասակարգել որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող, եթե դրանք համապատասխանում են ՀՀՄՍ 32-ի «Ֆինանսական գործիքներ. Ներկայացում» բաժնային գործիքի սահմանմանը և չեն պահվում առևտրական նպատակներով: Այդ դասակարգումը որոշվում է առանձին՝ յուրաքանչյուր գործիքի համար:

Այդ բաժնային գործիքների գծով օգուտը կամ վնասը երբեք չի վերադասակարգվում շահույթի կամ վնասի կազմ: Շահաբաժինները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում որպես այլ եկամուտ, երբ վճարումը ստանալու իրավունքը հաստատված է, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Բանկն օգուտ է ստանում այդ մուտքերից՝ որպես գործիքի ինքնարժեքի մասի վերականգնում, որի դեպքում այդ օգուտները հաշվառվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող բաժնային գործիքները ենթակա չեն գնահատման արժեզրկման տեսանկյունից: Այդ գործիքների օտարումից հետո կուտակված վերագնահատման պահուստը փոխանցվում է չբաշխված շահույթ:

Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր, ակրեդիտիվներ և չօգտագործված փոխատվության հանձնառություններ

Բանկը թողարկում է ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր, ակրեդիտիվներ և փոխատվության հանձնառություններ:

Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերը ֆինանսական հաշվետվություններում սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, որն իրենից ներկայացնում է ստացված հավելվածարը: Սկզբնական ճանաչումից հետո յուրաքանչյուր երաշխավորության գծով Բանկի պարտավորությունը չափվում է հետևյալ գումարներից ամենաբարձրով՝ սկզբնապես ճանաչված գումարից՝ հանած շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում ճանաչված կուտակված ամորտիզացիան, և ՀՀՄՍ 9-ի համաձայն որոշված ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստից:

Չօգտագործված փոխատվության հանձնառությունները և ակրեդիտիվները պարտավորություններ են, որոնց շրջանակում հանձնառության տևողության ընթացքում Բանկը հաճախորդին պետք է տրամադրի վարկ՝ նախապես սահմանված պայմաններով: Ինչպես և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի դեպքում, այդ պայմանագրերի նկատմամբ կիրառվում է ակնկալվող պարտքային կորուստներին վերաբերող պահանջները:

Պարտականությունների կատարման երաշխավորություններ

Պարտականությունների կատարման երաշխավորությունները պայմանագրեր են, որոնց համաձայն տրամադրվում է հատուցում, եթե դիմող կողմը չի կատարում պայմանագրային պարտականությունը: Պարտականությունների կատարման երաշխավորության պայմանագրերի հետ կապված ռիսկը հավանականությունն է, որ մյուս կողմը չի կատարի պայմանագրային պարտականությունը: Բանկն ունի դիմող կողմից կանխավճար ստանալու պայմանագրով սահմանված իրավունք՝ որպես շահառուին կատարված ցանկացած վճարման հատուցում: Բանկը գտնում է, որ պայմանագրի առաջնային նպատակ և բնույթը դիմողին ֆինանսավորում տրամադրելն է և դիմողի պարտքային ռիսկն ընդունելն է և որոշում է պարտականությունների կատարման երաշխավորությունները հաշվառել որպես պայմանական փոխատվության հանձնառություններ:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերադասակարգում

Բանկը չի վերադասակարգում իր ֆինանսական ակտիվները սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ բացառիկ հանգամանքների, երբ Բանկը փոխում է ֆինանսական ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելը: Ֆինանսական պարտավորությունները երբեք չեն վերադասակարգվում: Բանկը չի վերադասակարգել ոչ մի ֆինանսական ակտիվ կամ պարտավորություն 2025թ-ին և 2024թ-ին:

(բ) Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են կանխիկ դրամը, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող թղթակցային հաշիվների մնացորդները (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների), ներառյալ ՀՀ դրամով արտահայտված պարտադիր պահուստների մասը, և այլ բանկերում պահվող մնացորդները (ևոստրո հաշիվներ):

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

(գ) Հետգնման և հակադարձ հետգնման պայմանագրեր և արժեթղթերի փոխատվություն

Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերը («ռեպո») հաշվառվում են որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ: Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի այդ արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման

(հազար ՀՀ դրամ)

պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, վերադասակարգվում են որպես վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով գրավարկված արժեթղթեր և ներկայացվում որպես առանձին հաշվեկշռային հոդված: Համապատասխան պարտավորությունը ներկայացվում է բանկի և հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունների կազմում:

Հետադարձ վաճառքի պայմանագրով («հակադարձ ռեպո») ձեռքբերված արժեթղթերն արտացոլվում է բանկերի նկատմամբ պահանջների կամ հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների կազմում և չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում: Վաճառքի և հետգնման գների տարբերությունն իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ և ճանաչվում է ռեպո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե հակադարձ ռեպո պայմանագրով գնված ակտիվները վաճառվում են երրորդ կողմին, արժեթղթերը վերադարձնելու պարտավորությունը գրանցվում է որպես առևտրային գործառնությունների գծով պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

(դ) Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկը կնքում է ածանցյալ ֆինանսական գործիքների, այդ թվում՝ ֆորվարդների, ֆյուչերսների, սվոփերի և օպցիոնների պայմանագրեր արտարժույթի և կապիտալի շուկաներում: Այդ ֆինանսական գործիքները պահվում են առևտրական նպատակներով և հաշվառվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկայում գնանշված գների կամ գնորոշման մոդելների հիման վրա, որոնք դիտարկում են հիմքում ընկած գործիքների ընթացիկ շուկայական և պայմանագրային գները և այլ գործոնները: Դրական իրական արժեքով ածանցյալ ֆինանսական գործիքները արտացոլվում են ակտիվների կազմում, իսկ բացասական արժեք ունեցողները պարտավորությունների կազմում: Այդ գործիքներից ստացվող օգուտը և վնասը ներառվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես զուտ օգուտ/(վնաս) իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներից կամ զուտ օգուտ/(կորուստ) փոխարժեքային տարբերություններից՝ կախված գործիքների բնույթից:

(ե) Վերակազմակերպված վարկեր

Հնարավորության դեպքում Բանկը ձգտում է վերակազմակերպել վարկերը, այլ ոչ թե բռնագանձել գրավարկված գույքը: Վերակազմակերպումը կարող է տեղի ունենալ մարումների ժամկետները երկարաձգելու կամ նոր պայմաններով վարկային պայմանագիր կնքելու միջոցով:

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, օրինակ՝ հաճախորդին տրված վարկը, երբ պայմանները այն աստիճան են վերանայվել, որ այն դարձել է հիմնովին նոր վարկ, և տարբերությունը ճանաչվում է որպես օգուտ կամ վնաս ապաճանաչումից այնքանով, որքանով արժեզրկումից կորուստը դեռ չի ճանաչվել: Նոր ճանաչված վարկերը ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման նպատակով դասվում են 1-ին փուլում, քանի դեռ նոր վարկը չի համարվում ձեռք բերված կամ սկզբնափուլված պարտքային առումով արժեզրկված: Երբ Բանկը գնահատում է, արդյոք պետք է ապաճանաչել հաճախորդին տրված վարկը թե ոչ, ի թիվս այլնի, հաշվի է առնում հետևյալ գործոնները՝

- ▶ վարկի արժույթի փոփոխությունը,
- ▶ պայմանագրային կողմի փոփոխությունը,
- ▶ արդյոք փոփոխությունը այնպիսին է, որ գործիքը այլևս չի համապատասխանի միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ հանդիսանալու չափանիշին:

Եթե փոփոխությունը չի հանգեցնում նշանակալիորեն տարբերվող դրամական հոսքերի, փոփոխության արդյունքում ապաճանաչում տեղի չի ունենում: Հիմք ընդունելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով գեղջված դրամական հոսքերի փոփոխությունը, Բանկը հաշվառում է փոփոխությունից օգուտը կամ վնասը՝ ներկայացնելով այն ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքով, այն չափով, որքանով արժեզրկումից կորուստը դեռ չի հաշվառվել:

(զ) Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը (կամ, կիրառելի լինելու դեպքում, ֆինանսական ակտիվի մասը, կամ նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների խմբի մասը) ապաճանաչվում է, երբ՝

- ▶ ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը,
- ▶ Բանկը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու իրավունքը կամ պահպանում է այդ իրավունքը, սակայն պարտավորվում է այդ դրամական հոսքերն ամբողջությամբ և առանց էական ուշացումների փոխանցել երրորդ կողմին՝ փոխանցման համաձայնագրով և,
- ▶ Բանկը կամ (ա) փոխանցել է ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ Էուրոյան, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները կամ (բ) ոչ փոխանցել և ոչ էլ պահպանել է ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ Էուրոյան, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, սակայն փոխանցել է ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը:

(հազար ՀՀ դրամ)

Եթե Բանկը փոխանցել է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու իր իրավունքը, ոչ փոխանցել է, ոչ էլ պահպանել է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ Էուլթյան, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները և ոչ էլ փոխանցել է ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը, ակտիվը ճանաչվում է այդ ֆինանսական ակտիվում Բանկի շարունակվող ներգրավվածության չափով: Փոխանցված ակտիվի երաշխավորման ձև ստացած շարունակվող ներգրավվածությունը չափվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնով՝ ակտիվի սկզբնական հաշվեկշռային արժեք և հատուցման առավելագույն գումարը, որը կարող է պահանջվել Բանկից:

Երբ Բանկի շարունակվող ներգրավվածությունը ստանում է փոխանցված ակտիվի գծով տրված և/կամ ձեռք բերված օպցիոնի (ներառյալ դրամական միջոցներով մարվող օպցիոնի կամ համանման այլ դրոյթի) ձև, ապա Բանկի շարունակվող ներգրավվածության չափը փոխանցված ակտիվի այն արժեքն է, որը Բանկը կարող է հետ գնել: Իրական արժեքով չափվող ակտիվի գծով տրված վաճառքի օպցիոնի դեպքում (ներառյալ դրամական միջոցներով մարվող օպցիոնը կամ համանման այլ դրոյթը) Բանկի շարունակվող ներգրավվածության չափը սահմանափակված է փոխանցված ակտիվի իրական արժեքից և օպցիոնի իրագործման արժեքից նվազագույնով:

Դուրսգրում

Ֆինանսական ակտիվները մասամբ կամ ամբողջությամբ դուրս են գրվում միայն այն ժամանակ, երբ Բանկը դադարեցրել է վերականգնումը: Եթե դուրս գրվող գումարը գերազանցում է կուտակված կորստի պահուստը, տարբերությունը նախ հաշվառվում է որպես պահուստի ավելացվում, որն այնուհետև կիրառվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ: Բոլոր հետագա վերականգնումները հաշվանցվում են պարտքային կորուստների գծով ծախսերի հետ: Դուրս գրումը հանդիսանում է ապաճանաչում:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունն այն դեպքում, երբ իր պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են:

Եթե գոյություն ունեցող ֆինանսական պարտավորությունը փոխարինվում է նույն վարկատուի նկատմամբ մեկ այլ պարտավորությամբ՝ նշանակալիորեն տարբեր պայմաններով, կամ եթե գոյություն ունեցող պարտավորության պայմանները նշանակալիորեն վերափոխվում են, այդպիսի փոխարինումը կամ վերափոխումը դիտարկվում է որպես սկզբնական պարտավորության ապաճանաչում և նոր պարտավորության ճանաչում, իսկ համապատասխան հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

(Է) Հարկում

Հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված հողվածներին, որի դեպքում այն ճանաչվում է սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը հարկի այն գումարն է, որն ակնկալվում է վճարել կամ ստանալ տարվա հարկվող եկամտի գծով՝ կիրառելով հարկի այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ Էուլթյան ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և ներառում է նախորդ տարիների համար վճարման ենթակա հարկի գծով ճշգրտումները: Այն դեպքում, երբ ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակումը հաստատվում է մինչև համապատասխան հարկային հաշվետվությունների ներկայացումը, հարկվող շահույթը կամ վնասը հաշվարկվում է գնահատումների հիման վրա: Հարկային մարմինները կարող են ունենալ ավելի խիստ մոտեցում հարկային օրենսդրությունը մեկնաբանելիս և հարկի հաշվարկները ստուգելիս: Որպես արդյունք, հարկային մարմինները կարող են պահանջել լրացուցիչ հարկերի վճարում այն գործարքների գծով, որոնց համար նախկինում նման պահանջ չի ներկայացվել: Հետևաբար, կարող են առաջանալ նշանակալի լրացուցիչ հարկեր, տույժեր և տուգանքներ: Հարկային մարմինների կողմից իրականացվող ստուգումը կարող է ներառել ստուգման տարվան անմիջապես նախորդող 3 օրացուցային տարիները: Որոշ հանգամանքներում հարկային ստուգումը կարող է ներառել ավելի երկար ժամանակաշրջան:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են ժամանակավոր տարբերությունների գծով՝ օգտագործելով պարտավորությունների մեթոդը: Հետաձգված շահութահարկը հաշվարկվում է բոլոր ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են ակտիվների և պարտավորությունների հարկման բազաներ և ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլվելու նպատակով որոշվող ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ հետաձգված շահութահարկն առաջանում է գույքի կամ ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման ժամանակ բիզնեսի միավորում չհանդիսացող գործարքի արդյունքում, որն ազդեցություն չունի ոչ հաշվապահական և ոչ հարկվող շահույթի կամ վնասի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվը ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի ապագա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են կիրառելով հարկի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն այն ժամանակաշրջանում, երբ ակտիվները կիրացվեն կամ պարտավորությունները կմարվեն՝ հիմք ընդունելով այն օրենքների դրույթները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ, ըստ Էուլթյան, ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

(հազար ՀՀ դրամ)

Հետաձգված շահութահարկը հաշվեգրվում է նաև այն ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են դուստր ընկերությունների, ասոցիացված ընկերությունների կամ համատեղ ձեռնարկությունների ներդրումներից, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ժամանակավոր տարբերությունների հակադարձման ժամկետները կարող են հսկվել, և հավանական է, որ դրանք չեն հակադարձվի մոտ ապագայում:

Հայաստանի Հանրապետությունում գործում են նաև այլ հարկեր, որոնք վերաբերում են Բանկի գործունեությանը: Այդ հարկերը ներառված են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության «Այլ ծախսեր» հոդվածում:

(ը) Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցների սկզբնական ճանաչումն իրականացվում է սկզբնական արժեքով՝ հանած ամենօրյա սպասարկման ծախսերը, կուտակված մաշվածությունը և կուտակված արժեզրկումը: Ակնկալվող օգտակար ծառայության ժամկետի փոփոխությունները հաշվառվում են փոփոխելով ամորտիզացիոն ժամանակաշրջանը կամ մեթոդաբանությունը և դիտարկվում որպես հաշվապահական հաշվառման գնահատումների փոփոխություններ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները հիմնական միջոցների հետ միասին ներկայացված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում: Ինքնարժեքով սկզբնական ճանաչումից հետո շենքերը հաշվառվում են վերագնահատված արժեքով, որը իրական արժեքն է վերագնահատման ամսաթվի դրությամբ՝ հանած ցանկացած հետագա կուտակված մաշվածությունը և հետագա կուտակված արժեզրկումից կորուստները: Գնահատումներն իրականացվում են բավարար հաճախականությամբ՝ ապահովելու համար, որ վերագնահատված ակտիվի իրական արժեքն էականորեն չտարբերվի հաշվեկշռային արժեքից: Վերագնահատման ամսաթվի դրությամբ կուտակված մաշվածությունը հանվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքից, իսկ զուտ արժեքը վերահաշվարկվում է մինչև ակտիվի վերագնահատված արժեքը: Վերագնահատումից առաջացած ցանկացած աճ ավելացվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ներառված հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստին, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այն հակադարձում է նախկինում շահույթում կամ վնասում ճանաչված նույն ակտիվի վերագնահատումից նվազումը, որի դեպքում աճը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Վերագնահատումից նվազումը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ նույն ակտիվի նախկին աճը ուղղակիորեն հաշվանցող նվազումը ուղղակիորեն հաշվանցվում է հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստում ճանաչված արժեքի աճի հետ:

Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստից փոխանցումը չբաշխված շահույթ կատարվում է ակտիվների վերագնահատված հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության և ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության տարբերության համար: Օտարումից հետո վաճառված որոշակի ակտիվի հետ կապված ցանկացած վերագնահատման պահուստ փոխանցվում է չբաշխված շահույթ:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով հետևյալ դրույքները՝

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարի)	Դրույք (%)
Շենքեր	50	2
Համակարգիչներ	3	33.3
Ցանցային հարմարանքներ	8	12.5
Փոխադրամիջոցներ	8	12.5
Սարքավորումներ	8	12.5
Այլ հիմնական միջոցներ	8	12.5

Վարձակալված հիմնական միջոցների բարելավումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետից և հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետներից նվազագույնի ընթացքում:

Հողը և շենքերը վերագնահատվում են կանոնավոր կերպով առնվազն 3 տարին մեկ: Վերագնահատման հաճախականությունը կախված է ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից: Վերագնահատված ակտիվների իրական արժեքի և հաշվեկշռային արժեքի միջև էական անհամապատասխանության դեպքում իրականացվում է լրացուցիչ վերագնահատում: Վերագնահատումն իրականացվում է հիմնական միջոցների ամբողջ դասի համար:

(թ) Բռնագանձված ակտիվներ

Որոշ դեպքերում ակտիվները բռնագանձվում են վարկային պարտավորությունների չկատարման արդյունքում: Բռնագանձված ակտիվները չափվում են հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնով՝ սկզբնական արժեք և իրական արժեք՝ հանած իրացման հետ կապված ծախսերը:

(հազար ՀՀ դրամ)

(Ժ) Սեփական կապիտալ

Կանոնադրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը և հայեցողական շահաբաժիններով չմարվող արտոնյալ բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկման ուղղակիորեն վերագրելի լրացուցիչ ծախսերը, բացառությամբ բիզնեսի միավորման դեպքերի, սեփական կապիտալում արտացոլվում են որպես նվազեցում մուտքերից: Գումարը, որով ստացված հատուցման իրական արժեքը գերազանցում է թողարկված բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, ճանաչվում է որպես լրացուցիչ կապիտալ:

Էմիսիոն եկամուտ

Էմիսիոն եկամուտը ներառում է բաժնետոմսերի թողարկումից ստացված հավելավճարը: Գործարքի գծով ցանկացած ծախսում, որը կապված է բաժնետոմսերի թողարկման հետ, նվազեցվում է Էմիսիոն եկամուտից:

Շահաբաժիններ

Շահաբաժինները ճանաչվում են որպես պարտավորություն և նվազեցվում են սեփական կապիտալից հաշվետու ամսաթվի դրությամբ միայն այն դեպքում, եթե հայտարարվել են մինչև հաշվետու ամսաթիվը կամ հաշվետու ամսաթվին: Շահաբաժինները բացահայտվում են, եթե առաջարկվել են մինչև հաշվետու ամսաթիվը, կամ առաջարկվել կամ հայտարարվել են հաշվետու ամսաթվից հետո, բայց մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման համար հաստատման ամսաթիվը:

(հ) Սեզմենտային հաշվետվություններ

Գործառնական սեզմենտը Բանկի բաղադրիչ է, որը ներգրավված է ձեռնարկատիրական գործունեություններում, որոնցից կարող է վաստակել հասույթներ և կրել ծախսեր (ներառյալ Բանկի այլ բաղադրիչների հետ գործառնություններից հասույթները և ծախսերը), որի գործառնական արդյունքները կանոնավոր կերպով վերանայվում են գլխավոր գործառնական որոշում կայացնողի կողմից՝ սեզմենտին միջոցների բաշխման վերաբերյալ որոշում կայացնելու և դրա գործունեության արդյունքները գնահատելու նպատակով, և որի գծով առկա է առանձին ֆինանսական տեղեկատվություն: Բանկի սեզմենտային հաշվետվությունները հիմնված են հետևյալ գործառնական սեզմենտների վրա՝ մանրածախ բանկային գործունեություն, կորպորատիվ բանկային գործունեություն, առևտրային բանկային գործունեություն:

(լ) Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ և ծախսեր

Բանկը հաշվարկում է տոկոսային եկամուտ ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվների գծով, բացառությամբ պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը ֆինանսական ակտիվների համախառն արժեքի նկատմամբ: Կրոյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի կամ կիրառելի լինելու դեպքում ավելի կարճ ժամանակահատվածի համար գնահատված ապագա դրամական վճարումները կամ մուտքերը գեղչում է ճիշտ մինչև ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության զուտ հաշվեկշռային արժեքը: Հաշվարկի ժամանակ հաշվի են առնվում ֆինանսական գործիքի բոլոր պայմանագրային պայմանները (օրինակ՝ ժամկետից շուտ մարման հնարավորությունը), միջնորդավճարները կամ լրացուցիչ ծախսերը, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են գործիքին և կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը, սակայն չեն դիտարկվում ապագա պարտքային կորուստները: Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքը ճշգրտվում է Բանկի կողմից տեղերի կամ մուտքերի գնահատումների վերանայման դեպքում: Ճշգրտված հաշվեկշռային արժեքը հաշվարկվում է սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքի հիման վրա, իսկ հաշվեկշռային արժեքի փոփոխությունը գրանցվում է որպես տոկոսային եկամուտ կամ ծախս:

Երբ ֆինանսական ակտիվը դառնում է պարտքային առումով արժեզրկված, Բանկը տոկոսային եկամուտը հաշվարկում է կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը ֆինանսական ակտիվի զուտ ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ակտիվն այլևս չի համարվում պարտքային առումով արժեզրկված, տոկոսային եկամտի հաշվարկը կրկին իրականացվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար Բանկը տոկոսային եկամուտը հաշվարկում է՝ հաշվարկելով պարտքային առումով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքը և կիրառելով այն ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Պարտքային առումով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը սկզբնական ճանաչման ժամանակ գնահատված ապագա դրամական հոսքերը (ներառյալ պարտքային կորուստները) գեղչում է մինչև ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների ամորտիզացված արժեքը:

Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող բոլոր ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում «Լյլ տոկոսային եկամուտ» հոդվածում՝ օգտագործելով պայմանագրային տոկոսադրույքը:

(հազար ՀՀ դրամ)

(հ) Արտարժույթի վերահաշվարկ

Արտարժույթով գործառնությունները սկզբնապես գրանցվում են ֆունկցիոնալ արժույթով և վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով: Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի այդ օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով գործառնությունների վերահաշվարկից առաջացող օգուտը և կորուստը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության մեջ որպես օգուտ կամ կորուստ փոխարժեքային տարբերություններից: Սկզբնական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով: Իրական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի իրական արժեքի որոշման ամսաթվի փոխարժեքով:

(ծ) Դեռևս չկիրառվող Նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Մի շարք նոր ստանդարտներ և ստանդարտների փոփոխություններ գործում են 2024թ. հունվարի 1-ից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար, և թույլատրվում է դրանց վաղաժամ կիրառումը: Այնուամենայնիվ, այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս Բանկը վաղաժամ չի կիրառել նոր կամ փոփոխված ստանդարտները:

ՖՀՄՍ 18 «Տեղեկատվության ներկայացում և բացահայտում ֆինանսական հաշվետվություններում»

ՖՀՄՍ 18-ը կփոխարինի ՀՀՄՍ 1 «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» և կկիրառվի 2027թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Նոր ստանդարտը ներկայացնում է հետևյալ հիմնական նոր պահանջները.

- ▶ Կազմակերպություններից պահանջվում է շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում բոլոր եկամուտները և ծախսերը դասակարգել ըստ հինգ դասերի՝ գործառնական, ներդրումային, ֆինանսավորման, ընդհատված գործառնություններ և շահութահարկ: Կազմակերպություններից նաև պահանջվում է ներկայացնել նոր սահմանված գործառնական շահույթի ենթագումարը: Կազմակերպության զուտ շահույթը չի փոխվի:
- ▶ Դեկավարության կողմից սահմանված կատարողականի չափորոշիչները բացահայտվում են ֆինանսական հաշվետվությունների մեկ ծանոթագրությունում:
- ▶ Տրվում է ընդլայնված ուղեցույց ֆինանսական հաշվետվություններում տեղեկատվությունը խմբավորելու վերաբերյալ:

Բացի այդ բոլոր կազմակերպություններից պահանջվում է օգտագործել գործառնական շահույթի ենթագումարը որպես մեկնարկային կետ դրամական հոսքերի մասին հաշվետվության համար՝ անուղղակի մեթոդով գործառնական գործունեության դրամական հոսքերը ներկայացնելիս:

Բանկը դեռևս գնահատում է նոր ստանդարտի ազդեցությունը, մասնավորապես, շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվության, դրամական հոսքերի մասին հաշվետվության կառուցվածքի և դեկավարության կողմից սահմանված կատարողականի չափորոշիչների համար պահանջվող լրացուցիչ բացահայտումների հետ կապված: Բանկը նաև գնահատում է ազդեցությունը ֆինանսական հաշվետվություններում տեղեկատվության խմբավորման վրա, այդ թվում այն հոդվածների համար, որոնք ներկայումս նշվում են որպես «այլ»:

Այլ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներ

Ստորև ներկայացված նոր և փոփոխված ստանդարտներն ըստ ակնկալիքների նշանակալի ազդեցությունն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- ▶ Փոխանակման հնարավորության բացակայություն (ՀՀՄՍ 21-ի փոփոխություններ)
- ▶ Ֆինանսական գործիքների դասակարգում և չափում (ՖՀՄՍ 9-ի և ՖՀՄՍ 7-ի փոփոխություններ)

(հազար ՀՀ դրամ)

4. Սեզմենտների վերաբերյալ տեղեկատվություն

Բանկի գլխավոր գործառնական որոշում կայացնողը իրականացնում է սեզմենտների գործառնական արդյունքների մոնիտորինգ և կայացնում ռազմավարական որոշումներ դրանց հիման վրա: Բանկի գործունեությունը բաժանված է հետևյալ գործառնական սեզմենտների՝ հիմք ընդունելով մատուցվող պրոդուկտները և ծառայությունները:

Մանրածախ բանկային գործունեություն	Ֆիզիկական անձանց ավանդների սպասարկում, սպառողական վարկերի օվերդրաֆտների, վարկային քարտերի փոքր և միկրո վարկերի տրամադրում:
-----------------------------------	--

Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ և ինստիտուցիոնալ հաճախորդներին վարկերի և վարկային գծերի տրամադրում, ավանդների և ընթացիկ հաշիվների սպասարկում:
-------------------------------------	--

Առևտրային բանկային գործունեություն	Գանձապետական և ֆինանսական, վարձակալության և այլ կենտրոնական գործառնություններ:
------------------------------------	--

Համադրելիություն ապահովելու նպատակով՝ Բանկը բացահայտել է նաև գործառնական սեզմենտներին վերաբերող նախորդ տարվա տեղեկատվությունը:

Ղեկավարությունն առանձին հիմունքով է վերահսկում բիզնես միավորների գործառնական արդյունքները՝ ռեսուրսների բաշխման և կատարողականի գնահատման վերաբերյալ որոշումներ կայացնելու համար: Շահութահարկը բաշխվում է գործառնական սեզմենտներին հիմք ընդունելով մինչև շահութահարկը շահույթի համամասնությունը:

Գործառնական սեզմենտների միջև փոխանցման գները սահմանվում են անկախ կողմերի միջև գործարքի հիմունքով, ինչպես և երրորդ կողմերի հետ գործարքների համար:

(հազար ՀՀ դրամ)

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված տեղեկատվություն Բանկի գործառնական սեզմենտների եկամտի և շահույթի, որոշ ակտիվների և պարտավորությունների վերաբերյալ:

2025թ. հունիսի 30-ի դրությամբ	Մանրաձախ բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Առևտրային բանկային գործունեություն	Ընդամենը
Արտաքին աղբյուրներից եկամուտ				
Տոկոսային եկամուտ	13,168,630	5,299,572	7,431,826	25,900,027
Տոկոսային ծախս	(4,790,486)	(2,301,625)	(4,517,567)	(11,609,678)
Միջնագնեստային եկամուտ	657,185	1,532,036	(2,189,221)	-
Չուտ տոկոսային եկամուտ	9,035,328	4,529,983	725,038	14,290,349
Չուտ ոչ տոկոսային եկամուտ	1,722,854	1,087,293	2,248,189	5,058,336
Գործառնական եկամուտ	10,758,182	5,617,275	2,973,228	19,348,685
Ֆինանսական գործիքների (արժեզրկումից զուտ կորուստներ)/արժեզրկումից կորուստների զուտ հակադարձում	126,828	5,534	(3,869)	128,493
Հիմնական միջոցների և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների մաշվածություն և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա	(514,713)	(261,073)	(63,558)	(839,344)
Անձնակազմի գծով ծախսեր, վարչական և այլ ծախսեր	(4,968,987)	(2,669,656)	(920,258)	(8,558,900)
Գործառնական սեզմենտի գծով շահույթ	5,401,310	2,692,080	1,985,543	10,078,934
Շահութահարկի գծով ծախս	(1,078,720)	(526,675)	(389,078)	(1,994,474)
Տարվա շահույթ	4,322,589	2,165,405	1,596,466	8,084,460

2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ	Մանրաձախ բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Առևտրային բանկային գործունեություն	Ընդամենը
Արտաքին աղբյուրներից եկամուտ				
Տոկոսային եկամուտ	10,819,735	4,800,057	6,369,643	21,989,435
Տոկոսային ծախս	(4,345,975)	(2,315,059)	(2,903,945)	(9,564,979)
Միջնագնեստային եկամուտ	278,209	1,561,645	(1,839,854)	-
Չուտ տոկոսային եկամուտ	6,751,969	4,046,642	1,625,844	12,424,456
Չուտ ոչ տոկոսային եկամուտ	2,059,267	1,301,042	1,970,239	5,330,548
Գործառնական եկամուտ	8,811,237	5,347,684	3,596,083	17,755,004
Ֆինանսական գործիքների արժեզրկումից կորուստների զուտ հակադարձում/ (արժեզրկումից զուտ կորուստներ)	(416,047)	712,286	(17,778)	278,461
Հիմնական միջոցների և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների մաշվածություն և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա	(440,802)	(225,573)	(59,292)	(725,667)
Անձնակազմի գծով ծախսեր, վարչական և այլ ծախսեր	(4,283,782)	(2,319,808)	(978,546)	(7,582,136)
Գործառնական սեզմենտի գծով շահույթ	3,670,606	3,514,589	2,540,467	9,725,662
Շահութահարկի գծով ծախս	(721,204)	(702,067)	(503,915)	(1,927,186)
Տարվա շահույթ	2,949,402	2,812,522	2,036,552	7,798,476

Գլխավոր գործառնական որոշում կայացնողը չի իրականացնում սեզմենտի ակտիվների կամ պարտավորությունների մոնիտորինգ: Հետևյալ աղյուսակում ներկայացված են Բանկի գործառնական միավորների ակտիվները և պարտավորությունները:

	2025թ. հունիսի 30-ի դրությամբ				
	Մանրաձախ բանկային գործունեություն	Տոկոսակիր Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Առևտրային բանկային գործունեություն	Ոչ տոկոսակիր	Ընդամենը
Ակտիվներ	215,873,876	114,868,902	173,326,649	92,815,602	596,885,029
Պարտավորություններ	179,518,015	183,514,980	133,580,136	7,051,727	503,664,858

	2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ				
	Մանրաձախ բանկային գործունեություն	Տոկոսակիր Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Ներդրումային բանկային գործունեություն	Ոչ տոկոսակիր	Ընդամենը
Ակտիվներ	174,421,689	113,606,330	141,752,409	95,876,837	525,657,265
Պարտավորություններ	163,390,615	180,098,042	92,561,628	8,129,011	444,179,296

(հազար ՀՀ դրամ)

Տոկոսակիր ակտիվները ներառում են շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվները, ներդրումային արժեթղթերը, բանկերին նկատմամբ պահանջները, հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքերը, հաճախորդներին տրված վարկերը և փոխատվությունները:

Տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են բանկերի նկատմամբ պարտավորությունները, հետզնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքերը, հաճախորդների ընթացիկ հաշիվները և ավանդները, Բանկի կողմից թողարկված պարտատոմսերը և այլ փոխառությունները:

Չբաշխված ոչ տոկոսակիր մնացորդները ներառում են դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները, հիմնական միջոցները, օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները, ոչ նյութական ակտիվները, բռնագանձված ակտիվները, այլ ակտիվները, ընթացիկ և հետաձգված հարկային պարտավորությունները, այլ պարտավորությունները:

Աշխարհագրական տեղեկատվություն

Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետությունում: Բանկի ակտիվները հիմնականում գտնվում են Հայաստանի Հանրապետությունում:

Հասույթ հաճախորդների հետ պայմանագրերից

Ստորև ներկայացված է ՖՀՄՍ 15-ի գործողության ոլորտում գտնվող հաճախորդների հետ պայմանագրերից ստացված հասույթի բացվածքն ըստ գործառնական միավորների 2025թ. հունիսի 30-ին և 2024թ. հունիսի 30-ին ավարտված ժամանակաըջանի համար:

	<i>Մանրածախ բանկային գործունեություն</i>	<i>Կորպորատիվ բանկային գործունեություն</i>	<i>Առևտրային բանկային գործունեություն</i>	<i>Ընդամենը</i>
2025թ. հունիսի 30-ի դրությամբ				
Միջնորդավճարների տեսքով եկամուտ				
Վճարային քարտերով գործառնություններ	2,676,881	17,363	3,144	2,697,388
Միջնորդավճարներ փոխանցումներից	119,982	180,735	6,346	307,064
Վճարահաշվարկային գործառնություններ	54,500	31,635	61,293	147,428
Երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ	-	84,050	-	84,050
Վարկային հաշիվների սպասարկման վճարներ	37,584	20,701	-	58,285
Թղթադրամների փոխանցումներ բանկերին	-	-	3,973	3,973
Այլ	149,750	146,667	178,451	474,868
Ընդամենը հասույթ հաճախորդների հետ պայմանագրերից	3,038,697	481,151	253,208	3,773,056
2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ				
Միջնորդավճարների տեսքով եկամուտ				
Վճարային քարտերով գործառնություններ	4,194,751	25,606	3,265	4,223,622
Միջնորդավճարներ փոխանցումներից	144,659	198,017	9,010	351,686
Վճարահաշվարկային գործառնություններ	57,384	26,356	66,765	150,504
Վարկային հաշիվների սպասարկման վճարներ	-	83,957	-	83,957
Թղթադրամների փոխանցումներ բանկերին	19,616	58,627	-	78,243
Երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ	-	-	29,802	29,802
Այլ	108,306	108,306	158,083	374,695
Ընդամենը հասույթ հաճախորդների հետ պայմանագրերից	4,524,716	500,868	266,925	5,292,509

2025թ-ին և 2024թ-ին ոչ մի արտաքին հաճախորդի կամ պայմանագրի կողմի հետ գործարքներին բաժին չէր ընկնում Բանկի ընդհանուր հասույթի 10%-ից ավելին:

(հազար ՀՀ դրամ)

5. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են՝

	30 հունիսի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Կանխիկ դրամական միջոցներ	11,772,448	10,183,792
Նոստրո հաշիվներ ԿԲ-ում, ներառյալ պարտադիր պահուստները ՀՀ դրամով	29,039,233	17,445,353
Նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում	11,716,670	11,721,852
	52,528,351	39,350,997
Հանած՝ արժեզրկման գծով պահուստը	(697)	(2,371)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	52,527,654	39,348,626

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքներն ամբողջությամբ դասված են 1-ին փուլ և չափվում են ամորտիզացված արժեքով 2025թ. հունիսի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Բանկերից պահանջվում է ՀՀ ԿԲ-ում պահել կանխիկ ավանդ (պարտադիր պահուստ) ՀՀ դրամով ներգրավված միջոցների համար 4%-ի չափով (2024թ-ին՝ 4%) և արտարժույթով ներգրավված միջոցների համար 18%-ի չափով (2024թ-ին՝ 18%):

Բանկերը պարտավոր են արտարժույթով ներգրավված գումարների 6%-ը (2024թ-ին՝ 6%) պահել ՀՀ ԿԲ-ում որպես ՀՀ դրամով դեպոզիտային միջոցներ և 12%-ը (2024թ-ին՝ 12%)՝ արտարժույթով: Բանկերի՝ արտարժույթով պահուստավորված միջոցների ելքագրման հնարավորությունը սահմանափակված է: Հետևաբար, Բանկը արտարժույթով պահուստավորված միջոցները դասակարգում է որպես «Պահանջներ բանկերի նկատմամբ» (Ծանոթագրություն 7):

2025թ. հունիսի 30-ի դրությամբ 11,370,527 հազար դրամ գումարով (97.03%) այլ բանկերում տեղաբաշխված միջոցները կենտրոնացված են յոթ բանկում (2024թ-ին՝ 11,452,560 հազար դրամ գումարով (97.7%) կենտրոնացված էին ութ բանկում):

6. Առևտրային արժեթղթեր

Առևտրային արժեթղթերը ներառում են՝

	30 հունիսի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
ՀՀ կառավարության կողմից թողարկված պարտքային արժեթղթեր	72,257	576,703
Ներդրումներ հիմնադրամներում	383,490	366,795
Առևտրային արժեթղթեր	455,747	943,498

7. Պահանջներ բանկերի նկատմամբ

Բանկերի նկատմամբ պահանջները ներառում են՝

	30 հունիսի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Արտարժույթով պարտադիր պահուստներ ՀՀ ԿԲ-ում (Տևթգ. 5)	24,793,755	21,880,210
Բանկերին տրված վարկեր և ավանդներ	6,617,035	12,422,826
ՀՀ ԿԲ-ում դեպոզիտային միջոցներ	1,045,000	2,832,500
Դեբիտորական պարտքեր վճարահաշվարկային ծառայությունների գծով	3,685,838	2,581,835
Այլ դեպոզիտային միջոցներ	2,663,125	1,638,246
	38,804,753	41,355,617
Հանած՝ արժեզրկման գծով պահուստը	(18,821)	(21,822)
Ընդամենը պահանջներ բանկերի նկատմամբ	38,785,932	41,333,795

2025թ. հունիսի 30-ի դրությամբ բանկերին տրված վարկերը և ավանդները ներառում են չորս պայմանագրի կողմերի մնացորդները (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ վեց պայմանագրի կողմերի մնացորդները):

ՀՀ ԿԲ-ում դեպոզիտային գումարն իրենից ներկայացնում է Արժա վճարային համակարգով իրականացվող վճարահաշվարկային գործառնությունների երաշխիքային ավանդը:

Բանկերին նկատմամբ պահանջները ժամկետանց չեն կամ արժեզրկված չեն, ամբողջության դասված են 1-ին փուլ 2025թ. հունիսի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Բանկերի նկատմամբ բոլոր պահանջները չափվում են ամորտիզացված արժեքով 2025թ. հունիսի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

(հազար ՀՀ դրամ)

8. Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ

2025թ. հունիսի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի արժույթային սվոփեր:

Բանկն իրականացնում է ածանցյալ ֆինանսական գործիքներով գործարքներ առևտրային նպատակների համար: Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված են որպես ակտիվներ կամ պարտավորություններ գրանցված ածանցյալ ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները:

	30 հունիս 2025թ.		31 դեկտեմբերի 2024թ.	
	Ակտիվ	Պարտավորություն	Ակտիվ	Պարտավորություն
Արտարժույթով պայմանագրեր				
Ածանցյալ ակտիվներ (արժույթային սվոփեր)	5,638	-	2,586	-
Ածանցյալ պարտավորություններ (արժույթային սվոփեր)	-	103,527	-	67,655

9. Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր

Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքերը ներառում են.

	30 հունիսի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Դեբիտորական պարտքեր այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	13,431,505	18,305,797
Դեբիտորական պարտքեր բանկերից	3,076,164	1,619,787
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր	16,507,669	19,925,584

2025թ. հունիսի 30-ի դրությամբ 13,733,634 հազար դրամ գումարով (83.2%) դեբիտորական պարտքերը ենթակա են ստացման յոթ պայմանագրի կողմերից (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 17,858,840 հազար դրամ գումարով (89.6%)՝ տաս պայմանագրի կողմերից):

2025թ. հունիսի 30-ի դրությամբ հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքերի դիմաց գրավադրված են 17,152,792 հազար դրամ իրական արժեքով ՀՀ պետական պարտատոմսերը (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 20,764,446 հազար դրամ):

2025թ. հունիսի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքերը ժամկետանց կամ արժեզրկված չեն և ամբողջությամբ դասված են 1-ին փուլ: Բանկի գնահատմամբ արժեզրկման պահուստի մնացորդը գրո է 2025թ. հունիսի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

10. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

	30 հունիսի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Հաճախորդներին տրված վարկեր	333,500,875	314,717,118
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	3,981,425	3,537,915
	337,482,300	318,255,033
Հանած՝ վարկերի արժեզրկման գծով պահուստը	(6,739,522)	(6,907,513)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	330,742,778	311,347,520

	30 հունիսի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Խոշոր բիզնես վարկեր, ներառյալ ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարները	73,639,737	77,011,350
ՓՄՁ վարկեր, ներառյալ ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարները	47,558,617	44,690,940
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	121,198,356	121,702,290
Հիփոթեքային վարկեր	114,167,346	102,474,919
Սպառողական վարկեր	70,966,041	67,639,876
Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր	30,174,511	26,437,948
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	215,307,897	196,552,743
Հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր և փոխատվություններ՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող	336,506,252	318,255,033
Հանած՝ արժեզրկման գծով պահուստը	(6,739,522)	(6,907,513)

(հազար ՀՀ դրամ)

Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող	329,766,730	311,347,520
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	976,048	-
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող	330,742,778	311,347,520

Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկերի և փոխատվությունների արժեզրկման գծով պահուստ

Ստորև ներկայացված է 2025թ. հունիսի 30-ի դրությամբ իրավաբանական անձանց տրված ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքների և համապատասխան ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը:

<i>Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր</i>	<i>1-ին փուլ</i>	<i>2-րդ փուլ</i>	<i>3-րդ փուլ</i>	<i>Ընդամենը</i>
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը				
առ 1 հունվարի 2025թ.	113,237,265	1,700,493	6,764,532	121,702,290
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	20,751,055	-	-	20,751,055
Մարված ակտիվներ	(17,811,921)	(318,775)	(1,629,690)	(19,760,386)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	47,923	(38,090)	(9,834)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(315,281)	326,739	(11,457)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(219,015)	(111,886)	330,901	-
Վերադարձ	-	-	134,947	134,947
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(231,168)	(231,168)
Արտարժույթի փոխարժեքի և այլ փոփոխություններ	(1,261,661)	(18,472)	(118,249)	(1,398,382)
Առ 30 հունիսի 2025թ.	114,428,364	1,540,009	5,229,983	121,198,356

<i>Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր</i>	<i>1-ին փուլ</i>	<i>2-րդ փուլ</i>	<i>3-րդ փուլ</i>	<i>Ընդամենը</i>
Ակնկալվող պարտքային կորուստները				
առ 1 հունվարի 2025թ.	712,081	200,619	2,313,062	3,225,762
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	211,464	-	-	211,464
Մարված ակտիվներ	(135,803)	(37,284)	(528,161)	(701,248)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	18,553	(12,876)	(5,677)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(6,673)	16,638	(9,965)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(1,622)	(30,126)	31,748	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա	21,980	76,278	562,658	660,916
Չեղջի ծախսագրում (ճանաչված տոկոսային եկամուտ)	-	-	7,354	7,354
ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(93,238)	(34,431)	(63,708)	(191,376)
Վերադարձ	-	-	134,947	134,947
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(231,168)	(231,168)
Արտարժույթի փոխարժեքի և այլ փոփոխություններ	(2,385)	(2,150)	(53,118)	(57,652)
Առ 30 հունիսի 2025թ.	724,356	176,669	2,157,973	3,058,998

Ստորև ներկայացված է 2025թ. հունիսի 30-ի դրությամբ ֆիզիկական անձանց տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքների և համապատասխան ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը:

<i>Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր</i>	<i>1-ին փուլ</i>	<i>2-րդ փուլ</i>	<i>3-րդ փուլ</i>	<i>Ընդամենը</i>
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը				
առ 1 հունվարի 2025թ.	190,416,754	2,958,155	3,177,834	196,552,743
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	50,379,440	-	-	50,379,440
Մարված ակտիվներ	(30,420,362)	(464,992)	(752,455)	(31,637,808)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	692,816	(666,392)	(26,424)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(1,445,646)	1,794,866	(349,220)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(663,646)	(716,059)	1,379,705	-
Վերադարձ	-	-	468,936	468,936
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(360,225)	(360,225)
Արտարժույթի փոխարժեքի և այլ փոփոխություններ	(68,004)	(1,832)	(25,353)	(95,189)
Առ 30 հունիսի 2025թ.	208,891,351	2,903,746	3,512,800	215,307,897

(հազար ՀՀ դրամ)

Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստները				
առ 1 հունվարի 2025թ.	1,445,239	640,487	1,596,025	3,681,751
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	365,528	-	-	365,528
Մարված ակտիվներ	(185,366)	(86,349)	(394,595)	(666,311)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	176,701	(163,287)	(13,415)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(36,608)	227,047	(190,439)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(33,815)	(209,293)	243,108	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա	(132,852)	169,258	419,077	455,483
Չեղջի ծախսագրում (ճանաչված տոկոսային եկամուտ)	-	-	17,913	17,913
ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(263,012)	(19,584)	8,391	(274,204)
Վերադարձ	-	-	468,936	468,936
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(360,225)	(360,225)
Արտարժույթի փոխարժեքի և այլ փոփոխություններ	(402)	2,723	(10,668)	(8,346)
Առ 30 հունիսի 2025թ.	1,335,414	561,003	1,784,108	3,680,524

Ստորև ներկայացված է 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրավաբանական անձանց տրված վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքների և համապատասխան ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը:

Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը				
առ 1 հունվարի 2024թ.	101,288,432	705,696	6,877,065	108,871,193
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	43,590,919	-	-	43,590,919
Մարված ակտիվներ	(27,381,684)	(646,209)	(1,004,323)	(29,032,216)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	331,942	(16,608)	(315,334)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(2,292,717)	2,450,297	(157,580)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(750,602)	(782,090)	1,532,692	-
Վերադարձ	-	-	180,725	180,725
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(243,233)	(243,233)
Արտարժույթի փոխարժեքի և այլ փոփոխություններ	(1,549,025)	(10,593)	(105,480)	(1,665,098)
Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	113,237,265	1,700,493	6,764,532	121,702,290

Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստները				
առ 1 հունվարի 2024թ.	722,135	140,861	3,367,411	4,230,407
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	523,876	-	-	523,876
Մարված ակտիվներ	(307,279)	(68,934)	(544,931)	(921,144)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	134,792	(4,956)	(129,836)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(31,391)	106,944	(75,553)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(10,521)	(62,983)	73,504	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա	(131,443)	89,980	632,394	590,931
Չեղջի ծախսագրում (ճանաչված տոկոսային եկամուտ)	-	-	22,559	22,559
ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(180,723)	1,180	(916,040)	(1,095,583)
Վերադարձ	-	-	180,726	180,726
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(243,233)	(243,233)
Արտարժույթի փոխարժեքի և այլ փոփոխություններ	(7,365)	(1,473)	(53,939)	(62,777)
Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	712,081	200,619	2,313,062	3,225,762

(հազար ՀՀ դրամ)

Ստորև ներկայացված է 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքների և համապատասխան ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը:

Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը առ 1 հունվարի 2024թ.	158,085,688	2,157,429	2,719,366	162,962,483
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	77,807,446	-	-	77,807,446
Մարված ակտիվներ	(41,698,470)	(660,391)	(1,314,847)	(43,673,708)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	721,886	(465,438)	(256,448)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(1,973,871)	2,619,322	(645,451)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(1,745,838)	(672,636)	2,418,474	-
Վերադարձ	-	-	1,124,783	1,124,783
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(835,639)	(835,639)
Արտարժույթի փոխարժեքի և այլ փոփոխություններ	(780,087)	(20,131)	(32,404)	(832,622)
Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	190,416,754	2,958,155	3,177,834	196,552,743

Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստները առ 1 հունվարի 2024թ.	808,889	418,027	1,552,418	2,779,334
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	844,311	-	-	844,311
Մարված ակտիվներ	(290,002)	(105,485)	(1,006,710)	(1,402,197)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	229,506	(83,794)	(145,712)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(14,373)	381,572	(367,199)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(12,175)	(154,822)	166,997	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա	(226,174)	210,327	1,130,766	1,114,919
Չեղջի ծախսագրում (ճանաչված տոկոսային եկամտում)	-	-	52,154	52,154
ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	108,822	(21,637)	(60,252)	26,933
Վերադարձ	-	-	1,124,783	1,124,783
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(835,639)	(835,639)
Արտարժույթի փոխարժեքի և այլ փոփոխություններ	(3,565)	(3,701)	(15,581)	(22,847)
Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	1,445,239	640,487	1,596,025	3,681,751

(հազար ՀՀ դրամ)

Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի պարտքային որակը

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2025թ. հունիսի 30-ի դրությամբ:

	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Շահույթ կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող վարկեր	Ընդամենը վարկեր
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր					
Խոշոր բիզնես վարկեր					
- ոչ ժամկետանց	69,553,840	917,252	835,449	976,048	72,282,589
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	2,333,199	-	2,333,199
Ընդամենը համախառն վարկեր	69,553,840	917,252	3,168,648	976,048	74,615,787
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(230,807)	(61,934)	(1,441,574)	-	(1,734,315)
Ընդամենը զուտ վարկեր	69,323,032	855,318	1,727,074	976,048	72,881,472
ՓՄՁ վարկեր					
- ոչ ժամկետանց	44,635,484	435,465	202,900	-	45,273,850
- մինչև 30 օր ժամկետանց	239,041	39,871	76,054	-	354,966
- 31-90 օր ժամկետանց	-	147,421	17,259	-	164,680
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	417,926	-	417,926
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	268,853	-	268,853
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	1,078,343	-	1,078,343
Ընդամենը համախառն վարկեր	44,874,524	622,757	2,061,335	-	47,558,617
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(493,549)	(114,734)	(716,399)	-	(1,324,683)
Ընդամենը զուտ վարկեր	44,380,975	508,023	1,344,936	-	46,233,934
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր					
Հիփոթեքային վարկեր					
- ոչ ժամկետանց	111,590,583	1,281,726	473,200	-	113,345,510
- մինչև 30 օր ժամկետանց	30,109	-	90,151	-	120,260
- 31-90 օր ժամկետանց	-	80,349	79,914	-	160,263
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	81,162	-	81,162
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	159,881	-	159,881
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	300,270	-	300,270
Ընդամենը համախառն վարկեր	111,620,693	1,362,075	1,184,577	-	114,167,346
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(399,190)	(242,209)	(508,564)	-	(1,149,964)
Ընդամենը զուտ վարկեր	111,221,503	1,119,866	676,013	-	113,017,382
Սպառողական վարկեր					
- ոչ ժամկետանց	66,953,018	945,873	354,031	-	68,252,922
- մինչև 30 օր ժամկետանց	383,111	81,660	166,679	-	631,450
- 31-90 օր ժամկետանց	-	374,594	193,363	-	567,956
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	468,022	-	468,022
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	530,496	-	530,496
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	515,194	-	515,194
Ընդամենը համախառն վարկեր	67,336,129	1,402,126	2,227,785	-	70,966,041
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(906,469)	(303,214)	(1,233,624)	-	(2,443,307)
Ընդամենը զուտ վարկեր	66,429,660	1,098,912	994,161	-	68,522,734
Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր					
- ոչ ժամկետանց	29,910,769	108,953	27,746	-	30,047,468
- մինչև 30 օր ժամկետանց	23,760	6,539	8,988	-	39,287
- 31-90 օր ժամկետանց	-	24,053	7,513	-	31,565
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	30,215	-	30,215
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	25,976	-	25,976
Ընդամենը համախառն վարկեր	29,934,529	139,545	100,437	-	30,174,511
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(29,755)	(15,579)	(41,920)	-	(87,254)
Ընդամենը զուտ վարկեր	29,904,774	123,966	58,517	-	30,087,257
Իրավաբանական անձանց տրված ընդամենը համախառն վարկեր	114,428,364	1,540,009	5,229,983	976,048	122,174,404
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(724,356)	(176,669)	(2,157,973)	-	(3,058,998)

(հազար ՀՀ դրամ)

Իրավաբանական անձանց տրված ընդամենը	113,704,008	1,363,341	3,072,010	976,048	119,115,406
Ֆիզիկական անձանց տրված ընդամենը	208,891,351	2,903,746	3,512,800	-	215,307,897
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(1,335,414)	(561,003)	(1,784,108)	-	(3,680,524)
Ֆիզիկական անձանց տրված ընդամենը	207,555,937	2,342,744	1,728,692	-	211,627,373
Ընդամենը համախառն վարկեր	323,319,715	4,443,756	8,742,782	976,048	337,482,301
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(2,059,770)	(737,671)	(3,942,081)	-	(6,739,522)
Ընդամենը զուտ վարկեր	321,259,945	3,706,085	4,800,701	976,048	330,742,779

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը վարկեր
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Խոշոր բիզնես վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	71,271,903	1,093,165	861,887	73,226,955
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	542,712	542,712
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	3,241,683	3,241,683
Ընդամենը համախառն վարկեր	71,271,903	1,093,165	4,646,282	77,011,350
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(236,296)	(74,769)	(1,502,290)	(1,813,355)
Ընդամենը զուտ վարկեր	71,035,607	1,018,396	3,143,992	75,197,995
ՓՍՁ վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	41,949,586	472,739	260,870	42,683,195
- մինչև 30 օր ժամկետանց	15,776	46,940	22,287	85,003
- 31-90 օր ժամկետանց	-	87,649	143,836	231,485
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	288,211	288,211
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	583,211	583,211
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	819,835	819,835
Ընդամենը համախառն վարկեր	41,965,362	607,328	2,118,250	44,690,940
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(475,785)	(125,850)	(810,772)	(1,412,407)
Ընդամենը զուտ վարկեր	41,489,577	481,478	1,307,478	43,278,533
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր				
Հիփոթեքային վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	100,071,055	1,057,889	467,002	101,595,946
- մինչև 30 օր ժամկետանց	63,282	-	75,724	139,006
- 31-90 օր ժամկետանց	-	116,498	149,427	265,925
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	55,061	55,061
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	125,560	125,560
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	293,421	293,421
Ընդամենը համախառն վարկեր	100,134,337	1,174,387	1,166,195	102,474,919
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(369,326)	(229,664)	(497,379)	(1,096,369)
Ընդամենը զուտ վարկեր	99,765,011	944,723	668,816	101,378,550
Սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	63,950,377	1,212,008	371,406	65,533,791
- մինչև 30 օր ժամկետանց	270,720	88,154	96,670	455,544
- 31-90 օր ժամկետանց	-	232,985	122,794	355,779
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	382,514	382,514
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	578,188	578,188
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	334,060	334,060
Ընդամենը համախառն վարկեր	64,221,097	1,533,147	1,885,632	67,639,876
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(1,049,574)	(380,765)	(1,048,091)	(2,478,430)
Ընդամենը զուտ վարկեր	63,171,523	1,152,382	837,541	65,161,446
Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	26,016,126	139,375	38,583	26,194,084
- մինչև 30 օր ժամկետանց	45,194	11,154	14,229	70,577
- 31-90 օր ժամկետանց	-	100,092	8,533	108,625
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	22,145	22,145
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	42,517	42,517
Ընդամենը համախառն վարկեր	26,061,320	250,621	126,007	26,437,948
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(26,339)	(30,058)	(50,555)	(106,952)
Ընդամենը զուտ վարկեր	26,034,981	220,563	75,452	26,330,996
Իրավաբանական անձանց տրված ընդամենը համախառն վարկեր	113,237,265	1,700,493	6,764,532	121,702,290

(հազար ՀՀ դրամ)

Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(712,081)	(200,619)	(2,313,062)	(3,225,762)
Իրավաբանական անձանց տրված ընդամենը գուտ վարկեր	112,525,184	1,499,874	4,451,470	118,476,528
Ֆիզիկական անձանց տրված ընդամենը համախառն վարկեր	190,416,754	2,958,155	3,177,834	196,552,743
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(1,445,239)	(640,487)	(1,596,025)	(3,681,751)
Ֆիզիկական անձանց տրված ընդամենը գուտ վարկեր	188,971,515	2,317,668	1,581,809	192,870,992
Ընդամենը համախառն վարկեր	303,654,019	4,658,648	9,942,366	318,255,033
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(2,157,320)	(841,106)	(3,909,087)	(6,907,513)
Ընդամենը գուտ վարկեր	301,496,699	3,817,542	6,033,279	311,347,520

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների համակենտրոնացում

2025թ. հունիսի 30-ի դրությամբ Բանկն ուներ տասը խոշոր վարկառուների խմբերին տրամադրված 43,661,128 հազար դրամ ընդհանուր գումարով վարկեր (ընդհանուր վարկային պորտֆելի 12.94%) (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ տասը խոշոր վարկառուների խմբերին տրամադրված 47,868,992 հազար դրամ ընդհանուր գումարով վարկեր (ընդհանուր վարկային պորտֆելի 15.03%))։ Այդ վարկերի գծով ձևավորվել է 1,116,694 հազար դրամի չափով արժեզրկման պահուստ (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 1,457,467 հազար դրամ)։

Վարկերն առավելապես տրամադրվել են ՀՀ հաճախորդներին, որոնք իրենց գործունեությունը իրականացնում են տնտեսության հետևյալ ոլորտներում՝

	30 հունիսի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Հիփոթեքային վարկեր	114,167,346	102,474,919
Սպառողական և ոսկու գրավադրմամբ վարկեր ֆիզիկական անձանց	101,140,552	94,077,824
Առևտուր	40,460,035	42,457,424
Շինարարություն	26,330,856	24,835,311
Գյուղատնտեսություն (ներառյալ ֆիզիկական անձանց տրված վարկերը)	11,511,411	12,035,435
Ֆինանսական ծառայություններ	8,892,963	8,359,883
Արդյունաբերություն	5,769,271	6,610,721
Ծառայությունների ոլորտ	5,751,938	5,257,828
Էներգետիկայի բնագավառ	3,410,984	3,646,678
Տրանսպորտ և կապ	3,155,468	3,174,843
Այլ	16,891,476	15,324,167
Ընդամենը վարկային պորտֆել	337,482,300	318,255,033
Հանած՝ արժեզրկման գծով պահուստը	(6,739,522)	(6,907,513)
Ընդամենը	330,742,778	311,347,520

Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ

Իրավաբանական անձանց տրված վարկերի պորտֆելում ներառված են ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարները։ Ստորև ներկայացված է ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների վերլուծությունը 2025թ. հունիսի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ։

	30 հունիսի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Համախառն ներդրում ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներում		
Մինչև 1 տարի	1,639,839	1,375,350
1-2 տարի	1,398,486	1,326,017
2-3 տարի	1,068,029	944,955
3-4 տարի	506,936	492,688
4-5 տարի	261,781	152,076
5 տարուց ավելի	56,241	74,806
	4,931,312	4,365,892
Ապագա ժամանակաշրջանների չվաստակած ֆինանսական եկամուտ ֆինանսական վարձակալության գծով	(949,886)	(827,977)
Չուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում մինչև արժեզրկման գծով պահուստը	3,981,425	3,537,915
Արժեզրկման գծով պահուստ	(62,114)	(54,320)
Չուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում	3,919,311	3,483,595

(հազար ՀՀ դրամ)

11. Ներդրումային արժեթղթեր

Ներդրումային արժեթղթերը՝ ներառյալ հետզնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթերը, բաղկացած են հետևյալից.

	30 հունիսի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Բանկի կողմից պահվող		
Ամորտիզացված արժեթղթով չափվող պարտքային արժեթղթեր		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	-	4,532,696
Օտարերկրյա պետական պարտատոմսեր	-	1,981,389
Հանած՝ արժեգրվման գծով պահուստը	-	(4,227)
Բանկի կողմից պահվող ամորտիզացված արժեթղթով չափվող պարտքային արժեթղթեր	-	6,509,858
Իրական արժեթղթով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	51,220,172	40,694,087
Օտարերկրյա պետական պարտատոմսեր	15,973,691	26,177,303
Կորպորատիվ պարտատոմսեր	10,925,396	9,460,688
Միջազգային կազմակերպությունների պարտատոմսեր	-	1,186,177
Բանկի կողմից պահվող իրական արժեթղթով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	78,119,259	77,518,255
Իրական արժեթղթով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող բաժնային արժեթղթեր		
ՏՀԶԿ անդամ երկրների ընկերությունների բաժնային արժեթղթեր	5,333	5,333
Կորպորատիվ բաժնետոմսեր ՀՀ ընկերություններում	518,650	518,650
Բանկի կողմից պահվող իրական արժեթղթով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող բաժնային արժեթղթեր	523,983	523,983
Ընդամենը Բանկի կողմից պահվող ներդրումային արժեթղթեր	78,643,243	84,552,096
Վաճառքի և հետզնման պայմանագրերով գրավադրված		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	63,722,175	63,362,767
Վաճառքի և հետզնման պայմանագրերով գրավադրված իրական արժեթղթով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	63,722,175	63,362,767

Ստորև ներկայացված Է ամորտիզացված արժեթղթով չափվող պարտքային արժեթղթերի, ներառյալ հետզնման պայմանագրերով գրավադրված պարտքային արժեթղթերի, համախառն հաշվեկշռային արժեքների և համապատասխան ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը:

Ամորտիզացված արժեթղթով չափվող պարտքային արժեթղթեր	1-ին փուլ	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը առ 1 հունվարի 2025թ.	6,514,085	6,514,085
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	-	-
Մարված ակտիվներ	(6,515,084)	(6,515,084)
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Վճարված տոկոսներ	-	-
Փոխարժեքային տարբերություններ	999	999
Առ 30 հունիսի 2025թ.	-	-
Ամորտիզացված արժեթղթով չափվող պարտքային արժեթղթեր		
Ակնկալվող պարտքային կորուստները առ 1 հունվարի 2025թ.	4,227	4,227
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	-	-
Մարված ակտիվներ	(4,227)	(4,227)
ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	-	-
Առ 30 հունիսի 2025թ.	-	-

(հազար ՀՀ դրամ)

Ստորև ներկայացված է ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթերի համախառն հաշվեկշռային արժեքների և համապատասխան ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

<i>Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր</i>	<i>1-ին փուլ</i>	<i>Ընդամենը</i>
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը առ 1 հունվարի 2024թ.	10,548,000	10,548,000
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	2,453,067	2,453,067
Մարված ակտիվներ	(6,478,072)	(6,478,072)
Հաշվեգրված տոկոսներ	550,866	550,866
Վճարված տոկոսներ	(558,778)	(558,778)
Փոխարժեքային տարբերություններ	(998)	(998)
Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	6,514,085	6,514,085

<i>Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր</i>	<i>1-ին փուլ</i>	<i>Ընդամենը</i>
Ակնկալվող պարտքային կորուստները առ 1 հունվարի 2024թ.	10,217	10,217
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	354	354
Մարված ակտիվներ	(1,767)	(1,767)
ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(4,577)	(4,577)
Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	4,227	4,227

Ստորև ներկայացված է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի, ներառյալ հետզնման պայմանագրերով գրավադրված պարտքային արժեթղթերի, համախառն հաշվեկշռային արժեքների և համապատասխան ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը:

<i>Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր</i>	<i>1-ին փուլ</i>	<i>Ընդամենը</i>
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը առ 1 հունվարի 2025թ.	140,881,022	140,881,022
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	49,197,390	49,197,390
Մարված ակտիվներ	(26,097,862)	(26,097,862)
Վաճառված ակտիվներ	(23,004,080)	(23,004,080)
Հաշվեգրված տոկոսներ	6,230,397	6,230,397
Վճարված տոկոսներ	(5,302,849)	(5,302,849)
Իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	416,052	416,052
Փոխարժեքային տարբերություններ	(478,636)	(478,636)
Առ 30 հունիսի 2025թ.	141,841,434	141,841,434

<i>Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր</i>	<i>1-ին փուլ</i>	<i>Ընդամենը</i>
Ակնկալվող պարտքային կորուստները առ 1 հունվարի 2025թ.	335,962	335,962
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	217,689	217,689
Մարված ակտիվներ	(14,097)	(14,097)
Վաճառված ակտիվներ	(30,932)	(30,932)
ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(110,539)	(110,539)
Առ 30 հունիսի 2025թ.	398,084	398,084

Ստորև ներկայացված է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի և համապատասխան ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

<i>Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր</i>	<i>1-ին փուլ</i>	<i>Ընդամենը</i>
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը առ 1 հունվարի 2024թ.	130,784,430	130,784,430
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	127,631,717	127,631,717
Մարված ակտիվներ	(66,422,407)	(66,422,407)
Վաճառված ակտիվներ	(52,764,651)	(52,764,651)
Հաշվեգրված տոկոսներ	10,587,491	10,587,491
Վճարված տոկոսներ	(10,476,739)	(10,476,739)
Իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	2,917,529	2,917,529
Փոխարժեքային տարբերություններ	(1,376,348)	(1,376,348)
Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	140,881,022	140,881,022

<i>Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր</i>	<i>1-ին փուլ</i>	<i>Ընդամենը</i>
---	------------------	-----------------

(հազար ՀՀ դրամ)

Ակնկալվող պարտքային կորուստները առ 1 հունվարի 2024թ.	212,725	212,725
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	133,910	133,910
Մարված ակտիվներ	(14,498)	(14,498)
Վաճառված ակտիվներ	(35,599)	(35,599)
ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	39,424	39,424
Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	335,962	335,962

2025թ. հունիսի 30-ի դրությամբ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող բաժնային արժեթղթերի համախառն հաշվեկշռային արժեքների փոփոխություններ տեղի չեն ունեցել:

Ստորև ներկայացված է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող բաժնային արժեթղթերի համախառն հաշվեկշռային արժեքների փոփոխությունների վերլուծությունը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող բաժնային արժեթղթեր	1-ին փուլ	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը առ 2024թ.	80,555	80,555
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	268,628	268,628
Իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	174,800	174,800
Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	523,983	523,983

:

(հազար ՀՀ դրամ)

Ե համեմատական (65%) և եկամտային (35%) մեթոդներով: Գնահատումը հիմնված է օգտագործման, տարիքի, գտնվելու վայրի և վիճակի առումով նմանատիպ գույքի համար հայտարարված վաճառքի գների վրա՝ կիրառելով 5%-ից 25% տիրույթում գտնվող գործակիցներ՝ ելակետային գներն օգտագործման, տարիքի, գտնվելու վայրի և վիճակի առումով տարբերությունների մասով (առկայության դեպքում) ճշգրտելու համար: Կիրառված կապիտալացման դրույքը կազմում է 5%:

Հողերի և շենքերի իրական արժեքը դասվել է իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակ՝ կիրառված գնահատման մեթոդի դիտելի ելակետային տվյալների նշանակալի ոչ դիտելի ճշգրտումների (գործակիցների) պատճառով: Հիմնվելով անշարժ գույքի գների փոփոխությունների վերլուծության վրա՝ դեկավարությունը գտնում է, որ հողերի և շենքերի իրական արժեքը մոտավորապես համապատասխանում է դրանց հաշվեկշռային արժեքին 2025թ. հունիսի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Եթե շենքերը չափվեին սկզբնական արժեքով հաշվեկշռային արժեքը կկազմեր 677,568 հազար դրամ (2024թ-ին՝ 793,353 հազար դրամ):

Ամբողջությամբ մաշված ակտիվներ

2025թ. հունիսի 30-ի դրությամբ հիմնական միջոցների կազմում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվները կազմում են 3,731,238 հազար դրամ (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 3,664,952 հազար դրամ):

Տեղադրման փուլում գտնվող հիմնական միջոցներ

2025թ. հունիսի 30-ի դրությամբ հիմնական միջոցների կազմում ներառված տեղադրման փուլում գտնվող ակտիվները կազմում են 503,365 հազար դրամ (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 584,008 հազար դրամ):

Գրավադրված հիմնական միջոցներ

2025թ. հունիսի 30-ի դրությամբ Բանկը չունի գրավադրված հիմնական միջոցներ (2024թ. դեկտեմբերի 30-ի դրությամբ այդպիսի հիմնական միջոցներ չկային):

13. Ոչ նյութական ակտիվներ

	<i>Լիցենզիաներ</i>	<i>Համակարգչային ծրագրեր</i>	<i>Այլ</i>	<i>Ընդամենը</i>
Սկզբնական արժեք				
Առ 1 հունվարի 2025թ.	1,097,179	269,848	757,028	2,124,055
Ավելացումներ	120	-	46,533	46,653
Ներքին տեղաշարժ	-	136,538	(136,538)	-
Առ 30 հունիսի 2025թ.	1,097,299	406,386	667,023	2,170,708
Կուտակված ամորտիզացիա				
Առ 1 հունվարի 2025թ.	881,347	82,826	271,806	1,235,979
Ամորտիզացիայի ծախս	28,934	10,420	27,254	66,608
Առ 30 հունիսի 2025թ.	910,281	93,246	299,060	1,302,587
Չուտ հաշվեկշռային արժեք				
Առ 1 հունվարի 2025թ.	215,832	187,022	485,222	888,076
Առ 30 հունիսի 2025թ.	187,018	313,140	367,964	868,122

	<i>Լիցենզիաներ</i>	<i>Համակարգչային ծրագրեր</i>	<i>Այլ</i>	<i>Ընդամենը</i>
Սկզբնական արժեք				
Առ 1 հունվարի 2024	1,067,886	259,668	676,965	2,004,519
Ավելացումներ	29,293	10,180	80,063	119,536
Առ 31 դեկտեմբերի 2024	1,097,179	269,848	757,028	2,124,055
Կուտակված ամորտիզացիա				
Առ 1 հունվարի 2024թ.	833,003	69,459	219,849	1,122,311
Ամորտիզացիայի ծախս	48,344	13,367	51,957	113,668
Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	881,347	82,826	271,806	1,235,979
Չուտ հաշվեկշռային արժեք				
Առ 1 հունվարի 2024թ.	234,883	190,209	457,116	882,208
Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	215,832	187,022	485,222	868,076

(հազար ՀՀ դրամ)

Ամբողջությամբ ամորտիզացված ակտիվներ

2025թ. հունիսի 30-ի դրությամբ ոչ նյութական ակտիվներում ներառված ամբողջությամբ ամորտիզացված ոչ նյութական ակտիվները կազմում են 854,052 հազար դրամ (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 814,468 հազար դրամ):

14. Բռնագանձված ակտիվներ

2025թ. հունիսի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կողմից տրամադրված վարկերի և փոխառությունների համար ապահովվածություն հանդիսացող գրավի բռնագանձման արդյունքում ձեռք բերված ակտիվները ներկայացված են ստորև.

	30 հունիսի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Հող և շենքեր	924,427	819,001
Այլ ակտիվներ	20,036	20,036
	944,463	839,037
Հանած՝ արժեզրկման գծով պահուստը	(255,704)	(310,120)
Ընդամենը բռնագանձված գրավ	688,759	528,917

Բանկի քաղաքականությունը նախատեսում է գրավի ժամանակին իրացում՝ սահմանված կարգով: Բանկը որպես կանոն չի օգտագործում ոչ դրամային գրավները իր սեփական գործառնությունների համար: Ակտիվները չափվում են հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնով՝ հաշվեկշռային արժեք և իրական արժեք՝ հանած վաճառքի ծախսումները: 2025թ. հունիսի 30-ին ավարտված տարվա ընթացքում Բանկի բռնագանձված ակտիվների արժեքը կազմել է 282,718 հազար դրամ (2024թ-ին՝ 125,617 հազար դրամ), իսկ վաճառված ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը կազմել է 177,291 հազար դրամ (2024թ-ին՝ 335,118 հազար դրամ):

15. Այլ ակտիվներ և պարտավորություններ

Այլ ակտիվները ներառում են.

	30 հունիսի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Այլ ֆինանսական ակտիվներ		
Դեբիտորական պարտքեր	915,775	654,491
Դրամական փոխանցումների գծով ստացվելիք գումարներ	334,479	163,947
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ	1,250,254	818,438
Հանած՝ այլ ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման գծով պահուստը	(27,744)	(20,087)
Ընդամենը զուտ այլ ֆինանսական ակտիվներ	1,222,510	798,351
Այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ		
Կանխավճարներ մատակարարներին	883,411	747,052
Թանկարժեք մետաղներ	784,777	471,939
Կանխավճարներ այլ հարկերի գծով	18,580	456,079
Պաշարներ	371,986	370,771
Ապահովագրության գծով հավելավճարի չամորտիզացված մաս	27,267	40,451
Հաշվարկներ աշխատակիցների հետ	2,668	6,833
Այլ	1,865	1,865
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ	2,090,554	2,094,990
Ընդամենը այլ ակտիվներ	3,313,064	2,893,341

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը 2025թ. հունիսի 30-ի դրությամբ:

	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստները առ 1 հունվարի 2025թ.	19,660	232	195	20,087
Տեղափոխում 1-ին փուլ	13	(9)	(4)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(15)	15	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(112)	(104)	216	-
Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով ծախս	7,961	(66)	8,484	16,379
Վերադարձ	-	-	3,333	3,333
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(12,128)	(12,128)
Փոխարժեքային տարբերություններ	73	-	-	73

(հազար ՀՀ դրամ)

Առ 30 հունիսի 2025թ.	27,580	68	96	27,744
Ստորև ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների վերլուծությունը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար:				
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստները առ 1 հունվարի 2024թ.	28,284	30	49	28,363
Տեղափոխում 1-ին փուլ	8	(2)	(6)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(13)	13	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(45)	(9)	54	-
Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով ծախս	(8,445)	200	3,736	(4,509)
Վերադարձ	-	-	7,163	7,163
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(10,796)	(10,796)
Փոխարժեքային տարբերություններ	(129)	-	(5)	(134)
Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	19,660	232	195	20,087

Այլ պարտավորությունները ներառում են.

	30 հունիսի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ		
Պարտավորություն անձնակազմի նկատմամբ	2,506,417	2,095,514
Կրեդիտորական պարտքեր	816,442	861,414
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	3,322,859	2,956,928
Այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ		
Վճարվելիք հարկեր, բացառությամբ շահութահարկի	910,632	1,228,199
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	7,832	9,044
Այլ	2	2
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	918,466	1,237,245
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	4,241,325	4,194,173

16. Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ

Բանկերի նկատմամբ պարտավորությունները ներառում են.

	30 հունիսի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Այլ բանկերի թղթակցային հաշիվներ	405,561	663,469
Բանկերից ստացված վարկեր	2,692,712	-
Այլ պարտավորություններ	19,838	2,285
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	3,118,111	665,754

2025թ. հունիսի 30-ի դրությամբ այլ բանկերի թղթակցային հաշիվների 95.1%-ը՝ 385,802 հազար դրամ գումարի չափով կենտրոնացված է հինգ բանկում (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 644,215 հազար դրամ (97.1%)՝ հինգ բանկում):

17. Հետզնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր

Հետզնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքերը ներառում են.

	30 հունիսի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Հետզնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր ՀՀ ԿԲ-ին	51,059,775	45,063,031
Հետզնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր բանկերին	9,065,493	14,898,183
Հետզնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	60,125,268	59,961,214

2025թ. հունիսի 30-ի դրությամբ պայմանագրի կողմերին, բացի ՀՀ ԿԲ-ից, հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք կրեդիտորական պարտքերը վերագրելի են մեկ պայմանագրի կողմի (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ երկու պայմանագրի կողմի, բացի ՀՀ ԿԲ-ից):

2025թ. հունիսի 30-ի դրությամբ հետզնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքերի դիմաց գրավադրված են 63,722,175 հազար դրամ իրական արժեքով ՀՀ պետական պարտատուները (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 63,362,767 հազար դրամ):

(հազար ՀՀ դրամ)

18. Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

Հաճախորդներին նկատմամբ պարտավորությունները ներառում են.

	30 հունիսի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Իրավաբանական անձիք		
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	73,066,054	78,912,109
Ժամկետային ավանդներ	110,448,926	99,455,351
	183,514,980	178,367,460
Ֆիզիկական անձիք		
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	72,711,689	78,979,287
Ժամկետային ավանդներ	105,063,802	97,758,579
	177,775,491	176,737,866
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	361,290,471	355,105,326

2025թ. հունիսի 30-ի դրությամբ հաճախորդների նկատմամբ պարտավորություններում ներառված են 32,402,383 հազար դրամ գումարով ավանդները, որոնք ծառայում են որպես ապահովվածություն տրամադրված վարկերի, ակրեդիտիվների, երաշխավորությունների և պայմանական պարտավորությունների հետ կապված այլ գործարքների համար (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 36,415,794 հազար դրամ):

2025թ. հունիսի 30-ի դրությամբ Բանկի ամենախոշոր տասը հաճախորդների միջոցների մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում է 126,197,715 հազար դրամ (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 119,139,926 հազար դրամ) կամ հաճախորդների ընդհանուր հաշիվների 34.9% (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 33.6%):

19. Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Թողարկված պարտքային արժեթղթերը ներառում են.

	30 հունիսի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
ՀՀ-ում թողարկված պարտատոմսեր ԱՄՆ դոլարով	13,563,179	13,982,881
ՀՀ-ում թողարկված պարտատոմսեր ՀՀ դրամով	13,212,449	10,186,864
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	26,775,628	24,169,745

ՀՀ դրամով և ԱՄՆ դոլարով պարտատոմսերը ենթակա են մարման 2025-2028թթ.՝ պայմանագրերի համաձայն: ՀՀ դրամով պարտատոմսերի համար արժեկտրոնի տոկոսադրույքը կազմում է 9.75%-10.25%, ԱՄՆ դոլարով պարտատոմսերի համար՝ 3.75%-5.00% (2024թ-ին՝ ենթակա են մարման 2025-2027թթ.՝ պայմանագրերի համաձայն ՀՀ դրամով պարտատոմսերի համար արժեկտրոնի տոկոսադրույքը կազմում էր՝ 9.75%-10.25%, ԱՄՆ դոլարով պարտատոմսերի համար՝ 3.75%-4.75%): Բանկի պարտատոմսերը ցուցակված են Հայաստանի ֆոնդային բորսայում:

20. Այլ փոխառու միջոցներ

Այլ փոխառու միջոցները ներառում են.

	30 հունիսի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Վարկեր վերաֆինանսավորող վարկային կազմակերպություններից	30,996,124	30,761,156
Վարկեր ՀՀ ԿԲ-ից	12,114,783	5,768,167
Վարկեր միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից	334,121	764,282
Վարկեր ՀՀ կառավարությունից	12,574	15,060
Այլ փոխառու միջոցներ	43,457,602	37,308,665

ՀՀ ԿԲ-ից ստացված վարկերն իրենցից ներկայացնում են «Գերմանահայկական հիմնադրամից» ստացված վարկերը՝ հետադարձ ֆինանսավորման միջոցով փոքր և միջին բիզնեսին, սպառողական և այլ նպատակներով վարկեր տրամադրելու համար:

Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկերը ներառում են Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկից ստացված վարկերը:

Վերաֆինանսավորող վարկային կազմակերպություններից ստացված վարկերը ներառում են «Ազգային հիփոթեքային ընկերություն» ՎՎԿ-ից և «Բնակարան երիտասարդներին» ՎՎԿ-ից ստացված վարկերը: Վերաֆինանսավորվող վարկային կազմակերպություններից ստացված վարկերը և ՀՀ ԿԲ-ից ստացված վարկերն

(հազար ՀՀ դրամ)

օգտագործվում են համապատասխան պահանջները բավարարող վարկառուներին ենթավարկավորելու համար: Տնտեսության որոշակի ճյուղերում գործող փոքր և միջին չափի ձեռնարկություններին աջակցելու և հիփոթեքային շուկան զարգացնելու նպատակով տեղական և միջազգային ոչ պետական կազմակերպությունների կողմից տրամադրվող այս տեսակի ֆինանսավորման համար փաստացի շուկա չի գործում: Այդ վարկերն իրենցից ներկայացնում են շուկայի առանձին սեգմենտ, և սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը դրանք չի գեղչում:

Սահմանափակումներ (կովենանտներ)

2025թ. հունիսի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չէր խախտել ոչ մի սահմանափակում:

21. Հանձնառություններ և պայմանական պարտավորություններ

Իրավական և հարկային միջավայր

Հայաստանի հարկային համակարգը, լինելով համեմատաբար նոր, բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատական որոշումների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք երբեմն հստակ չեն, հակասական են, ինչը ենթադրում է տարբեր մեկնաբանություններ: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են սահմանել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն առաջադրել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել այլ երկրների ռիսկերի համեմատ շատ ավելի մեծ ռիսկեր: Ղեկավարությունը գտնում է, որ համարժեքորեն է ճանաչել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի կիրառելի հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի որոշումների իր մեկնաբանությունների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են Եական լինել այս ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները: Ղեկավարությունը գտնում է, որ Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է օրենսդրության պահանջների համաձայն և ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները:

Ղեկավարությունը գտնում է, որ վերջնական պատասխանատվության չափը, եթե այդպիսին լինի, որը կարող է առաջանալ Բանկի դեմ հարուցված հայցերի և ներկայացված բողոքների արդյունքում, Եական բացասական ազդեցություն չի ունենա Բանկի ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործառնությունների արդյունքների վրա:

Փոխատվության հանձնառություններ, երաշխավորություններ և այլ ֆինանսական պայմանագրեր

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկը հանդես է գալիս որպես հետհաշվեկշռային ռիսկ պարունակող ֆինանսական գործիքների պայմանագրի կողմ՝ իր հաճախորդների պահանջները բավարարելու համար: Այդ ֆինանսական գործիքները, որոնք ունեն պարտքային ռիսկի տարբեր մակարդակներ, արտացոլված չեն ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

Հանձնառություններ և պայմանական պարտավորություններ

2025թ. հունիսի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի հանձնառությունները և պայմանական պարտավորությունները ներառում են.

	30 հունիսի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Փոխատվության հանձնառություններ		
Չօգտագործված փոխատվության հանձնառություններ	10,014,156	15,058,487
Ֆինանսական երաշխավորություններ	7,403,655	8,510,315
Ակրեդիտիվներ	148,858	430,146
	17,566,669	23,998,948
Փոխատվության հանձնառություններ գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(160,955)	(219,072)

2025թ. հունիսի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բոլոր փոխատվության հանձնառությունները դասված են 1-ին փուլ:

(հազար ՀՀ դրամ)

Ստորև ներկայացված է ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը 2025թ. հունիսի 30-ի դրությամբ:

Զօգտագործված փոխառության հանձնառություններ	1-ին փուլ	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստները առ 1 հունվարի 2025թ.	143,617	143,617
Նոր վարկային գծեր	14,077	14,077
Ժամկետը լրացած վարկային գծեր	(46,006)	(46,006)
ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(15,896)	(15,896)
Փոխարժեքային տարբերություններ	305	305
Առ 30 հունիսի 2025թ.	96,097	96,097

Ֆինանսական երաշխավորություններ	1-ին փուլ	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստները առ 1 հունվարի 2025թ.	67,915	67,915
Նոր ֆինանսական երաշխավորություններ	11,472	11,472
Ժամկետը լրացած ֆինանսական երաշխավորություններ	(34,672)	(34,672)
ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	18,209	18,209
Փոխարժեքային տարբերություններ	(68)	(68)
Առ 30 հունիսի 2025թ.	62,855	62,855

Ակրեդիտիվներ	1-ին փուլ	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստները առ 1 հունվարի 2025թ.	7,540	7,540
Նոր ֆինանսական ակրեդիտիվներ	-	-
Ժամկետը լրացած ֆինանսական ակրեդիտիվներ	(5,974)	(5,974)
ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	446	446
Փոխարժեքային տարբերություններ	(10)	(10)
Առ 30 հունիսի 2025թ.	2,003	2,003

Ստորև ներկայացված է ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Զօգտագործված փոխառության հանձնառություններ	1-ին փուլ	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստները առ 1 հունվարի 2024թ.	195,601	195,601
Նոր վարկային գծեր	76,942	76,942
Ժամկետը լրացած վարկային գծեր	(85,074)	(85,074)
ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(42,674)	(42,674)
Փոխարժեքային տարբերություններ	(1,178)	(1,178)
Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	143,617	143,617

Ֆինանսական երաշխավորություններ	1-ին փուլ	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստները առ 1 հունվարի 2024թ.	128,277	128,277
Նոր ֆինանսական երաշխավորություններ	49,271	49,271
Ժամկետը լրացած ֆինանսական երաշխավորություններ	(93,763)	(93,763)
ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(15,333)	(15,333)
Փոխարժեքային տարբերություններ	(537)	(537)
Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	67,915	67,915

Ակրեդիտիվներ	1-ին փուլ	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստները առ 1 հունվարի 2024թ.	-	-
Նոր ակրեդիտիվներ	7,540	7,540
Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	7,540	7,540

(հազար ՀՀ դրամ)

Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետությունում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, դեռ չեն կիրառվում Հայաստանում: Այսուամենայնիվ, 2025թ. հունիսի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն իրականացրել է ավտոտրանսպորտային միջոցների (նաև ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն), շենքերի և շինությունների, շահագործվող գույքի, բանկոմատների, բանկային ռիսկերի, էլեկտրոնային և համակարգչային հանցագործությունների, տնօրենների և ղեկավարների պատասխանատվության ապահովագրություն: Ըանի դեռ Բանկը ձեռք չի բերել ամբողջական ապահովագրական ծածկույթ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է բացասական ազդեցություն ունենալ Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

22. Հարկում

Շահութահարկի գծով ծախսը ներառում է.

	<u>30 հունիսի 2025թ.</u>	<u>30 հունիսի 2024թ.</u>
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	2,135,253	1,772,623
Նախորդ ժամանակաշրջանի շահութահարկի ճշգրտում	128,530	-
Հետաձգված հարկի գծով ծախս՝ ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում	(269,409)	154,563
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	<u>1,994,474</u>	<u>1,927,186</u>

2025թ. հունիսի 30-ի դրությամբ շահութահարկը Հայաստանի Հանրապետությունում գանձվում է 18% դրույքաչափով (2024թ-ին՝ 18%): ՖՀՄՍ և ՀՀ հարկային օրենսդրության միջև տարբերություններն առաջացնում են որոշ ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլելու նպատակով որոշված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և շահութահարկի նպատակներով օգտագործվող գումարների միջև:

Հաշվապահական շահույթի և հարկային ծախսերի միջև թվաբանական համադրումը ներկայացված է ստորև.

	<u>30 հունիսի 2025թ.</u>		<u>30 հունիսի 2024թ.</u>	
Շահույթ մինչև հարկումը	10,078,934		9,725,662	
Շահութահարկ՝ հաշվարկված հարկի կիրառելի դրույքաչափով	1,814,208	18%	1,750,619	18%
Չնվազեցվող ծախսեր	51,736	1%	176,567	2%
Նախորդ տարիների ընթացիկ շահութահարկի ճշգրտում	128,530	1%	-	
Շահութահարկի գծով ծախս	<u>1,994,474</u>	20%	<u>1,927,186</u>	20%

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները 2025թ. հունիսի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և դրանց փոփոխությունները համապատասխան տարիների համար ներկայացված է ստորև՝

	<u>Ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում</u>			<u>Ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում</u>			
	<u>Ֆինանսական</u>	<u>Այլ</u>		<u>Ֆինանսական</u>	<u>Այլ</u>		
	<u>Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.</u>	<u>արդյունքների հաճախարհի մասին հաշվետվությունում</u>		<u>Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.</u>	<u>արդյունքների հաճախարհի մասին հաշվետվությունում</u>		
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	(926,284)	(335,198)	-	(1,261,482)	253,584	-	(1,007,894)
Ներդրումային արժեթղթեր	335,501	22,741	(495,495)	(137,253)	10,421	(38,049)	(164,882)
Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	(679,001)	(205,816)	-	(884,817)	10,657	-	(874,160)
Բռնագանձված ակտիվներ	95,134	(39,168)	-	55,966	-	-	55,966
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	(10,310)	(308)	-	(10,618)	-	-	(10,618)
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	349,706	(23,205)	-	326,501	-	-	326,501

(հազար ՀՀ դրամ)

Այլ արժեզրկում և պահուստներ	30,612	(75,586)	-	(44,974)	(5,255)		(50,229)
Այլ պարտավորություններ	310,180	66,819	-	376,999	-		376,999
2ուտ հետաձգված հարկային պարտավորություններ	(494,462)	(589,721)	(495,495)	(1,579,678)	269,409	(38,049)	(1,348,316)

(հազար ՀՀ դրամ)

23. Սեփական կապիտալ

2025թ. հունիսի 30-ի դրությամբ Բանկի հայտարարված և ամբողջությամբ վճարված կանոնադրական կապիտալը կազմում է 19,947,633 հազար դրամ (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 19,947,633 հազար դրամ):

Բանկի կանոնադրության համաձայն՝ կանոնադրական կապիտալը կազմված է 66,492 սովորական բաժնետոմսից և 333 արտոնյալ բաժնետոմսից՝ յուրաքանչյուրը համապատասխանաբար 300,000 դրամ և 100 դրամ անվանական արժեքով (2024թ-ին՝ 66,492 սովորական բաժնետոմսից և 333 արտոնյալ բաժնետոմսից՝ յուրաքանչյուրը համապատասխանաբար 300,000 դրամ և 100 դրամ անվանական արժեքով):

2025թ. հունիսի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են՝

	30 հունիսի 2025թ.		31 դեկտեմբերի 2024թ.	
	Վճարված բաժնետիրական կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում (%)	Վճարված բաժնետիրական կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում (%)
«Ըղվանսդ գլոբալ ինվեստմենտ» ԷԷԼՍԻ	14,539,800	72.89	14,539,800	72.89
«Ըղվանսդ գլոբալ ինվեստմենտ» ԷԷԼՍԻ (արտոնյալ բաժնետոմսեր)	33	-	33	-
«Հայփոստ Թրասթ Սենթրմենթ» ԷսԷԼՄԷԼ	4,410,600	22.11	4,410,600	22.11
Հայաստանյայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցի՝ ի դեմս Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի	997,200	5.00	997,200	5.00
	19,947,633	100.00	19,947,633	100.00

Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ստանալ ժամանակ առ ժամանակ հայտարարվող շահաբաժինները և քվեարկել Բանկի բաժնետերերի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

Բանկի արտոնյալ բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն իրավասու մարմնի կողմից շահաբաժիններ վճարելու մասին որոշման կայացման դեպքում ստանալ տարեկան շահաբաժին իրենց պատկանող արտոնյալ բաժնետոմսերի անվանական արժեքի 20%-ի չափով:

2025թ. հունիսի 23-ի Բաժնետերերի ժողովի որոշման համաձայն՝ Բանկի կողմից հայտարարված և վճարված շահաբաժինները կազմել են 4,349,802 հազար դրամ սովորական բաժնետոմսերի համար և 6.6 հազար դրամ՝ արտոնյալ բաժնետոմսերի համար (2024թ-ին՝ 4,467,540 հազար դրամ սովորական բաժնետոմսերի համար և 6.6 հազար դրամ՝ արտոնյալ բաժնետոմսերի համար): Շահաբաժինների հայտարարման օրվա դրությամբ մեկ սովորական բաժնետոմսի դիմաց շահաբաժինները կազմել են 65,418 դրամ, իսկ մեկ արտոնյալ բաժնետոմսի դիմաց՝ 19,8 դրամ (2024թ-ին՝ 67,189 դրամ՝ մեկ սովորական բաժնետոմսի դիմաց և 19.8 դրամ՝ մեկ արտոնյալ բաժնետոմսի դիմաց):

Բանկի կանոնադրական կապիտալը ձևավորվել է բաժնետերերի դրամական ներդրումներից, բաժնետերերն ունեն ՀՀ դրամով շահաբաժիններ և կապիտալի բաշխումներ ստանալու իրավունք:

Բաշխման ենթակա պահուստների գումարը հավասար է ՀՀ օրենսդրության համաձայն հաշվարկված չբաշխված շահույթին: Բաշխման ոչ ենթակա պահուստներն իրենցից ներկայացված են գլխավոր պահուստը: Գլխավոր պահուստը ձևավորվել է Բանկի կանոնադրության համաձայն:

Գլխավոր պահուստ

Գլխավոր պահուստը ձևավորվել է Հայաստանի Հանրապետության կանոնակարգերի պահանջների համաձայն՝ ընդհանուր բանկային ռիսկերի, այդ թվում՝ ապագա կորուստների և այլ չնախատեսված ռիսկերի կամ պայմանական դեպքերի հետ կապված: Պահուստը ձևավորվել է Բանկի կանոնադրության համաձայն, ըստ որի գլխավոր պահուստը չպետք է պակաս լինի կանոնադրական կապիտալ 20%-ից: Գլխավոր պահուստը կարող է օգտագործվել ՀՀ օրենսդրությանը համապատասխան և չի կարող բաշխվել որպես շահաբաժին:

Հողի և շենքերի վերագնահատումից արժեքի աճ

Հողի և շենքերի վերագնահատումից արժեքի աճն օգտագործվում է հողի և շենքերի իրական արժեքի աճը և նվազումը գրանցելու համար այնքանով, որքանով այդ նվազումը վերաբերում է նախկինում սեփական կապիտալում ճանաչված՝ նույն ակտիվի աճին:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստ

(հազար ՀՀ դրամ)

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստը գրանցում է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի և ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունները:

24. Չուտ տոկոսային եկամուտ

Չուտ տոկոսային եկամուտը ներառում է.

	01/04/25- 30/06/25	01/01/25- 30/06/25	01/04/24- 30/06/24	01/01/24- 30/06/24
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ				
Հաճախորդներին տրված վարկեր՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող	9,337,403	18,226,624	7,833,077	15,503,702
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր	351,069	751,046	176,567	377,124
Ներդրումային արժեթղթեր	34,915	153,716	133,859	314,883
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	260,678	534,437	167,667	399,232
Դրամական համարժեքներ	7,187	9,924	16,513	29,813
Այլ տոկոսային եկամուտ	4,158	8,413	4,073	8,084
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ				
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	3,037,414	5,937,899	2,540,330	5,202,696
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	13,032,824	25,622,059	10,872,086	21,835,534
Առևտրային արժեթղթեր	4,484	14,828	12,409	24,917
Ֆինանսական վարձակալություն	115,358	219,020	63,284	128,984
Տոկոսային եկամուտ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող վարկերի գծով	44,120	44,120	-	-
Այլ տոկոսային եկամուտ	163,962	277,968	75,693	153,901
Ընդամենը տոկոսային եկամուտ	13,196,786	25,900,027	10,947,779	21,989,435
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	3,787,464	7,312,787	3,366,791	6,781,599
Այլ փոխառու միջոցներ	642,079	1,241,928	611,669	1,220,078
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	962,909	2,051,278	418,590	798,125
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	421,466	813,637	320,385	650,056
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	58,152	81,165	235	586
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	54,165	108,883	57,818	114,535
Ընդամենը տոկոսային ծախս	5,926,235	11,609,678	4,775,488	9,564,979
Չուտ տոկոսային եկամուտ	7,270,551	14,290,349	6,172,291	12,424,456

25. Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ

Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտը ներառում է.

	01/04/25- 30/06/25	01/01/25- 30/06/25	01/04/24- 30/06/24	01/01/24- 30/06/24
Վճարային քարտերով գործառնություններ	1,385,946	2,697,388	2,200,657	4,223,622
Միջնորդավճարներ փոխանցումներից	151,027	307,064	182,570	351,686
Վարկերի վաղաժամ մարման գծով միջնորդավճարների տեսքով եկամուտ	36,842	58,285	34,877	78,243
Հաշվարկային գործառնություններ	75,511	150,512	86,081	150,504
Թղթադրամների փոխանցումներ բանկերին	2,336	3,973	10,560	29,802
Երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ	44,373	84,050	46,332	83,957
Վճարների տեսքով այլ եկամուտ	253,378	471,784	198,023	374,695
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	1,949,413	3,773,056	2,759,099	5,292,509
Վճարային քարտերով գործառնություններ	842,463	1,667,174	1,396,748	2,865,604
Արմենիան Զարդ վճարային համակարգի գծով ծախսեր	212,872	397,786	248,243	465,443
Թղթադրամների փոխանցումներ բանկերին	15,013	18,557	17,171	36,462
Միջնորդավճարներ փոխանցումներից	59,466	103,217	33,107	72,372
Հաշվարկային գործառնություններ	12,390	20,868	15,148	18,065
Երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ	1,208	2,808	4,026	4,537
Վճարների տեսքով այլ ծախս	90,011	215,703	66,214	120,928
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախս	1,233,423	2,426,113	1,780,657	3,583,411
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով զուտ եկամուտ	715,990	1,346,943	978,442	1,709,098

(հազար ՀՀ դրամ)

(հազար ՀՀ դրամ)

Կատարման պարտականություններ և հասույթի ճանաչման քաղաքականություն

Հաճախորդների հետ պայմանագրերից ստացվող միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտը չափվում է հաճախորդի հետ կնքված պայմանագրով սահմանված հատուցման հիման վրա: Բանկը ճանաչում է հասույթը, երբ հաճախորդին է փոխանցում ծառայության նկատմամբ հսկողությունը: Պայմանավորված ծառայությունների բնույթով՝ Բանկը չունի էական պայմանագրի գծով ակտիվներ և պարտավորություններ:

Ծառայության տեսակը	Կատարման պարտականությունների բնույթը և կատարման ժամկետները, ներառյալ վճարման նշանակալի պայմանները	Հասույթի ճանաչումը ՖՀՄՍ 15-ի համաձայն
Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց մատուցվող բանկային ծառայություններ	<p>Բանկը մատուցում է բանկային ծառայություններ ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց, այդ թվում՝ հաշիվների կառավարման, վարկային քարտերի և հաշիվների սպասարկման, փոխանցումների ծառայություններ:</p> <p>Հաշիվների ընթացիկ կառավարման և սպասարկման վճարները գանձվում են հաճախորդի հաշվից ամսական կտրվածքով: Բանկը կանոնավոր կերպով սահմանում է դրույքաչափեր ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց մատուցվող բանկային ծառայությունների համար առանձին հիմունքով:</p> <p>Գործարքների վճարները, ներառյալ դրամական փոխանցումների և գործարքների մշակման վճարները գանձվում են հաճախորդի հաշվից՝ գործարքն իրականացնելիս կամ ծառայությունը մատուցելիս:</p>	<p>Հաշիվների ստացվող ճանաչվում է ժամանակի ընթացքում՝ ծառայությունների մատուցմանը զուգընթաց:</p> <p>Գործարքների և գործարքների մշակման վճարները ճանաչվում են ժամանակի որոշակի պահին՝ գործարքն իրականացնելիս կամ ծառայությունը մատուցելիս:</p>

26. Չուտ առևտրային եկամուտ

	<u>01/04/25- 30/06/25</u>	<u>01/01/25- 30/06/25</u>	<u>01/04/24- 30/06/24</u>	<u>01/01/24- 30/06/24</u>
Չուտ օգուտ արտարժույթով գործառնություններից	1,411,639	2,763,840	1,747,958	3,082,091
Չուտ եկամուտ թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից	33,970	96,205	16,783	21,666
Չուտ օգուտ առևտրային արժեթղթերից	7,495	23,123	13,239	54,876
Չուտ վնաս ածանցյալ ֆինանսական գործիքներից	254,772	467,717	279,385	444,316
Ընդամենը Չուտ առևտրային եկամուտ	<u>1,707,876</u>	<u>3,350,885</u>	<u>2,057,365</u>	<u>3,602,949</u>

27. Այլ եկամուտ

	<u>01/04/25- 30/06/25</u>	<u>01/01/25- 30/06/25</u>	<u>01/04/24- 30/06/24</u>	<u>01/01/24- 30/06/24</u>
Ստացված տույժեր և տուգանքներ	156,603	319,886	142,693	292,848
Եկամուտ շնորհներից	606	1,212	606	1,212
Այլ եկամուտ	93,358	146,341	78,878	145,926
Ընդամենը այլ եկամուտ	<u>250,567</u>	<u>467,439</u>	<u>222,177</u>	<u>439,986</u>

(հազար ՀՀ դրամ)

28. Վարկային կորուստների գծով ծախս (հակադարձում)

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված են համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ներառված՝ ֆինանսական գործիքների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով ծախսերը 2025թ. հունիսի 30-ի դրությամբ:

	Ծնթգ.	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	5	(1,674)	-	-	(1,674)
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	7	(3,001)	-	-	(3,001)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	10	(211,300)	67,890	3,660	(139,750)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	11	(4,227)	-	-	(4,227)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	11	62,121	-	-	62,121
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	15	7,847	(164)	8,696	16,379
Ֆինանսական երաշխավորություններ	21	(4,989)	-	-	(4,989)
Փոխատվության հանձնառություններ	21	(47,825)	-	-	(47,825)
Ակրեդիտիվներ	21	(5,527)	-	-	(5,527)
Արժեզրկումից կորուստների գուտ հակադարձում		(208,575)	67,726	12,356	(128,493)

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված են համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ներառված՝ ֆինանսական գործիքների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով ծախսերը 2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ:

	Ծնթգ.	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	5	264	-	-	264
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	7	(3,289)	-	-	(3,289)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	10	(26,467)	101,990	(398,398)	(322,875)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	11	(3,140)	-	-	(3,140)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	11	12,242	-	-	12,242
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	15	17,239	24	1,489	18,752
Ֆինանսական երաշխավորություններ	21	13,877	-	-	13,877
Փոխատվության հանձնառություններ	21	(41,306)	-	-	(41,306)
Ակրեդիտիվներ	21	47,015	-	-	47,015
Ընդամենը պարտքային կորուստների գծով ծախս(վերադարձ)		16,434	102,014	(396,909)	(278,461)

(հազար ՀՀ դրամ)

29. Անձնակազմի գծով և այլ գործառնական ծախսեր

Անձնակազմի գծով և այլ գործառնական ծախսերը ներառում են.

	01/04/25- 30/06/25	01/01/25- 30/06/25	01/04/24- 30/06/24	01/01/24- 30/06/24
Աշխատավարձ	2,728,254	5,574,564	2,702,050	5,001,970
Այլ ծախսեր	44,528	139,042	42,535	102,305
Ընդամենը անձնակազմի գծով ծախսեր	2,772,782	5,713,606	2,744,585	5,104,275
Ծրագրային ապահովման ծախսեր	310,836	602,424	299,428	577,457
Գովազդի գծով ծախսեր	425,813	778,484	297,815	531,729
Ավանդների ապահովագրման ծախսեր	109,441	211,240	114,335	229,957
Գրասենյակային ծախսեր	66,548	125,625	63,225	125,610
Հիմնական միջոցների վերանորոգման և սպասարկման ծախսեր	78,538	143,165	64,546	109,494
Կապի ծառայություններ	65,716	129,035	57,620	106,775
Անվտանգության ծառայություն	131,777	175,986	47,916	115,521
Հարկեր (բացառությամբ շահութահարկի) և տուրքեր	71,006	137,517	44,171	110,666
Կոմունալ ծախսեր	16,165	32,415	42,662	58,408
Այլ ապահովագրության գծով ծախսեր	12,600	25,200	23,100	46,200
Խորհրդատվական ծառայություններ	41,244	80,429	35,492	72,374
Գործուղման ծախսեր	23,407	73,095	37,229	76,583
Ֆինանսական համակարգի հաշտարար	33,585	43,385	20,639	30,092
Առդիտի գծով ծախսեր*	14,327	28,653	12,663	25,325
Վարձակալության գծով ծախսեր	4,249	8,650	3,759	10,883
Այլ ծախսեր	157,919	300,111	153,394	250,787
Այլ գործառնական ծախսեր	1,563,171	2,895,414	1,317,994	2,477,861

30. Ռիսկերի կառավարում**Ներածություն**

Բանկն իր գործունեությունն իրականացնելիս ենթարկվում է բազմազան ֆինանսական ռիսկեր, և այդ գործունեությունը ենթադրում է ռիսկերի որոշակի աստիճանի կամ համադրության վերլուծություն, գնահատում, ընդունում և կառավարում:

Ռիսկերի կառավարման գործընթացը կազմակերպվում է Բանկի առաքելությանը, հիմնական ու միջանկյալ նպատակներին համահունչ և ուղղված է Բանկի ֆինանսական վիճակի բարելավմանը և հեղինակության բարձրացմանը:

Ռիսկերի կառավարման գործընթացի նպատակն է ռիսկերի նվազեցմանն ուղղված համալիր միջոցառումների, սահմանաչափերի և ներքին իրավական ակտերի շրջանակներում օժանդակել Բանկի ղեկավարությանը կայացնելու որոշումներ, որոնք թույլ են տալիս արդյունավետ կառավարել Բանկի և Բանկի հաճախորդների ակտիվների և պարտավորությունների հետ կապված ռիսկերը՝ ռիսկերով պայմանավորված հնարավոր կորուստները բացառելու կամ նվազագույնի հասցնելու, շահութաբերության, իրացվելիության և վճարունակության ընդունելի մակարդակ ապահովելու միջոցով: Ռիսկերի կառավարումը հիմնվում է Բանկի իրավասու մարմնի կողմից հաստատված ընթացակարգերի, կարգերի, նորմատիվների և սահմանաչափերի վրա: Բանկի ռիսկերի բացահայտումը, չափումը, վերահսկումը և մոնիտորինգը կրում են պարբերական և շարունակական բնույթ: Ռիսկերի վերլուծությունը հանդիսանում է Բանկի ռազմավարական պլանավորման և ներդրումային ծրագրերի գնահատման մաս: Բանկի ռիսկերի կառավարման սկզբունքները ներառում են ճգնաժամային իրավիճակներում ռիսկերի կառավարման ոչ ստանդարտ ընթացակարգերի օգտագործումը, ֆինանսական կայունության ստուգման նպատակով սթրես սցենարների պարբերաբար կիրառումը, ակտիվներում և վարկային պորտֆելում բիզնես գործընթացների կենտրոնացումից խուսափելը, Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների դիվերսիֆիկացումը, Բանկի կողմից ստանձնած ռիսկերին համապատասխանող հաճախականության մոնիտորինգի իրականացումը, ռիսկերի կենտրոնացումների կառավարումը, ռիսկերի կառավարման վարչության և այլ ստորաբաժանումների միջև անընդհատ համագործակցությունը:

Ռիսկերի կառավարման կառուցվածք

Ռիսկերի կառավարումը կազմակերպվում և համակարգվում է Գործադիր տնօրենի կողմից՝ Բանկի Խորհրդի կողմից հաստատված ներքին իրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան: Ռիսկերի կառավարումն իրականացվում է բոլոր բիզնես գործընթացների համար հստակ և փաստաթղթավորված կերպով՝ ներքին իրավական ակտերի և բոլոր գործընթացների և գործառնությունների համար սահմանված համապատասխան սահմանաչափերի միջոցով:

Բանկի Խորհուրդ

(հազար ՀՀ դրամ)

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման ընդհանուր վերահսկողության, ռազմավարության և ռիսկերի կառավարման քաղաքականության, ինչպես նաև ռիսկերի կառավարմանը վերաբերող այլ քաղաքականությունների հաստատման համար, որոնց հիման վրա Բանկի Գործադիր տնօրենը կազմակերպում է ռիսկերի կառավարումը՝ հիմք ընդունելով ռիսկերի կառավարման սահմանաչափերը և Բանկի ներքին իրավական ակտերի պահանջները:

Վարչություն

Բանկում ռիսկերի կառավարման նպատակով Բանկի Վարչությունը՝

- ▶ հաստատում է համալիր միջոցառումները՝ Խորհրդի համաձայնությամբ, Բանկի ռիսկերի կառավարման համար, որոնք կապված են ճգնաժամային իրավիճակներում Բանկի եկամտաբերության, ինչպես նաև գործառնական, ռազմավարական, հեղինակության և իրավական ռիսկերի հետ,
- ▶ սահմանում է արգելքներ որոշակի գործարքների համար,
- ▶ սահմանում է միջբանկային շուկայում առանց ապահովագրության իրականացվող գործառնությունների սահմանաչափերը,
- ▶ սահմանում է բանկային ռիսկերի կարգավորման և վերահսկման ներքին նորմատիվները:

Վարչությունը պատասխանատու է Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման, ինչպես նաև ամբողջ ֆինանսական համակարգի համար: Վարչությունը պատասխանատվություն է կրում նաև Բանկի իրացվելիության հետ կապված ֆինանսական ռիսկերի համար: Վարչությանն են վերապահված Բանկի Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի գործառնությունները:

Ռիսկերի կառավարման վարչություն

Ռիսկերի կառավարման վարչության հիմնական գործառնություններն են՝

- ▶ Բանկում ռիսկերի կառավարման գործուն մեխանիզմների և գործընթացների մշակումը և ներդրումը, դրանց ներդրման նկատմամբ հսկողության իրականացումը,
- ▶ Բանկի կողմից տրամադրվող վարկերի ռիսկայնության վերլուծությունը և ծրագրերի շրջանակում վարկերի տրամադրման գործընթացի նկատմամբ հսկողությունը,
- ▶ տրամադրված վարկերի մոնիտորինգը, խնդիրների բացահայտումը և դրանց վերաբերյալ հաշվետվությունների ներկայացումը,
- ▶ գրավադրվող գույքի գնահատումների նկատմամբ վերահսկողության իրականացումը և գրավադրված գույքի պարբերական վերազնահատումների իրականացումը,
- ▶ Բանկի սեփականությունը հանդիսացող գույքի ապահովագրության գործընթացի կազմակերպումը,
- ▶ խնդրահարույց վարկային պորտֆելի կառավարումը:

Ներքին աուդիտ

Բանկի կողմից իրականացվող ռիսկի կառավարման գործընթացը յուրաքանչյուր տարի աուդիտի է ենթարկվում ներքին աուդիտի բաժնի կողմից, որը ստուգում է ինչպես ընթացակարգերի ամբողջականությունը և արդյունավետությունը, այնպես էլ Բանկի գործունեության համապատասխանությունն ընթացակարգերին: Ներքին աուդիտի բաժինը անցկացված ստուգումների արդյունքները քննարկում է ղեկավարության հետ և իր եզրակացություններն ու առաջարկները ներկայացնում է Բանկի խորհրդին:

Ռիսկերի գնահատման և հաշվետվողականության համակարգ

Կախված տարատեսակ գործունեությունից՝ Բանկը բանկային ռիսկերը դասակարգում է արտաքին և ներքին ռիսկերի:

Արտաքին ռիսկերն են՝ երկրի, օրենսդրական, ֆորս մաժորային հանգամանքների, գնային և մրցակցային ռիսկերը:

Բանկի ներքին ռիսկերի դասին են պատկանում գործունեության հետ կապված ռիսկերը, որոնք են պարտքային, գործառնական, իրացվելիության, տոկոսադրույքի, արժութային, հեղինակության, կապիտալի նվազման, անձնակազմի և փողերի լվացման ռիսկերը:

Երկրի ռիսկը Բանկը կառավարում է օգտվելով միջազգային վարկանիշային գործակալությունների (Moody's, S&P, Fitch) կողմից միջազգային բանկերին և կազմակերպություններին շնորհված վարկանիշներից: Ռիսկերի կառավարման վարչությունը իրականացնում է Բանկի գործընկեր արտասահմանյան բանկերի վարկանիշների մոնիտորինգ և եռամսյակը մեկ Բանկի Վարչության հաստատմանն է ներկայացնում այդ բանկերի և ֆինանսական հաստատությունների գծով սահմանաչափերը:

Գնային ռիսկի հնարավոր նվազագույն մակարդակն ապահովվում է հետևյալ միջոցառումների շրջանակներում՝ ֆինանսական շուկայի կառուցվածքային, ծավալային և գնային ցուցանիշների դինամիկայի, առանձին ֆինանսական գործիքների իրացվելիության վերլուծություն, առկա միտումների բացահայտում, հնարավոր կորուստների գնահատում ամսական կտրվածքով սթրես թեստերի միջոցով, ֆինանսական գործիքների գծով սահմանաչափերի (ըստ արժեթղթերով գործառնության տեսակի, ըստ դիվերի, ըստ թողարկողի) սահմանում, արժեթղթերի պորտֆելի բազմազանացում (դիվերսիֆիկացիա)՝ ըստ թողարկողի, տնտեսության ճյուղերի, ժամկետայնության և այլն:

(հազար ՀՀ դրամ)

Մրցակցային ռիսկի կառավարումն իրականացվում է բիզնես ստորաբաժանումների և շուկայավարման բաժնի կողմից՝ Բանկի և վերջինիս մրցակիցների կողմից առաջարկվող ծառայությունների և պայմանների պարբերաբար իրականացվող համեմատության միջոցով:

Տոկոսադրույքի ռիսկը կառավարվում է Բանկի Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից, մշակելով և կիրառելով տոկոսադրույքի ռիսկի նվազեցման մեխանիզմներ/մոդելներ, որոնց հիման վրա էլ Բանկի Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի կողմից կայացվում են որոշումներ: Ռիսկերի կառավարման վարչությունը որոշել է օգտագործել մոդելներ տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայունության ճեղքվածքի, տևողության և բազային ռիսկի համար: Տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայունության ճեղքվածքի և տևողության մոդելները կիրառվում են սթրես սցենարների միջոցով ամսական կտրվածքով: Տոկոսադրույքի բազային ռիսկը կառավարվում է սթրես սցենարի միջոցով՝ կիրառելով տարբեր խստության սցենարներ եռամսյակային կտրվածքով:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակով իրականացվում են ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետային կառուցվածք և իրացվելիության ճեղքվածքի ամենօրյա քննարկումներ, ինչպես նաև հսկողություն բարձր իրացվելի գործիքներում ներդրումների տեսակարար կշռի նկատմամբ: Իրացվելիության ռիսկի նվազեցման նպատակով Ռիսկերի կառավարման վարչությունը Բանկի Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեին ամսական կտրվածքով ներկայացնում է Բանկի ակնկալվող մարումների, տրամադրվելիք միջոցների և դիրքի վերլուծությունը: Իրացվելիության ռիսկի կառավարումը ներառում է Բանկի ակտիվների գնագոյացման մեխանիզմների մշակումը, Բանկի կողմից ներգրավված գումարների սահմանաչափերը տեսակները կամ համախառն տոկոսային ծախսերը, իրացվելիության պահանջները բավարարելու համար Բանկի կողմից օգտագործվող ֆինանսավորման աղբյուրների կենտրոնացումների սահմանաչափերը, փոխառությունների մարման ժամկետների դիվերսիֆիկացումը, իրացվելիության պահանջները բավարարելու համար Բանկի կապակցված կողմերից ներգրավված փոխառությունների սահմանաչափերը, տոկոսադրույքի ռիսկի սահմանաչափը որոշելու սկզբունքները և մեթոդները՝ ներառյալ հետհաշվեկշռային հոդվածների հետ կապված տոկոսադրույքի ռիսկն ու սահմանաչափերը, տոկոսային մարժայի նպատակային մակարդակը, ֆինանսական միջոցների ներգրավման և տեղաբաշխման վերաբերյալ որոշումների կայացման մեխանիզմները և ընթացակարգերը, Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ճեղքվածքի թույլատրելի սահմանաչափերը, Բանկի այն ստորաբաժանումների աշխատանքի համակարգման եղանակները, որոնց գործառնությունները կարող են ազդեցություն ունենալ Բանկի իրացվելիության մակարդակի վրա, իրացվելիության արտահերթ պահանջների (որոնք կարող են առաջանալ եկամուտների նվազման, չաշխատող ակտիվների աճի, ավանդների կենտրոնացման արդյունքում) իրականացման ծրագրերը, Խորհրդին և Բանկի գործադիր մարմնին իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ տրամադրվող հաշվետվությունների ձևերը:

Կապիտալի նվազման ռիսկի գնահատման մեխանիզմներ են հանդիսանում ներքին և ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված նորմատիվները (կապիտալի համարժեքության, մեկ փոխառուի գծով ռիսկը և այլն): Ամսական կտրվածքով իրականացվող սթրես թեստերը հնարավորություն են տալիս որոշել կապիտալի առավելագույն կորստի մեծությունը՝ կախված տարբեր հանգամանքներից:

Անձնակազմի ռիսկը կառավարվում է Անձնակազմի կառավարման բաժնի կողմից, որը պարբերաբար իրականացնում է ՀՀ բանկային համակարգում աշխատատեղերի և դրանց պայմանների ուսումնասիրություն, ինչպես նաև կազմակերպում է աշխատակիցների մասնագիտական գիտելիքների բարձրացմանն ուղղված դասընթացներ՝ օգտագործելով ինչպես ներքին, այնպես էլ արտաքին ռեսուրսները:

Փողերի վնասման ռիսկի կառավարումը իրականացվում է ֆինանսական դիտարկումների բաժնի կողմից, որը գործում է փողերի վնասման դեմ պայքարի օրենսդրության և Բանկի ներքին իրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան:

Ռիսկի կենտրոնացումներ

Ռիսկի կենտրոնացումներն առաջանում են, երբ մի շարք գործընկերներ իրականացնում են նմանատիպ գործունեություն, կամ գործունեությունն իրականացվում է միևնույն աշխարհագրական շրջանում, կամ ունեն համանման տնտեսական հատկանիշներ, որի հետևանքով տնտեսական, քաղաքական կամ այլ պայմանների փոփոխությունները նույն կերպ են ազդում պայմանագրային պարտավորությունները կատարելու նրանց կարողության վրա: Ռիսկի կենտրոնացումներն արտացոլում են Բանկի գործունեության արդյունքների հարաբերական զգայունությունը պայմանների փոփոխություններին, որոնք ազդեցություն են ունենում կոնկրետ բնագավառի կամ աշխարհագրական տարածքի վրա:

Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներից խուսափելու համար Բանկի քաղաքականությունը և գործընթացները ներառում են հատուկ սկզբունքներ, որոնց նպատակն է ապահովել ակտիվների տարբեր տեսակների, վարկային և արժեթղթերի պորտֆելների առկայություն:

Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը վնաս կրելու ռիսկն է, երբ հաճախորդը կամ պայմանագրի կողմը չի կատարում իր պայմանագրային պարտականությունները: Բանկը վերահսկում և կառավարում է պարտքային ռիսկը՝ սահմանելով ռիսկի սահմանաչափերը, որոնք պատրաստ է ընդունել առանձին գործընկերների և աշխարհագրական ու

(հազար ՀՀ դրամ)

տնտեսական համակենտրոնացումների համար, ինչպես նաև մշտադիտարկելով ենթարկվածությունն այդ սահմանաչափերին:

Բանկը ներդրել է վարկային որակի ստուգման գործընթաց՝ գործընկերների վճարունակության հնարավոր փոփոխությունների վաղ բացահայտումը, այդ թվում՝ գրավների պարբերաբար վերանայումն ապահովելու համար: Պարտքային որակի ստուգման գործընթացը Բանկին թույլ է տալիս գնահատել հնարավոր վնասը այն ռիսկերի հետևանքով, որոնց այն ենթարկվում է, և ձեռնարկել ուղղիչ գործողություններ:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներից առաջացող պարտքային ռիսկը ցանկացած պահի սահմանափակվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված դրական իրական արժեքով:

Փոխատվության հանձնառությունների հետ կապված ռիսկեր

Բանկն իր հաճախորդներին տրամադրում է երաշխավորություններ, որոնց հետ կապված Բանկից կարող է պահանջվել կատարել վճարումներ հաճախորդների անուկից: Հաճախորդները այդ վճարումները հատուցում են Բանկին՝ ակրեդիտիվների տրամադրման պայմաններին համապատասխան: Բանկը կրում է ռիսկեր, որոնք համարժեք են պարտքային ռիսկերին և նվազեցվում են վերահսկողության նույն ընթացակարգերի և քաղաքականության միջոցով:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության տարրերի, այդ թվում՝ ածանցյալ գործիքների առավելագույն ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին, մինչև հիմնական հաշվանցման և գրավի պայմանագրերի միջոցով ռիսկի ազդեցության նվազեցումը, արտահայտված է դրանց հաշվեկշռային արժեքներով:

Իրական արժեքով ներկայացված ֆինանսական գործիքների դեպքում, հաշվեկշռային արժեքն արտահայտում է ընթացիկ, բայց ոչ առավելագույն ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին, որը կարող է առաջանալ ապագայում արժեքի փոփոխության արդյունքում:

Ֆինանսական գործիքների յուրաքանչյուր դասի պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածության վերաբերյալ առավել մանրամասն տեղեկատվությունը ներկայացված է առանձին ծանոթագրություններում: Գրավի և ռիսկի նվազեցման այլ մեթոդների ազդեցությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 7-ում:

Արժեզրկման գնահատում

Բանկն ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկում է հավանականությամբ կշռված մի շարք սցենարներով՝ գնահատելու համար ակնկալվող դրամական պակասությունները՝ զեղչված արդյունավետ տոկոսադրույքի մոտարկմամբ: Դրամական պակասությունը պայմանագրին համապատասխան Բանկին հասանելիք բոլոր պայմանագրային դրամական հոսքերի և Բանկի կողմից ակնկալվող ստացվելիք դրամական հոսքերի միջև տարբերությունն է:

Ստորև ներկայացված են ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկի մեթոդները և հիմնական տարրերը:

Պարտազանցման հավանականության	<i>Պարտազանցման հավանականությունը</i> որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության գնահատումն է: Պարտազանցումը կարող է տեղի ունենալ միայն որոշակի պահին՝ գնահատված ժամանակահատվածի ընթացքում, եթե գործիքը նախկինում չի ապաճանաչվել և դեռևս պորտֆելում է:
Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին	<i>Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին</i> ապագա պարտազանցման ամսաթվի դրությամբ պարտքի գնահատված գումարն է՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո պարտքի գումարի ակնկալվող փոփոխությունները, ներառյալ մայր գումարի և տոկոսների վճարումները պայմանագրով նախատեսված կարգով կամ այլ կերպ, փոխառություն ստանալու իրավունքի օգտագործումը և բաց թողնված վճարումների գծով հաշվեզրկված տոկոսները:
Կորուստը պարտազանցման դեպքում	<i>Կորուստը պարտազանցման դեպքում</i> կորստի գնահատված գումարն է, որը կառաջանա, եթե որոշակի պահին տեղի ունենա պարտազանցում: Այն հիմնված է վճարման ենթակա պայմանագրային դրամական հոսքերի և այն դրամական հոսքերի տարբերության վրա, որոնք վարկատուն ակնկալում է ստանալ՝ այդ թվում՝ գրավի իրացումից: Այն սովորաբար արտահայտվում է որպես պարտազանցման պահին պարտքի գումարի տոկոս:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստը հիմնված է այն պարտքային կորուստների վրա, որոնք ակնկալվում է, որ կառաջանան ակտիվի ամբողջ ժամկետի ընթացքում (ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ), եթե տեղի չի ունեցել պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր, որի դեպքում պահուստը հիմնվում է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների վրա: 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստների այն մասը, որն առաջանում է ֆինանսական գործիքի գծով հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսում հնարավոր պարտազանցման դեպքերից: Ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստները և 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են անհատական կամ խմբային հիմունքով՝ կախված ֆինանսական գործիքների պորտֆելի բնույթից:

(հազար ՀՀ դրամ)

Բանկի կողմից մշակված քաղաքականության համաձայն՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում գնահատվում է, արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր: Վերը նշված գործընթացի հիման վրա Բանկը խմբավորում է իր վարկերն ըստ փուլերի՝ 1-ին փուլի, 2-րդ-փուլի, 3-րդ փուլի և ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված վարկեր, ինչպես ներկայացված է ստորև:

1-փուլ	Վարկերի սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը ճանաչում է պահուստ 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների հիման վրա: 1-ին փուլում ներառվում են նաև վարկերը, որոնց պարտքային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 2-րդ փուլից:
2-րդ փուլ	Երբ վարկի պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն աճում է սկզբնական ճանաչումից ի վեր, Բանկը ձևավորում է պահուստ ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով: 2-րդ փուլում ներառվում են նաև վարկերը, որոնց պարտքային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 3-րդ փուլից:
3-րդ փուլ	Վարկերը համարվում են պարտքային առումով արժեզրկված: Բանկը ձևավորում է պահուստ ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով:
Ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված	Ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվները սկզբնական ճանաչման պահին պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ են: Սկզբնական ճանաչման պահին ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվները հաշվառվում են իրական արժեքով, և տոկոսային եկամուտը հետագայում ճանաչվում է՝ կիրառելով պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույք: Ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչվում կամ ապաճանաչվում են այնքանով, որքանով հետագայում փոխվում են ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստները:

Պարտագանցման սահմանում

Բանկը համարում է, որ ֆինանսական գործիքի գծով տեղի է ունեցել պարտագանցում և, հետևաբար, այն դասում է 3-րդ փուլ (պարտքային առումով արժեզրկված) ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկի համար, բոլոր այն դեպքերում, երբ փոխառուի պարտավորությունները դառնում են 91 օր ժամկետանց պայմանագրով նախատեսված ժամկետից:

Ֆինանսական գործիքը համարվում է նաև պարտքային առումով արժեզրկված՝ ելնելով նախապես սահմանված այլ քանակական և որակական գործոններից, ինչպիսիք են կապակցված կողմերին տրվող վարկերի որակը, վերանայման վիճակը, որոնք հաստատվում են ղեկավարության կողմից:

Պարտագանցման հավանականության գնահատման գործընթաց

Պահառուական և միջբանկային հարաբերություններ

Բանկի պահառուական և միջբանկային հարաբերություններին կողմեր և պայմանագրային կողմեր են հանդիսանում ֆինանսական ծառայություններ մատուցող կազմակերպությունները, բանկերը, բրոքերները և դիլերները, ֆոնդային բորսաները և քլիրինգային կազմակերպությունները: Այդ հարաբերությունների հետ կապված Բանկը վերլուծում է հրապարակայնորեն հասանելի, մասնավորապես, ֆինանսական տեղեկատվությունը և արտաքին աղբյուրներից ստացված այլ տվյալները, օրինակ՝ արտաքին վարկանիշները:

Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

Խմբավորում

1-ին և 2-րդ փուլ դասված հաճախորդներին տրված վարկերի և անհատապես ոչ նշանակալի 3-րդ փուլի վարկերի համար Բանկն ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկում պորտֆելի մակարդակով: Բանկն առանձնացնում է հետևյալ պորտֆելները 2025թ. հունիսի 30-ի դրությամբ.

- ▶ Խոշոր բիզնես վարկեր և ՓՄՁ վարկեր տեղական արժույթով,
- ▶ Խոշոր բիզնես վարկեր և ՓՄՁ վարկեր արտարժույթով,
- ▶ Սպառողական վարկեր,
- ▶ Անշարժ գույքով ապահովված սպառողական վարկեր,
- ▶ Օվերդրաֆտներ,
- ▶ Հիփոթեքային վարկեր,
- ▶ Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր:

(հազար ՀՀ դրամ)

Բանկն առանձնացնում էր հետևյալ պորտֆելները 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

- ▶ Խոշոր բիզնես վարկեր և ՓՄՁ վարկեր տեղական արժույթով,
- ▶ Խոշոր բիզնես վարկեր և ՓՄՁ վարկեր արտարժույթով,
- ▶ Սպառողական վարկեր,
- ▶ Անշարժ գույքով ապահովված սպառողական վարկեր,
- ▶ Օվերդրաֆտներ,
- ▶ Հիփոթեքային վարկեր,
- ▶ Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր:

Հաճախորդներին տրված վարկերի գծով պարտազանցման հավանականությունը հիմնված է անցյալ ժամանակաշրջանների տեղեկատվության վրա և հաշվարկվում է հավանականության փոփոխության մատրիցների միջոցով՝ հիմք ընդունելով վարկային պորտֆելների ժամկետայնության վերաբերյալ անցյալ ժամանակաշրջանների տեղեկատվությունը: Հավանականությունը հաշվարկվում է որպես ժամանակաշրջանի սկզբից 12 ամսվա ընթացքում ընդհանուր վարկերից չկատարված պարտականություններով վարկերի դաս տեղափոխված վարկերի մասնաբաժին: Պարտազանցման հավանականությունը հաշվարկելիս Բանկը դիտարկում է կանխատեսվող մակրոտնտեսական ցուցանիշները, որոնք ազդեցություն ունեն պարտազանցման հավանականության վրա՝ հաշվարկված ըստ ժամանակային շարքերի ռեգրեսիայի վերլուծության: Պարտազանցման հավանականության կանխատեսումները գնահատվում են հիմնվելով պաշտոնապես հասանելի կանխատեսվող մակրոտնտեսական ցուցանիշների վրա:

Հիմք ընդունելով ընտրված մակրոտնտեսական ցուցանիշների պատմական կանխատեսումների գնահատված շեղումները փաստացի միտումներից՝ պարտազանցման հավանականության վերջնական արդյունքին են ուղղված հեռանկարային մակրոտնտեսական զարգացման երեք սցենարները, որոնք կշռված են 15%, 70% և 15% հավանականությամբ (2024թ-ին՝ 15%, 70% և 15%)՝ համապատասխանելով լավագույն, բազային և վատագույն սցենարներին:

Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին

Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին իրենից ներկայացնում է արժեզրկման տեսանկյունից գնահատման ենթակա ֆինանսական գործիքների համախառն հաշվեկշռային արժեքը՝ հաշվի առնելով թե պարտքի գումարը մեծացնելու հաճախորդի կարողությունն առաջիկա պարտազանցման դեպքում և թե հնարավոր վաղաժամ մարումը: 1-ին փուլի վարկի գծով պարտազանցման պահին պարտքի գումարը հաշվարկելու նպատակով՝ Բանկը գնահատում է 12 ամսում հնարավոր պարտազանցման դեպքերը 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկելու համար: 2-րդ փուլի ֆինանսական գործիքների համար պարտազանցման պահին պարտքի գումարը դիտարկվում է գործիքի ամբողջ ժամկետի ընթացքում տեղի ունեցող դեպքերի համար:

3-րդ փուլի և ձեռք բերված կամ սկզբնավորված ֆինանսական ակտիվների համար պարտքի գումարը պարտազանցման պահին հավասար է այդ վարկերի համախառն արժեքին:

Կորուստը պարտազանցման դեպքում

Բանկը պարտազանցման դեպքում կորստի չափը հաշվարկելու համար օգտագործում է պարտազանցման ամսաթվից հետո վերականգնումների վերաբերյալ անցյալ ժամանակաշրջանների տվյալները չկատարված պարտականություններով բոլոր վարկերի կտրվածքով: Հավաքագրվում է պարտազանցման ամսաթվից հետո դրամական հոսքերի վերաբերյալ ամբողջ տեղեկատվությունը՝ ըստ պարտազանցման դեպքում կորստի խմբերի: Ժամանակային կտրվածքով չկատարված պարտականություններով վերջին վարկերի համար հնարավոր վերականգնման հավանականությունը գնահատվում է նախկինում չկատարված պարտականություններով վարկերի պոպուլյացիայի հիման վրա հաշվարկված զարգացման գործակիցով: Վերականգնումները գեղջվում են պարտազանցման ամսաթվի դրությամբ՝ յուրաքանչյուր վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքով: Դրամական հոսքերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներառում է չկատարված պարտականություններով վարկերի գծով ստացված բոլոր տեսակի դրամական միջոցները (վարկերի մարումից ստացված դրամական միջոցներ, երաշխավորողից ստացված դրամական միջոցներ, գրավի վաճառքից ստացված դրամական միջոցներ և այլն):

Անհատական հիմունքով նշանակալի 1-ին, 2-րդ և 3-րդ փուլերի վարկերի համար Բանկը պարտազանցման դեպքում առաջացող կորուստը հաշվարկում է առանձին հիմունքով՝ հաշվի առնելով ակնկալվող դրամական միջոցները, ներառյալ գրավի իրացումից ակնկալվող դրամական միջոցները:

Պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ

Բանկի կողմից մշակված քաղաքականության համաձայն՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում գնահատվում է, արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր: Որպես հիմնական չափանիշ Բանկն օգտագործում է վարկերի ժամկետանց օրերի քանակի վերաբերյալ տեղեկատվությունը: Բանկը համարում է, որ պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից ի վեր, եթե ակտիվների գծով վճարումներն ավելի քան 30 օր ժամկետանց են:

(հազար ՀՀ դրամ)

Պարտքային ռիսկի աճը գնահատելիս Բանկի ղեկավարությունը դիտարկում է նաև հետևյալ գործոնները՝

- ▶ Տվյալ վարկառուի՝ Հայաստանի այլ ֆինանսական կազմակերպությունից ստացված այլ վարկերի ժամկետանց օրերի քանակը,
- ▶ Նախապես սահմանված կապակցված կողմերի ժամկետանց օրերը,
- ▶ Վարկառուի ֆինանսական դժվարությունները,
- ▶ Վարկի պայմանների վերանայումը վարկառուի ֆինանսական վիճակի վատթարացման պատճառով,
- ▶ Վարկանիշի զգալի վատթարացում՝ սկզբնական ճանաչման պահին վարկանիշի համեմատ:

3-րդ փուլ տեղափոխված վարկերը վերադարձվում են 2-րդ փուլ, եթե համապատասխանում են 2-րդ փուլի չափանիշներին առնվազն հետագա հաջորդական 6 ամիսների ընթացքում: Վարկերը 2-րդ փուլից տեղափոխվում են 1-ին փուլ, եթե համապատասխանում են 2-րդ փուլի չափանիշներին առնվազն 9 ամսվա ընթացքում, իսկ 1-ին փուլի չափանիշներին՝ վերջին հաջորդական 3 ամիսների ընթացքում:

Ներքին վարկանիշներ իրավաբանական անձ հանդիսացող հաճախորդների համար

2024թ-ին Բանկը ներդրել է ներքին վարկանիշային մոդել իր խոշոր իրավաբանական անձ հանդիսացող հաճախորդների համար, որոնց համար արժեզրկումից կորուստները հաշվարկվում են պորտֆելի մակարդակով: Ներքին վարկանիշներն օգտագործվում են վարկերը փուլերի բաշխելու համար: Բանկի ներքին իրավական ակտերի համաձայն՝ հաճախորդների վարկանիշները հաշվարկելու համար օգտագործվում են հետևյալ գործոնների խմբերը.

- ▶ Ֆինանսական ցուցանիշներ և հարաբերակցություններ,
- ▶ Գործունեության ոլորտ,
- ▶ Վարկային պատմություն,
- ▶ Վարքագծային և այլ գործոններ:

Կիրառվող ներքին վարկանիշային մոդելի համաձայն՝ հաճախորդի հնարավոր ամենաբարձր վարկանիշը 0-ն է, իսկ ամենացածրը՝ 12-ը:

Բանկը սկզբնական վարկանիշի 1-ից 5 աստիճանով նվազեցումը համարում է պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի հայտանիշ՝ կախված հաճախորդի սկզբնական վարկանիշից:

Ֆինանսական ակտիվների դասերի պարտքային որակ

Ֆինանսական ակտիվների պարտքային որակը կառավարվում է Բանկի ներքին վարկանիշների հիման վրա, ինչպես նկարագրված է վերը: Բանկն իր վարկանիշային համակարգի համաձայն դասակարգում է իր ֆինանսական ակտիվներն ըստ բարձր, ստանդարտ, ստանդարտից ցածր, արժեզրկված վարկանիշների:

Միջազգային արտաքին վարկանշային գործակալության (Moody's, S&P, Fitch) վարկանիշ	Վարկանիշի նկարագիր
A3-ից Aaa/A- -ից AAA և ակտիվներ, որոնք ամբողջությամբ ապահովված են դրամական միջոցներով և ունեն 0-ից 1 ներքին վարկանիշ	Բարձր
Baa3-ից Baa1/BBB- -ից BBB+, Ba3-ից Ba1/BB- -ից BB+ և ունեն 0-ից 6 ներքին վարկանիշ	Ստանդարտ
B3-ից B1/B- -ից B+ և ունեն 7-ից 8 ներքին վարկանիշ	Ստանդարտից ցածր
B3-ից ցածր/B- և ունեն 9-ից 12 ներքին վարկանիշ	Արժեզրկված

(հազար ՀՀ դրամ)

Ստորև ներկայացված աղյուսակում բարձր վարկանիշ ունեցող հաճախորդներին տրված վարկերն այն վարկերն են, որոնք ունեն պարտքային ռիսկի նվազագույն մակարդակ և ամբողջությամբ ապահովված են դրամական միջոցներով և ավանդներով, կամ վարկերը, որոնք ունեն 0-1 ներքին վարկանիշ: Ստանդարտ վարկանիշ ստանում են կայուն ֆինանսական վիճակով և պարտքերի սպասարկման լավ պատմություն ունեցող այլ վարկառուները կամ վարկառուները, որոնք ունեն 0-6 ներքին վարկանիշ: Ստանդարտից ցածր վարկանիշը տրվում է վարկերին, որոնք գնահատված են ստանդարտից ցածր, բայց անհատական հիմունքով արժեզրկված չեն, կամ ունեն 7-8 ներքին վարկանիշ: Բանկերին և արժեթղթերին Բանկը ներքին վարկանիշը շնորհում է հիմք ընդունելով միջազգային վարկանիշային գործակալությունների կողմից տրված վարկանիշները:

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է պարտքային որակն ըստ ակտիվների դասերի ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության վարկերին վերաբերող տողերի, փոխատվության հանձնառությունների, երաշխավորությունների և այլ ֆինանսական միջոցների համար՝ հիմնվելով Բանկի վարկանիշային համակարգի վրա:

30 հունիսի 2025թ.	Տևրթ.	Բարձր	Ստանդարտ	Ստանդարտից ցածր	Արժեզրկված	Ընդամենը	
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքները, բացառությամբ կանխիկ միջոցների	5	1-ին փուլ	7,895,426	32,860,477	0	0	40,755,903
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	7	1-ին փուլ	6,032,102	32,772,651	0	0	38,804,753
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր		1-ին փուլ	-	16,507,669	-	-	16,507,669
Շահույթ կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող՝ հաճախորդների տրված վարկեր	10	1-ին փուլ	-	976,048	-	-	976,048
Ամորտիզացված արժեքով չափվող՝ հաճախորդներին տրված վարկեր	10						
Խոշոր բիզնես վարկեր		1-ին փուլ	29,850,105	39,703,735			69,553,840
		2-րդ փուլ	-	-	917,252		917,252
		3-րդ փուլ	-	-	-	3,168,648	3,168,648
Պարտքային ներդրումային արժեթղթեր	11						
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող		1-ին փուլ	15,973,691	62,145,568			78,119,259
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող՝ հետգնման պայմանագրերով գրավարկված Այլ ֆինանսական ակտիվներ		1-ին փուլ	-	63,722,175	-	-	63,722,175
		1-ին փուլ	334,479	897,202			1,231,681
		2-րդ փուլ	-	-	7,700		7,700
		3-րդ փուլ	-	-	-	10,873	10,873
Զօգտագործված փոխատվության հանձնառություններ	21	1-ին փուլ	-	3,597,477			3,597,477
Երաշխավորություններ	21	1-ին փուլ	-	7,403,655			7,403,655
Ակրեդիտիվներ			-	148,858			148,858
Ընդամենը			60,085,803	260,735,515	924,952	3,179,521	324,925,791

* 6,416,679 հազար դրամ գումարով մնացած փոխատվության հանձնառությունները վերաբերում են ֆինանսական վիճակի վատթարացման Նշաններ չուներող ֆիզիկական անձանց:

31 դեկտեմբերի 2024թ.	Տևրթ.	Բարձր	Ստանդարտ	Ստանդարտից ցածր	Արժեզրկված	Ընդամենը	
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքները, բացառությամբ կանխիկ միջոցների	5	1-ին փուլ	2,254,033	20,159,705	6,753,467	-	29,167,205
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	7	1-ին փուլ	15,016,532	26,021,837	317,248	-	41,355,617
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր		1-ին փուլ	-	19,925,584	-	-	19,925,584
Ամորտիզացված արժեքով չափվող՝ հաճախորդներին տրված վարկեր	10						
Խոշոր բիզնես վարկեր		1-ին փուլ	31,067,947	33,686,497	6,517,459	-	71,271,903
		2-րդ փուլ	-	-	1,093,165	-	1,093,165
		3-րդ փուլ	-	-	-	4,646,282	4,646,282
Պարտքային ներդրումային արժեթղթեր	11						
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող		1-ին փուլ	26,177,303	51,340,952	-	-	77,518,255
- Ամորտիզացված արժեքով չափվող		1-ին փուլ	1,981,389	4,532,696	-	-	6,514,085
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող՝ հետգնման պայմանագրերով գրավարկված Այլ ֆինանսական ակտիվներ		1-ին փուլ	-	63,362,767	-	-	63,362,767
		1-ին փուլ	163,947	641,970	-	-	805,917
		2-րդ փուլ	-	-	6,692	-	6,692
		3-րդ փուլ	-	-	-	5,829	5,829
Զօգտագործված փոխատվության հանձնառություններ*	21	1-ին փուլ	-	7,300,965	-	-	7,300,965
Երաշխավորություններ	21	1-ին փուլ	-	8,510,315	-	-	8,510,315
Ակրեդիտիվներ			-	430,146	-	-	430,146

(հազար ՀՀ դրամ)

Ընդամենը 76,661,151 235,913,434 14,688,031 4,652,111 331,914,727

* 7,713,733 հազար դրամ գումարով մնացած փոխառվածքային հանձնառությունները վերաբերում են ֆինանսական վիճակի վատթարացման նշաններ չունեցող ֆիզիկական անձանց:

Հաճախորդներին տրված վարկերի արժեզրկման գծով պահուստի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրությունը 10-ում:

Ֆինանսական երաշխավորությունները, ակրեդիտիվները և փոխառվածքային հանձնառությունները գնահատվում են և ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստը հաշվարկվում նույն ձևով ինչպես և վարկերի համար:

Հետևյալ աղյուսակներում ներկայացված է Բանկի պարտքային ռիսկին ենթարկվածությունը հաշվեկշռային արժեքներով՝ ըստ աշխարհագրական տարածքների 2025թ. հունիսի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	30 հունիսի 2025թ.			Ընդամենը
	Հայաստան	ՏՀԶԿ անդամ չհանդիսացող այլ երկրներ	ՏՀԶԿ անդամ երկրներ	
Ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	40,812,728	2,172,330	9,542,595	52,527,654
Առևտրային արժեթղթեր	455,747	-	-	455,747
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	28,914,936	1,609,620	8,261,376	38,785,932
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	1,153	4,485	-	5,638
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր	16,507,669	-	-	16,507,669
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվածքներ	301,096,390	29,384,175	262,213	330,742,778
Ներդրումային արժեթղթեր	62,664,219	-	15,979,024	78,643,243
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	63,722,175	-	-	63,722,175
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	418,772	924	802,815	1,222,510
	514,593,789	33,171,534	34,848,023	582,613,346
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	200,764	2,917,311	36	3,118,111
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	2,896	100,631	-	103,527
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	60,125,268	-	-	60,125,268
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	283,786,141	63,591,415	13,912,914	361,290,471
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	24,300,943	2,218,163	256,522	26,775,628
Այլ փոխառու միջոցներ	43,123,481	-	334,121	43,457,602
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	1,710,169	32,355	-	1,742,524
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	3,305,469	15,506	1,884	3,322,859
	416,555,133	68,875,381	14,505,476	499,935,990
Զուտ ակտիվներ/(պարտավորություններ)	98,038,656	(35,703,847)	20,342,547	82,677,356

	31 դեկտեմբերի 2024թ.			Ընդամենը
	Հայաստան	ՏՀԶԿ անդամ չհանդիսացող այլ երկրներ	ՏՀԶԿ անդամ երկրներ	
Ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	27,629,231	10,579,728	1,139,667	39,348,626
Առևտրային արժեթղթեր	943,498	-	-	943,498
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	27,449,914	2,394,073	11,489,808	41,333,795
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	2,586	-	2,586
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր	19,925,584	-	-	19,925,584
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվածքներ	280,481,736	30,608,210	257,574	311,347,520
Ներդրումային արժեթղթեր	55,200,811	1,387,846	27,963,439	84,552,096
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	63,362,767	-	-	63,362,767
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	289,186	774	508,391	798,351
	475,282,727	44,973,217	41,358,879	561,614,823
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	215,301	450,426	27	665,754
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	205	67,450	-	67,655
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	59,961,214	-	-	59,961,214
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	278,713,917	67,206,191	9,185,218	355,105,326
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	22,121,038	1,798,635	250,072	24,169,745
Այլ փոխառու միջոցներ	36,544,383	-	764,282	37,308,665
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	1,775,864	38,028	-	1,813,892
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	2,895,659	8,687	52,582	2,956,928
	402,227,581	69,569,417	10,252,181	482,049,179
Զուտ ակտիվներ/(պարտավորություններ)	73,055,146	(24,596,200)	31,106,698	79,565,644

(հազար ՀՀ դրամ)

Իրացվելիության ռիսկ և ֆինանսավորման կառավարում

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Բանկը չի կարողանա կատարել իր պարտականությունները սահմանված ժամկետներում սովորական կամ չկանխատեսված իրավիճակներում: Այդ ռիսկը սահմանափակելու համար ղեկավարությունն ապահովել է ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրների առկայություն՝ ի լրումն արդեն իսկ գոյություն ունեցող բանկային ավանդների հիմնական բազայի: Ղեկավարությունը կառավարում է ակտիվները՝ հաշվի առնելով իրացվելիությունը, վերահսկում է ապագա դրամական հոսքերը և իրացվելիությունն օրական կտրվածքով: Այդ գործընթացը ներառում է ակնկալվող դրամական միջոցների և բարձրակարգ գրավի առկայություն գնահատումը, որն անհրաժեշտության դեպքում կարող է օգտագործվել լրացուցիչ ֆինանսավորում ապահովելու համար:

Բանկը պահում է բարձր իրացվելի և բազմաբնույթ ակտիվների պորտֆել, որը կարող է հեշտությամբ իրացվել դրամական հոսքերի չկանխատեսված ընդհատման դեպքում: Բացի այդ, Բանկը ՀՀ ԿԲ-ում ունի պարտադիր նվազագույն պահուստ ՀՀ դրամով պարտավորությունների 4%-ի (2024թ-ին՝ 4%), ՀՀ դրամով արտարժույթով արտահայտված պարտավորությունների 6%-ի (2024թ-ին՝ 6%) և համապատասխան արտարժույթով պարտավորությունների 12%-ի (2024թ-ին՝ 12%) չափով պահուստ: Իրացվելիության դիրքը գնահատվում և կառավարվում է տարբեր սցենարների շրջանակում՝ հաշվի առնելով շուկայի հետ ընդհանրապես և Բանկի հետ մասնավորապես կապված սթրեսային գործոնները:

Բանկի իրացվելիության կառավարումը պահանջում է հաշվի առնել իրացվելի ակտիվների այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է պարտավորությունները սահմանված ժամկետներում կատարելու համար, ապահովել ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրների հասանելիությունը, անկանխատեսելի հանգամանքներում ֆինանսավորման պլանների առկայությունը և վերահսկել հաշվեկշռային իրացվելիության ցուցանիշների համապատասխանությունը կանոնակարգերի պահանջներին: Բանկը հաշվարկում է իրացվելիության ցուցանիշները ՀՀ ԿԲ-ի պահանջների համաձայն: 2025թ. հունիսի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ ցուցանիշները կազմել են՝

	<i>Սահմանային չափ</i>	<i>30 հունիսի 2025թ., % (աուդիտի չենթարկված)</i>	<i>31 դեկտեմբերի 2024թ., % (աուդիտի չենթարկված)</i>
Ն21 – Ընդհանուր իրացվելիություն (բարձր իրացվելի ակտիվներ/Ընդհանուր ակտիվներ)	Նվազագույնը 15%	33.68	34.44
Ն22 – Ընթացիկ իրացվելիություն (բարձր իրացվելի ակտիվներ/Գլխահանջ պարտավորություններ)	Նվազագույնը 60%	115.70	101.31

Ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունն ըստ միջև մարումը մնացած ժամկետների

Ստորև ներկայացվում է 2025թ. հունիսի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի ֆինանսական պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծությունը՝ հիմք ընդունելով պայմանագրային չզեղչված մարման պարտականություններ: Այդ պարտավորությունների պայմանագրային մարման ժամկետները ներկայացված են Ծանոթագրություն 32-ում: Պարտավորությունները, որոնք ենթակա են ցլախանջ մարման, դասակարգվում են այնպես, ինչպես եթե մարման պահանջը ներկայացված լիներ ամենավաղ հնարավոր ամսաթվով: Սակայն, Բանկն ակնկալում է, որ շատ հաճախորդներ չեն պահանջի մարումն այն ամենավաղ հնարավոր ամսաթվին, որին Բանկը պարտավորված կլինի կատարել վճարումը, և աղյուսակը չի արտացոլում ակնկալվող դրամական հոսքերը, որոնք նշված են Նախորդ ժամանակաշրջանների ավանդների պահպանման տեղեկատվությունում:

	30 հունիսի 2025թ.						Հաշվեկշռային արժեք
	Ցլախանջ և մինչև 1 ամիս	1-3 ամիս	3-12 ամիս	1-5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը	
Ֆինանսական պարտավորություններ							
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	3,060,896	0	0	0	57,671	3,118,567	3,118,111
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	60,148,693	0	0	0	-	60,148,693	60,125,268
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	163,377,073	28,250,281	83,928,730	103,148,407	597,271	379,301,761	361,290,471
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	0	0	7,252,932	5,000,000	17,611,750	29,864,682	26,775,628
Այլ փոխառու միջոցներ	1,030,725	485,122	5,004,210	26,486,539	21,935,828	54,942,424	43,457,601
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	63,999	123,160	521,162	1,682,123	682,006	3,072,451	1,742,524
Ընդամենը չզեղչված ֆինանսական պարտավորություններ	227,681,386	28,858,563	96,707,034	136,317,068	40,884,527	530,448,578	496,509,603
Հանձնառություններ և պայմանական պարտավորություններ	17,566,669	-	-	-	-	17,566,669	17,566,669
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	4,988,161	-	-	-	-	4,988,161	4,988,161

(հազար ՀՀ դրամ)

	31 դեկտեմբերի 2024թ.						
	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-3 ամիս	3-12 ամիս	1-5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը	Հաշվեկշռային արժեք
Ֆինանսական պարտավորություններ							
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	606,270	-	-	-	59,484	665,754	665,754
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	59,990,964	-	-	-	-	59,990,964	59,961,214
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	167,744,265	34,989,890	88,684,531	76,293,563	877,996	368,590,245	355,105,326
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	-	9,436,596	17,152,190	-	26,588,786	24,169,745
Այլ փոխառու միջոցներ	652,068	491,730	4,267,518	22,193,771	20,458,031	48,063,118	37,308,665
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	42,314	84,628	345,612	1,456,740	764,381	2,693,675	1,813,892
Ընդամենը չգեղջկված ֆինանսական պարտավորություններ	229,035,881	35,566,248	102,734,257	117,096,264	22,159,892	506,592,542	479,024,596
Հանձնառություններ և պայմանական պարտավորություններ	23,998,948	-	-	-	-	23,998,948	23,998,948
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	592,768	-	-	-	-	592,768	592,768

Վերը ներկայացված աղյուսակներում հաճախորդների նկատմամբ պարտավորություններում ներառված են ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդները: Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն՝ Բանկը պարտավոր է վճարել ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդներն ըստ ավանդատուի պահանջի, որի դեպքում ավանդատուն կորցնում է հաշվեգրված տոկոսները: Վերը ներկայացված աղյուսակում այդ ավանդները դասակարգված են ըստ մարման ժամկետների:

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական փոփոխականների, մասնավորապես, տոկոսադրույքների և արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության հետևանքով: Բանկը շուկայական ռիսկին ենթարկվածությունը դասակարգում է առևտրային և ոչ առևտրային պորտֆելների: Ոչ առևտրային պորտֆելը կառավարվում և վերահսկվում է զգայնության վերլուծության միջոցով:

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը Բանկի ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերի կամ դրանց իրական արժեքի հնարավոր փոփոխության ռիսկն է տոկոսադրույքների փոփոխության հետևանքով: Բանկի հորիզոնորդ սահմանել է տոկոսադրույքների ճեղքվածքների չափը որոշված ժամկետների համար: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով:

(հազար ՀՀ դրամ)

Միջին արդյունավետ տոկոսադրույքներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են տոկոսաբեր ակտիվների և տոկոսակիր պարտավորությունների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2025թ. հունիսի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Տոկոսադրույքներն իրենցից ներկայացնում են այդ ակտիվների և պարտավորությունների միջև մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածի մոտավոր եկամտաբերությունը:

	2025թ. հունիսի 30			2024թ. դեկտեմբերի 31		
	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %			Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %		
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտար- ժույթ	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտար- ժույթ
Տոկոսաբեր ակտիվներ						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	-	0.01%-0.5%	-	-	0.01%-0.5%
Առևտրային արժեթղթեր	10.86%	-	-	7.33%	-	-
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	-	7.65%	3.42%	-	8.27%	3.40%
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր	7.80%	4.95%	-	8.09%	5.02%	3.81%
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	13.62%	8.32%	7.40%	14.43%	8.26%	7.42%
Ներդրումային արժեթղթեր	9.79%	5.48%	2.27%	10.37%	4.88%	2.95%
Հետզնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթեր	10.21%	-	-	10.45%	-	-

	2025թ. հունիսի 30			2024թ. դեկտեմբերի 31		
	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %			Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %		
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտար- ժույթ	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտար- ժույթ
Տոկոսակիր պարտավորություններ						
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	-	2.53%	-	-	-	-
Հետզնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	7.37%	-	-	7.56%	-	-
Պարտավորություններ հաճախորդներին նկատմամբ						
Հաճախորդների ժամկետային ավանդներ	9.56%	4.9%	1.92%	9.92%	4.21%	1.94%
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ	1.00%	0.17%	0.10%	1.00%	0.17%	0.10%
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	10.3%	4.84%	-	10.25%	4.20%	-
Այլ փոխառու միջոցներ	6.21%	-	-	6.45%	-	-
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	13.34%	-	-	13.90%	-	-

Արժույթային ռիսկ

Բանկն ունի մի շարք արտարժույթներով արտահայտված ակտիվներ և պարտավորություններ:

Արժույթային ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխությունների հետևանքով: Թեև Բանկը հեջավորում է իր ենթարկվածությունն արժույթային ռիսկին, այդ գործառնությունները չեն որակվում որպես հեջավորման հարաբերություն՝ ՖՀՄՍ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների պահանջների համաձայն:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արտարժույթների 2025թ. հունիսի 30-ի դրությամբ:

	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Այլ արտարժույթ*	
				արտարժույթ*	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	34,759,791	7,406,788	7,551,874	2,809,201	52,527,654
Առևտրային արժեթղթեր	455,747	-	-	-	455,747
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	2,119,596	31,162,144	4,874,495	629,697	38,785,932
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր	13,277,578	3,230,091	0	-	16,507,669
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	232,981,073	83,014,870	14,746,766	69	330,742,778
Ներդրումային արժեթղթեր	43,435,617	30,712,175	4,495,451	0	78,643,243
Ներդրումային արժեթղթեր/հետզնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	63,722,175	-	-	-	63,722,175
Այլ ակտիվներ	290,041	578,833	381,322	58	1,250,254
Ընդամենը ակտիվներ	391,041,618	156,104,901	32,049,908	3,439,025	582,635,452
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	44,915	3,007,616	44,777	20,803	3,118,111
Հետզնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	60,125,268	0	0	0	60,125,268
Պարտավորություններ հաճախորդներին նկատմամբ	188,137,092	132,330,442	32,138,237	8,684,700	361,290,471

(հազար ՀՀ դրամ)

Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	13,212,449	13,563,179	-	-	26,775,628
Այլ փոխառու միջոցներ	43,457,602	-	-	-	43,457,602
Այլ պարտավորություններ	3,314,684	5,737	2,438	0	3,322,859
Ընդամենը պարտավորություններ	308,292,010	148,906,974	32,185,452	8,705,503	498,089,939
Արտահաշվեկշիռ					
Ածանցյալ գործիքների ազդեցությունը (արժույթային սկոփ)	(1,317,230)	(2,185,122)	-	3,410,607	(91,745)
Չուտ դիրքը	81,432,378	5,012,805	(135,544)	(1,855,871)	84,453,768

* Այլ արտարժույթը ներառում է ռուսական ռուբլով և ԱՄԷ դիրհամով մնացորդները:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արտարժույթների 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Այլ արտարժույթ*	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	21,980,001	5,231,324	2,106,959	10,030,342	39,348,626
Առևտրային արժեթղթեր	943,498	-	-	-	943,498
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	4,255,817	24,730,622	12,337,713	9,643	41,333,795
Հակադարձ հետզևման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր	17,913,535	1,597,480	414,569	-	19,925,584
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	210,294,894	89,486,717	11,565,909	-	311,347,520
Ներդրումային արժեթղթեր	43,753,644	28,087,466	12,506,875	204,111	84,552,096
Ներդրումային արժեթղթեր/հետզևման պայմանագրերով գրավարկված արժեթղթեր	63,362,767	-	-	-	63,362,767
Այլ ակտիվներ	212,182	456,172	149,962	122	818,438
Ընդամենը ակտիվներ	362,716,338	149,589,781	39,081,987	10,244,218	561,632,324
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	76,875	562,661	22,858	3,360	665,754
Հետզևման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	59,961,214	-	-	-	59,961,214
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	173,724,250	131,132,748	38,845,806	11,402,522	355,105,326
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	10,186,864	13,982,881	-	-	24,169,745
Այլ փոխառու միջոցներ	37,308,665	-	-	-	37,308,665
Այլ պարտավորություններ	2,944,910	5,400	6,547	71	2,956,928
Ընդամենը պարտավորություններ	284,202,778	145,683,690	38,875,211	11,405,953	480,167,632
Արտահաշվեկշիռ					
Ածանցյալ գործիքների ազդեցությունը (արժույթային սկոփ)	59,231	637,304	-	(761,604)	(65,069)
Չուտ դիրքը	78,572,791	4,543,395	206,776	(1,923,339)	81,399,623

* Այլ արտարժույթը ներառում է ռուսական ռուբլով և ԱՄԷ դիրհամով մնացորդները:

Ստորև աղյուսակում ներկայացված 2025թ. հունիսի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի նվազումը հետևյալ արտարժույթների նկատմամբ կավելացներ (կնվազեցներ) սեփական կապիտալը և շահույթը կամ վնասը ստորև ներկայացված գումարների չափով: Վերլուծությունն իրականացնելիս հաշվի չեն առնվել հարկերը և հիմք են ընդունվել արտարժույթների փոխարժեքների փոփոխությունները, որոնք Բանկը դիտարկում է որպես ողջամտորեն հնարավոր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ: Վերլուծությունը ենթադրում է, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները, կմասն անփոփոխ:

2025թ. հունիսի 30 2024թ. դեկտեմբերի 31

ՀՀ դրամի նկատմամբ ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքի աճ 10%-ով	501,280	454,340
ՀՀ դրամի նկատմամբ եվրոյի փոխարժեքի աճ 10%-ով	(13,554)	20,678
ՀՀ դրամի նկատմամբ այլ արտարժույթների փոխարժեքի աճ 10%-ով	(185,587)	(192,334)

2025թ. հունիսի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի աճը վերոնշյալ արտարժույթների նկատմամբ կունենար գումարային առումով նույն, սակայն հակառակ ազդեցություն վերը նշված գումարների վրա՝ ելնելով այն ենթադրությունից, որ մյուս բոլոր փոփոխականները կմասն անփոփոխ:

Գործառնական ռիսկ

Գործառնական ռիսկի կառավարման համար հսկողության մեխանիզմի մշակման և ներդրման համար պատասխանատու է Բանկի Վարչությունը: Գործառնական ռիսկը համակարգի խափանման, աշխատակազմի կողմից թույլ տրված սխալների, խարդախությունների կամ արտաքին գործոնների հետևանքով հնարավոր կորուստի ռիսկն է: Երբ ներքին վերահսկողության համակարգը դադարում է գործել, գործառնական ռիսկերը կարող են վնաս հասցնել համբավին, հանգեցնել իրավական հետևանքների կամ ֆինանսական վնասներների: Բանկը չի

(հազար ՀՀ դրամ)

ակնկալում վերացնել բոլոր գործառնական ռիսկերը, սակայն ներքին հսկողության համակարգի օգնությամբ և հնարավոր ռիսկերի հետ կապված համապատասխան քայլեր ձեռնարկելու միջոցով Բանկը կարող է կառավարել այդ ռիսկերը: Ներքին հսկողության համակարգը նախատեսում է պարտականությունների տարանջատում, մուտքի թույլատվության և հաստատման ընթացակարգեր, անձնակազմի վերապատրաստում և գնահատում, այդ թվում՝ ներքին աուդիտի գործառնության օգտագործումը:

Գործառնական ռիսկերի կառավարումն իրականացվում է հստակ և փաստաթղթավորված կերպով բոլոր բիզնես գործընթացների համար վերջիններս կանոնակարգող ներքին իրավական ակտերի, բոլոր գործընթացների և գործառնությունների համար սահմանված համապատասխան սահմանաչափերի և բոլոր գործարքների կրկնակի ստուգման մեխանիզմի միջոցով: Գործառնական ռիսկի կառավարման գործընթացը նկարագրված է ստորև:

Իրավական ռիսկ. Բանկի բոլոր ստանդարտ պայմանագրերի օրինակելի ձևերը մշակվում են Բանկի Իրավաբանական վարչության կողմից համապատասխան ստորաբաժանումների հետ համագործակցության միջոցով և հաստատվում են Բանկի Վարչության կողմից: Բանկի ամենօրյա գործունեության ընթացքում Բանկի և երրորդ անձանց հետ հարաբերությունները կարգավորող ոչ ստանդարտ պայմանագրերի կիրառումը թույլատրվում է միայն այդ պայմանագրերի վերաբերյալ Բանկի Իրավաբանական վարչության կողմից համապատասխան եզրակացությունը ստանալու դեպքում:

Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների հետ կապված ռիսկերը կառավարվում են ներքին իրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան:

Գործընթացի հետ կապված ռիսկի նվազեցման համար կիրառվում են հետևյալ մեխանիզմները.

- ▶ բոլոր բիզնես գործընթացները կանոնակարգում ներքին իրավական ակտերի միջոցով,
- ▶ Բանկի ակտիվների և կենսական նշանակության փաստաթղթերի (այդ թվում՝ վարկային պայմանագիր) ֆիզիկական պաշտպանվածություն,
- ▶ սահմանաչափերի սահմանում և պահպանում,
- ▶ գույքի և գրառումների պահպանում,
- ▶ տվյալների գրանցամատյանների վարում և արխիվացում,
- ▶ գործարքների գրանցման ժամանակ կրկնակի հսկողության համակարգի կիրառում:

Ներքին աուդիտը պարբերաբար գնահատում է Բանկի ներքին հսկողության համակարգի արդյունավետությունը և Բանկի ռիսկերին արձագանքելու կարողությունը և վերահսկում է Բանկի գործունեությունը և գործառնական ռիսկերը:

Բանկի՝ ստանդարտներին համապատասխանությունը ուղեկցվում է ներքին աուդիտի կողմից իրականացվող պարբերական դիտարկումներով: Ներքին աուդիտի դիտարկումների արդյունքները քննարկվում են Բանկի ղեկավարության այն ներկայացուցչի հետ, որին դրանք վերաբերում են: Դիտարկումների ամփոփագրերը ներկայացվում են Խորհրդին:

Փոխանցված ֆինանսական ակտիվներ, որոնք չեն ապաճանաչվում ամբողջական ծավալով

Հետգնման պայմանագրեր

Հետգնման պայմանագրերի շրջանակում վաճառված արժեթղթերը փոխանցվում են երրորդ կողմին, և Բանկը ստանում է դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվներ դրա դիմաց: Եթե արժեթղթերի արժեքն աճում է կամ նվազում է, Բանկը կարող է որոշակի հանգամանքներում պահանջել կամ Բանկից կարող է պահանջվել լրացուցիչ գրավ դրամական միջոցների տեսքով: Բանկը որոշել է, որ պահպանում է այդ արժեթղթերի հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերը և հատույցները, որոնք ներառում են պարտքային, շուկայական, երկրի և գործառնական ռիսկերը և, այդ իսկ պատճառով, չի ապաճանաչել դրանք: Ստացված դրամական միջոցները ճանաչվում են որպես ֆինանսական պարտավորություն:

Ֆինանսական գործիքների հաշվանցում

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ֆինանսական պարտավորությունների դիմաց հաշվանցված ֆինանսական ակտիվները, ինչպես նաև հաշվանցման իրագործելի գլխավոր պայմանագրերի և նմանատիպ պայմանագրերի ազդեցությունը, որոնք չեն հանգեցնում հաշվանցման ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված են ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք ենթակա են հաշվանցման, հանդիսանում են իրավաբանորեն ամրագրված հաշվանցման գլխավոր պայմանագրի կամ համանման գործիքներին վերաբերող նմանատիպ պայմանագրերի առարկա: Վերը նշված պայմանագրերը չեն բավարարում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցման պայմանները: Պատճառն այն է, որ այդ պայմանագրերը տալիս են ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավունք, որն իրագործելի է միայն Բանկի կամ պայմանագրային կողմերի կողմից պարտազանցում կատարելու, անվճարումնակ դառնալու կամ սնանկանալու դեպքում: Բացի այդ Բանկը և վերջինիս պայմանագրային

(հազար ՀՀ դրամ)

Կողմերը մտադիր չեն հաշվարկն իրականացնել զուտ հիմունքով կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ:

30 հունիսի 2025թ.	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների համախառն գումարներ	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցված՝ ճանաչված ֆին. պարտավորության համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ֆին. ակտիվների զուտ գումար	Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չհաշվանցված գումարներ		
				Ֆինանսական գործիքներ	Ոչ դրամական միջոցներով ապահովված	Չուտ գումար
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր	16,507,669	-	16,507,669	(16,507,669)	-	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	16,507,669	-	16,507,669	(16,507,669)	-	-
Հետզնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	(60,125,268)	-	(60,125,268)	(60,125,268)	-	-
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	(60,125,268)	-	(60,125,268)	(60,125,268)	-	-

31 դեկտեմբերի 2024թ.	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների համախառն գումարներ	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցված՝ ճանաչված ֆին. պարտավորության համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ֆին. ակտիվների զուտ գումար	Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չհաշվանցված գումարներ		
				Ֆինանսական գործիքներ	Ոչ դրամական միջոցներով ապահովված	Չուտ գումար
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր	19,925,584	-	19,925,584	(19,925,584)	-	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	19,925,584	-	19,925,584	(19,925,584)	-	-
Հետզնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	(59,961,214)	-	(59,961,214)	(59,961,214)	-	-
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	(59,961,214)	-	(59,961,214)	(59,961,214)	-	-

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Իրական արժեքի չափում

Իրական արժեքի չափման ընթացակարգեր

Բանկի ղեկավարությունը սահմանում է իրական արժեքի պարբերաբար չափման քաղաքականություն և ընթացակարգեր, օրինակ՝ առևտրային և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթերի, ածանցյալ գործիքների համար, և իրական արժեքի ոչ պարբերաբար չափման քաղաքականություն և ընթացակարգեր, օրինակ՝ բռնագանձված ակտիվների համար:

Արտաքին անկախ գնահատողները ներգրավվում են նշանակալի ակտիվների, օրինակ՝ անշարժ գույքի և բռնագանձված գույքի գնահատման համար: Անկախ գնահատողների ներգրավումը որոշվում է Խորհրդի կողմից յուրաքանչյուր տարի:

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին ղեկավարությունը վերլուծում է այն ակտիվների և պարտավորություններ արժեքների փոփոխությունները, որոնք ենթակա են վերագնահատման Բանկի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության համաձայն: Այդ վերլուծության համար ճշտվում են հիմնական ելակետային տվյալները, որոնք կիրառվել են նախորդ գնահատման ժամանակ՝ համադրելով գնահատման հաշվարկի տեղեկատվությունը պայմանագրերի և այլ համապատասխան փաստաթղթերի տվյալների հետ: Ղեկավարությունը Բանկի անկախ գնահատողների հետ միասին համեմատում է նաև յուրաքանչյուր ակտիվի և պարտավորության իրական արժեքի յուրաքանչյուր փոփոխությունը համապատասխան արտաքին աղբյուրների տվյալների հետ՝ որոշելու համար այդ փոփոխության հիմնավորված լինելը:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում իրական արժեքով չափվող ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները ներկայացված են ստորև: Այս հիերարխիայի շրջանակում ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները դասվում են երեք մակարդակների՝ հիմք ընդունելով դրանց իրական արժեքի չափման ժամանակ օգտագործված ելակետային տվյալների նշանակալիությունը: Իրական արժեքի հիերարխիան ունի հետևյալ երեք մակարդակները՝

- ▶ 1-ին մակարդակ. նույն գործիքների համար գործող շուկայում գնանշված գները (չճշգրտված):
- ▶ 2-րդ մակարդակ. 1-ին մակարդակում ներառված գնանշված գներից տարբեր ելակետային տվյալները, որոնք դիտելի են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գներից ստացվող):
- ▶ 3-րդ մակարդակ. ակտիվների և պարտավորությունների ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտելի շուկայական տվյալների (ոչ դիտելի ելակետային տվյալներ):

Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

Ստորև բերված աղյուսակներում ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը, որոնք չեն չափվում իրական արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, և դրանց վերլուծությունն իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով:

	30 հունիսի 2025թ.				
	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	3-րդ մակարդակ	Ընդամենը իրական արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
Ֆինանսական ակտիվներ					
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր և փոխատվություններ	-	-	322,941,287	322,941,287	329,766,730
Ֆինանսական պարտավորություններ					
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	-	363,790,197	363,790,197	361,290,471
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	26,522,047	-	26,522,047	26,775,628
Այլ փոխառու միջոցներ	-	-	44,628,405	44,628,405	43,457,602
	31 դեկտեմբերի 2024թ.				
	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	3-րդ մակարդակ	Ընդամենը իրական արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
Ֆինանսական ակտիվներ					
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	-	306,169,217	306,169,217	311,347,520
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	1,979,904	4,565,050	-	6,544,954	6,509,858
Ֆինանսական պարտավորություններ					
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	-	357,348,037	357,348,037	355,105,326
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	23,842,259	-	23,842,259	24,169,745
Այլ փոխառու միջոցներ	-	-	35,810,628	35,810,628	37,308,665

(հազար ՀՀ դրամ)

Ակտիվներ, որոնց իրական արժեքը մոտավորապես համապատասխանում է հաշվեկշռային արժեքին

Իրացվելի կամ կարճ ժամկետայնությամբ (երեք ամսից պակաս) ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները մոտավորապես համապատասխանում են դրանց իրական արժեքներին:

Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

Լողացող տոկոսադրույքով գործիքների իրական արժեքը սովորաբար դրանց հաշվեկշռային արժեքն է: Հաստատուն տոկոսադրույքով գործիքների գնահատված իրական արժեքը հիմնված է գնահատված ապագա դրամական հոսքերի վրա, որոնք Բանկն ակնկալում է ստանալ՝ զեղչված նմանատիպ պարտքային ռիսկով և միևնույն մնացած ժամկետով նոր գործիքների ընթացիկ տոկոսադրույքներով: Կիրառվող զեղչման դրույքները կախված են պայմանագրի կողմի պարտքային ռիսկից և կազմում են տարեկան 4.25%-21.5% (2024թ-ին՝ տարեկան 4%-20%):

Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

Հաստատուն տոկոսադրույքով գործիքների գնահատված իրական արժեքը հիմնված է գնահատված ապագա դրամական հոսքերի վրա, որոնք Բանկն ակնկալում է վճարել՝ զեղչված միևնույն մարումը մնացած նմանատիպ ժամկետով և արժույթով նոր գործիքների ընթացիկ տոկոսադրույքներով: Կիրառվող զեղչման դրույքները կախված են ժամկետայնությունից և կազմում են տարեկան 2.05%-10.75% (2024թ-ին՝ տարեկան 2.3%-9.9%):

Այլ փոխառու միջոցներ

Լողացող տոկոսադրույքով գործիքների իրական արժեքը որպես կանոն դրանց հաշվեկշռային արժեքն է: Հաստատուն տոկոսադրույքով գործիքների գնահատված իրական արժեքը հիմնված է գնահատված ապագա դրամական հոսքերի վրա, որոնք ակնկալվում են, որ կվճարվեն՝ զեղչված միևնույն մարումը մնացած նմանատիպ ժամկետով և արժույթով նոր գործիքների ընթացիկ տոկոսադրույքներով: Կիրառվող զեղչման դրույքները կախված են ժամկետայնությունից և կազմում են տարեկան 4.5%-9.5% (2024թ-ին՝ տարեկան 4.5%-10.2%):

Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

	30 հունիսի 2025թ.			Ընդամենը
	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	3-րդ մակարդակ	
Ֆինանսական ակտիվներ				
Առևտրային արժեթղթեր	-	455,747		455,747
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	5,638		5,638
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	15,973,691	62,669,552		78,643,243
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր գրավադրված հետզման պայմանագրերով		63,722,175		63,722,175
Շահույթ կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկեր			976,048	976,048
Ընդամենը	15,973,691	126,853,112	976,048	143,802,851
Ֆինանսական պարտավորություններ				
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	-	103,527	-	103,527
Չուտ իրական արժեք	15,973,691	126,749,585	976,048	143,699,324

	31 դեկտեմբերի 2024թ.			Ընդամենը
	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	3-րդ մակարդակ	
Ֆինանսական ակտիվներ				
Առևտրային արժեթղթեր	-	943,498		943,498
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	2,586		2,586
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	25,976,717	52,065,521		78,042,238
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր գրավադրված հետզման պայմանագրերով		63,362,767		63,362,767
Ընդամենը	25,976,717	116,374,372		142,351,089
Ֆինանսական պարտավորություններ				
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	-	67,655		67,655
Չուտ իրական արժեք	25,976,717	116,306,717		142,283,434

Իրական արժեքի չափման և գնահատման մեթոդները չեն փոփոխվել նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի համեմատությամբ: 2025թ-ի հունիսի 30-ի դրությամբ 1-ին և 2-րդ փուլերի միջև տեղափոխումներ չեն եղել (2024թ-ին այդպիսի տեղափոխումներ չեն եղել):

(հազար ՀՀ դրամ)

Մակարդակ 3-ում գտնվող, իրական արժեքով չափվող ակտիվների շարժը

Ստորև ներկայացված է իրական արժեքի 3-րդ մակարդակ դասակարգված իրական արժեքի փոփոխությունը 2025թ. հունիսի 30-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար:

	Իրական արժեքով չափվող կամ վնասի միջոցով չափվող հաճախորդներին տրված վարկեր
Շահույթ կամ վնաս	
Իրական արժեք առ 1 հունվարի 2025թ.	-
Գնումներ	1,260,369
Մարումներ	(294,828)
Ճանաչված տոկոսային եկամուտ	44,120
Չուտ կորուստ փոխարժեքային տարբերություններից	(33,612)
Իրական արժեքի փոփոխություն	-
Իրական արժեք առ 30 հունիսի 2025թ.	976,048

Ոչ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների չափում իրական արժեքով

	30 հունիսի 2025թ.	
	3-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Ոչ ֆինանսական ակտիվներ		
Հող և շենքեր	4,960,609	4,960,609
Ընդամենը	4,960,609	4,960,609
	31 դեկտեմբերի 2024թ.	
	3-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Ոչ ֆինանսական ակտիվներ		
Հող և շենքեր	5,031,225	5,031,225
Ընդամենը	5,031,225	5,031,225

Իրական արժեքի չափումը 3-րդ մակարդակում

3-րդ մակարդակ դասված Բանկի ոչ ֆինանսական ակտիվները գնահատվում են ելնելով նշանակալի ելակետային տվյալներից, որոնք հիմնված չեն դիտելի շուկայական տվյալների վրա: Կյո մակարդակի ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների տարեսկզբի և տարեվերջի դրությամբ մնացորդները կարելի է համադրել հետևյալ կերպ.

Ոչ ֆինանսական ակտիվներ	Հող և շենքեր	Ընդամենը
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2025թ.	5,031,225	5,031,225
Ձեռքբերումներ	2,219	2,219
Մաշվածության գծով ծախս	(72,835)	(72,835)
Չուտ իրական արժեքը առ 30 հունիսի 2025թ.	4,960,609	4,960,609
Ոչ ֆինանսական ակտիվներ	Հող և շենքեր	Ընդամենը
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2024թ.	5,164,027	5,164,027
Ձեռքբերումներ	12,409	12,409
Մաշվածության գծով ծախս	(145,211)	(145,211)
Չուտ իրական արժեքը առ 31 դեկտեմբերի 2024	5,031,225	5,031,225

Բանկի հիմնական գույքային ակտիվների իրական արժեքը հաշվարկվում է անկախ, համապատասխան մասնագիտական որակավորում ունեցող գնահատողների կողմից իրականացված գնահատումների հիման վրա: Նշանակալի ելակետային տվյալները և ենթադրությունները մշակվում են ղեկավարության հետ խորհրդակցությամբ: Գնահատման գործընթացները և իրական արժեքի փոփոխությունները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Գնահատումն իրականացվել է կիրառելով համեմատական և ծախսային մեթոդները, որոնք արտացոլում են նմանատիպ գույքի շուկայում վերջերս տեղի ունեցած գործարքների գները և ներառում են ճշգրտումներ հողատարածքի չափի, գտնվելու վայրի, գրավադրված լինելու և ներկայիս օգտագործման նպատակի մասով:

Հողը և շենքերը վերագնահատվել են 2022թ-ին:

(հազար ՀՀ դրամ)

32. Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծություն

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2025թ. հունիսի 30-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ պայմանագրային մարման ժամկետների:

	30 հունիսի 2025թ.					ժամկետանց	Անժամկետ	Ընդամենը
	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-3 ամիս	3-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	52,527,654	0	0	0	0	0	0	52,527,654
Առևտրային արժեթղթեր	0	0	1,227	0	71,030	0	383,490	455,747
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	9,348,814	788,417	146,986	0	0	0	28,501,715	38,785,932
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	5,638	0	0	0	0	0	0	5,638
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր	16,507,669	0	0	0	0	0	0	16,507,669
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	6,716,809	35,025,761	48,807,251	126,133,876	112,960,146	1,098,936	0	330,742,778
Ներդրումային արժեթղթեր	6,198,275	10,670,672	3,902,901	31,974,823	25,372,788	0	523,784	78,643,243
Հետզնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթեր	0	0	7,994,075	27,808,658	27,919,442	0	0	63,722,175
Հիմնական միջոցներ	-	-	-	-	-	-	10,624,248	10,624,248
Ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	-	868,122	868,122
Բռնագանձված ակտիվներ	-	-	-	-	-	-	688,759	688,759
Այլ ակտիվներ	2,528,352	155,840	583,778	3,845	39,383	0	1,865	3,313,064
ԸՆԴԱՄԵՆՆԸ ակտիվներ	93,833,211	46,640,690	61,436,218	185,921,202	166,362,789	1,098,936	41,591,983	596,885,029
Պարտավորություններ								
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	3,060,440	0	0	0	0	0	57,671	3,118,111
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	103,527	0	0	0	0	0	0	103,527
Հետզնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	60,125,268	0	0	0	0	0	0	60,125,268
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	160,717,858	23,708,779	75,355,508	100,915,526	592,800	0	0	361,290,471
Ընթացիկ հարկային պարտավորություններ	0	0	1,301,130	0	0	0	0	1,301,130
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	0	0	9,163,878	17,611,750	0	0	0	26,775,628
Այլ փոխառու միջոցներ	967,470	224,842	3,233,405	19,459,419	19,572,467	0	0	43,457,602
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	34,565	65,797	288,522	945,699	407,941	0	0	1,742,524
Հանձնառությունների և պայմանական պարտավորությունների գծով պահուստ	160,955	0	0	0	0	0	0	160,955
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	0	0	0	0	0	0	1,348,316	1,348,316
Այլ պարտավորություններ	580,042	206,668	3,446,784	7,832	0	0	0	4,241,326
ԸՆԴԱՄԵՆՆԸ պարտավորություններ	225,750,125	24,206,086	92,789,227	138,940,226	20,573,208	0	1,405,987	503,664,857
Չուտ դիրք	(131,916,914)	22,434,604	(31,353,009)	46,980,976	145,789,581	1,098,936	40,185,996	93,220,172

Բացասական կարճաժամկետ իրացվելիության դիրքը կառավարելու համար Բանկը հիմնվում է ֆինանսական արժեթղթերի վրա, որոնք կարող են վաճառվել կամ գրավադրվել հետզնման պայմանագրերով, և այն փաստի վրա, որ ժամկետային ավազների ժամկետը կերկարաձգվի մարման ժամկետից հետո:

(հազար ՀՀ դրամ)

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ պայմանագրային մարման ժամկետների:

	31 դեկտեմբերի 2024թ.						Ընդամենը
	Ցպահանջ և միջև 1 ամիս	1-3 ամիս	3-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ժամկետաց	
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	39,348,626	-	-	-	-	-	39,348,626
Առևտրային արժեթղթեր	-	-	511,122	22,449	43,132	-	943,498
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	12,936,348	1,253,407	793,120	-	-	-	41,333,795
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	2,586	-	-	-	-	-	2,586
Հակադարձ հետզևման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր	19,925,584	-	-	-	-	-	19,925,584
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	5,943,588	36,228,244	46,003,100	113,510,461	107,120,483	2,541,644	311,347,520
Ներդրումային արժեթղթեր	18,993,773	8,315,242	13,625,518	27,341,012	15,752,568	-	84,552,096
Հետզևման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթեր	-	-	15,689,919	37,426,789	10,246,059	-	63,362,767
Հիմնական միջոցներ	-	-	-	-	-	-	11,080,084
Ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	-	888,076
Բռնագանձված ակտիվներ	-	-	-	-	-	-	528,917
Այլ ակտիվներ	2,412,274	62,980	372,528	3,200	40,494	-	2,893,341
Ընդամենը ակտիվներ	99,562,779	45,859,873	76,995,307	178,303,911	133,202,736	2,541,644	576,206,890
Պարտավորություններ							
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	606,270	-	-	-	-	-	665,754
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	67,655	-	-	-	-	-	67,655
Հետզևման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	59,961,214	-	-	-	-	-	59,961,214
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	167,407,263	33,833,359	84,010,413	69,260,697	593,594	-	355,105,326
Ընթացիկ հարկային պարտավորություններ	-	-	1,809,534	-	-	-	1,809,534
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	-	9,197,336	14,972,409	-	-	24,169,745
Այլ փոխառու միջոցներ	594,560	237,777	2,624,587	15,877,019	17,974,722	-	37,308,665
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	23,547	46,785	191,221	898,850	653,489	-	1,813,892
Հանձնառությունների և պայմանական պարտավորությունների գծով պահուստ	219,072	-	-	-	-	-	219,072
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	-	-	-	-	-	-	1,579,678
Այլ պարտավորություններ	1,515,867	80,383	2,588,879	9,044	-	-	4,194,173
Ընդամենը պարտավորություններ	230,395,448	34,198,304	100,421,970	101,018,019	19,221,805	-	486,894,708
Չուս դիրք	(130,832,669)	11,661,569	(23,426,663)	77,285,892	113,980,931	2,541,644	89,312,182

(հազար ՀՀ դրամ)

33. Կապակցված կողմերի բացահայտումներ

ՀՀՄՍ 24 «Կապակցված կողմերի բացահայտումներ» համաձայն՝ կողմերը համարվում են կապակցված, եթե կողմերից մեկը հնարավորություն իրականացնել հսկողություն մյուս կողմի նկատմամբ կամ նշանակալի ազդեցություն ունենալ մյուս կողմի վրա՝ վերջինիս կողմից գործառնական և ֆինանսական որոշումներ կայացնելիս: Ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունների նպատակների համար կապակցված կողմերն են՝ մայր կազմակերպությունը, համատեղ հսկողության ներքո գտնվող ընկերությունները, ղեկավար անձնակազմի անդամները, ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված անձիք և նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունները:

2025թ. հունիսի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի վերջնական մայր կազմակերպությունն է «Ընդվանտ Գլոբալ Ինվեստմենտ» Եւեյվմեյ: Վերջնական մայր կազմակերպությունը չի հրապարակում ֆինանսական հաշվետվություններ:

2025թ. հունվարին Բանկի վերջնական հսկող անձը փոխվել է: Բանկի նոր վերջնական հսկող անձն է Մարտին Էռնեկյանը :

Բանկն իր գործունեության ընթացքում իրականացնում է գործարքներ կապակցված կողմերի հետ, որոնք ներառում են վարկերի տրամադրումը, ավանդները և այլ գործարքները: Ստորև ներկայացված են կապակցված կողմերի հետ գործարքների ծավալները, մնացորդները տարվա վերջի դրությամբ և այլ գործարքների գծով տարվա եկամուտը և ծախսը:

	30 հունիսի 2025թ.			31 դեկտեմբերի 2024թ.		
	Մայր կազմակերպություն	Համատեղ հսկողության ներքո գտնվող ընկերություններ	Մտանցքային կառավարչական անձնակազմ և նրանց ընտանիքի անդամներ	Մայր կազմակերպություն	Համատեղ հսկողության ներքո գտնվող ընկերություններ	Մտանցքային կառավարչական անձնակազմ և նրանց ընտանիքի անդամներ
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն						
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ						
Վարկերի համախառն մնացորդը առ 1 հունվարի	10,004	30,287,653	275,613	13,549	31,466,748	257,150
Հաշվետու ժ-շրջանի ընթացքում տրամադրված վարկեր	29,601	3,244,459	546,139	46,165	8,570,830	1,184,824
Հաշվետու ժ-շրջանի ընթացքում մարված վարկեր	(31,888)	(4,376,508)	(544,704)	(49,710)	(9,749,925)	(1,166,361)
Վարկերի համախառն մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	7,717	29,155,604	277,048	10,004	30,287,653	275,613
Հանած՝ վարկերի արժեզրկման գծով պահուստը	(151)	(4,387)	(2,013)	(201)	(4,434)	(2,063)
Վարկերի զուտ մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	7,566	29,151,217	275,035	9,803	30,283,219	273,550
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ						
Ավանդների մնացորդը առ 1 հունվարի	124,646	60,608,321	1,094,103	60,249	49,810,797	1,351,464
Հաշվետու ժ-շրջանի ընթացքում ստացված ավանդներ	4,242,709	101,082,652	5,055,861	8,316,940	195,212,170	13,092,642
Հաշվետու ժ-շրջանի ընթացքում վճարված ավանդներ	(1,270,883)	(100,247,337)	(5,352,680)	(8,252,543)	(184,414,646)	(13,350,003)
Ավանդների մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	3,096,472	61,443,636	797,284	124,646	60,608,321	1,094,103

	30 Հունիսի 2025թ.			30 Հունիսի 2024թ.		
	Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն					
Տոկոսային եկամուտ	-	980,719	11,392	-	1,135,750	10,482
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	18	22,272	2,228	10	20,896	2,723
Այլ եկամուտ	8,846	167,003	1,268	31,216	44,608	2,847
Տոկոսային ծախս	(2,384)	(1,196,414)	(30,258)	(2,028)	(715,378)	(31,710)
Արժեզրկումից կորուստների գծով ծախս	50	47	50	195	(3,107)	368
Այլ ծախսեր	-	(13,705)	(606)	-	(19,792)	(16,495)

Համատեղ հսկողության ներքո գտնվող կազմակերպությունների ՀՀ դրամով ավանդների տոկոսադրույքը կազմում է 9.66%, մարման ժամկետն է 2025-2026թթ., ԱՄՆ դոլարով ավանդների տոկոսադրույքը կազմում է 5.32%, մարման ժամկետն է 2025-2029թթ. (2024թ-ին՝ ԱՄՆ դոլարով ավանդների տոկոսադրույքը կազմում է 5.41%, մարման ժամկետը՝ 2025-2029թթ.): Առանցքային կառավարչական անձնակազմի և նրանց ընտանիքի անդամների ՀՀ դրամով ավանդների տոկոսադրույքը կազմում է 9.25%, մարման ժամկետն է 2025-2027թթ., ԱՄՆ դոլարով ավանդների տոկոսադրույքը 3.80% է, մարման ժամկետն է 2025-2026թթ., եվրոյով ավանդների տոկոսադրույքը 1.48% է, մարման ժամկետն է 2025-2026թթ. (2024թ-ին՝ ՀՀ դրամով ավանդներ՝ 9.70%, մարման ժամկետ՝ 2025-

(հազար ՀՀ դրամ)

2026թթ., ԱՄՆ դոլարով ավանդներ՝ 3.71%, մարման ժամկետ՝ 2025-2026թթ., եվրոյով՝ 1.32% , մարման ժամկետն է 2025թ.):

Համատեղ հսկողության ներքո գտնվող կազմակերպություններին ՀՀ դրամով տրված վարկերի տոկոսադրույքը կազմում է 17.00%, մարման ժամկետն է 2026-2043թթ., ԱՄՆ դոլարով տրված վարկերի տոկոսադրույքը 8.38% է, մարման ժամկետն է 2025-2040թթ (2024թ-ին՝ ՀՀ դրամով վարկեր՝ 18.61%, մարման ժամկետ՝ 2026-2043թթ., ԱՄՆ դոլարով վարկեր՝ 8.41%, մարման ժամկետ՝ 2025-2044թթ., եվրոյով վարկեր՝ 14%, մարման ժամկետ՝ 2042թ.): Առանցքային կառավարչական անձնակազմի և նրանց ընտանիքի անդամների ՀՀ դրամով տրված վարկերի տոկոսադրույքը կազմում է 10.67%, մարման ժամկետն է 2026-2044թթ., ԱՄՆ դոլարով վարկերի տոկոսադրույքը 8.76% է, մարման ժամկետն է 2033-2044թթ., եվրոյով վարկերի տոկոսադրույքը 5.41% է, մարման ժամկետն է 2033-2042թթ. (2024թ-ին՝ ՀՀ դրամով վարկեր՝ 10.88%, մարման ժամկետ՝ 2025-2044թթ., ԱՄՆ դոլարով վարկեր՝ 7.90%, մարման ժամկետ՝ 2033-2044թթ., եվրոյով վարկեր՝ 5.09%, մարման ժամկետ՝ 2034-2042թթ.):

Կապակցված կողմերին տրամադրված ընդհանուր վարկերից 18,559,436 հազար դրամ գումարով վարկերն ապահովված են դրամական միջոցներով և ավանդներով (2024թ-ին 30,253,360 հազար դրամ գումարով վարկերն ապահովված էին դրամական միջոցներով և ավանդներով):

Առանցքային կառավարչական անձնակազմի վարձատրությունը ներառում է.

	30 հունիսի 2025թ.	30 հունիսի 2024թ.
Աշխատավարձ և այլ կարճաժամկետ հատուցումներ	638,932	918,355
Ընդամենը առանցքային կառավարչական անձնակազմի վարձատրություն	638,932	918,355

34. Ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող պարտավորությունների փոփոխություններ

	Ծնթց.	Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	Այլ փոխառու միջոցներ	Ստորադաս փոխառու- թյուններ	Վարձակա- լության գծով պարտավո- ռություններ	Ընդամենը պարտավո- ռություններ ֆինանսավորման գործունեությունից
Հաշվեկշռային արժեքը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	17, 19	20,367,348	37,251,747	-	1,942,813	59,561,908
Մուտքեր թողարկումից		15,844,949	5,309,596	-	-	21,154,545
Մարումներ		(11,914,400)	(5,218,920)	-	(510,803)	(17,644,123)
Արտարժույթային փոխարկում		(190,124)	-	-	-	(190,124)
Ավելացումներ և վերափոխումներ		-	-	-	150,806	150,806
Տոկոսային ծախս վարձակալության գծով պարտավորությունների գծով		-	-	-	231,076	231,076
Այլ		61,972	(33,758)	-	-	28,214
Հաշվեկշռային արժեքը առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	17, 19	24,169,745	37,308,665	-	1,813,892	63,292,302
Մուտքեր թողարկումից		6,906,961	8,565,285	-	-	6,906,961
Մարումներ		(3,909,000)	(2,502,892)	-	(261,868)	(3,909,000)
Արտարժույթային փոխարկում		(427,332)	-	-	-	(427,332)
Ավելացումներ և վերափոխումներ		-	-	-	81,617	-
Տոկոսային ծախս վարձակալության գծով պարտավորությունների գծով		-	-	-	108,883	-
Այլ		35,254	86,545	-	-	35,254
Հաշվեկշռային արժեքը առ 30 հունիսի 2025թ.	17, 19	26,775,628	43,457,602	-	1,742,524	26,775,628

«Այլ» տողում ներառված է թողարկված պարտքային արժեթղթերի, այլ փոխառու միջոցների և ստորադաս փոխառությունների գծով հաշվեգրված տոկոսների փոփոխության ազդեցությունը:

35. Կապիտալի համարժեքություն

Բանկն ակտիվորեն կառավարում է կապիտալը իր գործունեությանը բնորոշ ռիսկերը ծածկելու նպատակով: 2023թ. հունիսի 1-ից ուժի մեջ են մտել կապիտալի համարժեքության նոր ցուցանիշներ: Բանկի կապիտալի համարժեքությունը վերահսկվում է՝ կիրառելով բանկային վերահսկողության Բազելի կոմիտեի կողմից սահմանված կանոնները և ցուցանիշները և Բանկի վերահսկման նպատակով ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված նորմատիվները:

(հազար ՀՀ դրամ)

Բանկի կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են ապահովել Բանկի կապիտալի համապատասխանությունը վերահսկողի կողմից սահմանած պահանջներին և Բանկի կողմից կայուն վարկանիշի և կապիտալի ցուցանիշների ապահովումը՝ գործունեությունն ամրապնդելու և բաժնետերերի շահույթը առավելագույնի հասցնելու նպատակով:

Բանկը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և կատարում է համապատասխան ճշգրտումներ տնտեսական պայմանների և իր գործունեության ռիսկերի փոփոխությանը համապատասխան: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ փոփոխելու համար Բանկը կարող է փոփոխել բաժնետերերին վճարվող շահաբաժինների գումարը, վերադարձնել կապիտալը բաժնետերերին կամ թողարկել բաժնետոմսեր: Նախորդ տարիների համեմատ կապիտալի կառավարման նպատակները, քաղաքականությունը և գործընթացները չեն փոփոխվել:

Բանկը որպես կապիտալ սահմանում է ՀՀ օրենսդրությամբ որպես բանկերի կապիտալ սահմանված հոդվածները: ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կապիտալի ներկայիս պահանջների համաձայն, որոնք հիմնված են 1988թ. Բազելյան համաձայնագրի սկզբունքների վրա, բանկերը պետք է ապահովեն, որպեսզի առաջին մակարդակի կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշը, առաջին մակարդակի հիմնական կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշը և ընդամենը կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշը (կապիտալի համարժեքության Ն1.1, Ն1.2 և Ն1 նորմատիվները կազմում են համապատասխանաբար 6.2%, 8.3% և 11%) բարձր լինի սահմանված նվազագույն մակարդակից: 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կապիտալի համարժեքության Ն1.1 և Ն1.2 նորմատիվները կազմում էին համապատասխանաբար 6.2%, 8.3% և 11%: 2025թ. հունիսի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը համապատասխանում է սահմանված նորմատիվին:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված պահանջների համաձայն հաշվարկված կապիտալի կառուցվածքը 2025թ. հունիսի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	30 հունիսի 2025թ. (աուդիտի չենթարկված)	31 դեկտեմբերի 2024թ. (աուդիտի չենթարկված)
1-ին մակարդակի հիմնական կապիտալ	84,143,965	77,365,592
2-րդ մակարդակի հիմնական կապիտալ	3,893,925	3,374,260
Ընդամենը կապիտալ	88,037,890	80,739,852
Ռիսկով կշռված ակտիվներ	492,255,718	465,463,693
Կապիտալի համարժեքության նորմատիվ Ն1.1	17.09%	16.62%
Կապիտալի համարժեքության նորմատիվ Ն 1.2	17.88%	17.35%

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ռիսկերի կշռման գործակիցների հիերարխիայի միջոցով, որոնք դասակարգվում են ըստ պարտքային, շուկայական և գործառնական ռիսկերի բնույթի և գնահատման:

2025թ. հունիսի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը համապատասխանում է կապիտալի համարժեքության նկատմամբ արտաքին մարմինների կողմից ներկայացվող բոլոր պահանջներին: